

**МЕСЕЦА МАРТА У 25. ДАН
И
МЕСЕЦА ЈУНА У 1. ДАН.**

**СЛУЖБЕ, АКТИВНОСТИ
И ЖИТИЈА
ПРЕП. ЈУСТИНУ НОВОМ
(ПОПОВИЋУ), БЕЛИЈСКОМ.**

Преподобни Отац Јустин Ћелијски
(икона у Манастиру Ћелијама, рад Ћелијских сестара, 1985)

СЛУЖБА
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА БЕЛИЗКОГ
НОВОГ ИСПОВЕДНИКА.

(успулог у Господу 25. марта / 7. априла 1979.)

Спевана на Светој Гори Атонској

од

Атанасија јеромонаха Симонопетритског,
песмописца Свете Христове Велике Цркве,
светољубивом и оцељубивом молбом

Преосвећеног Епископа

бившег Херцеговачког Господина Атанасија

* Света Гора Атонска * 2009 *

* * *

Преподобни Оче Богоносни Јустине христосрдачни,
од Богослова сабрао си све оно тајанствено,
од Павла ватреност љубави према Христу,
од Василија јасноћу реч̄и и дел̄а,
од Григорија радосност и песништво богословља,
од Златоуста неуспављиву бригу за Цркву,
од Максима философско исповедање,
од Дамаскина догмат̄а разложно излагање,
од Саве Светог народољубље пастира,
од Паламе дубину молитви таворске исихије,
од Серафима стално искање Утешитеља,
показав се у време последње
стуб и тврђава Православља;
и по телу твога побожног народа Српског,
а твоје по духу љубљене деце
– незаменљиви и најдетољубивији
духовни отац и вођа,
коју си усмено и речју утврдио
и с неба их сада тајно оснажујеш.
Моли се, молимо те,
са једнодушним ти Јерархом Николајем,
за све нас Богочовеку Христу
да будемо твоји подражаваоци
ми што с љубављу чествујемо
свети Спомен Твој.

* * *

[МЕСЕЦА МАРТА У 25. ДАН.]

ДАН БОЖАНСКЕ БЛАГОВЕСТИ:

СПОМЕН ПРАЗНУЈЕМО
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ТЕЛИЈСКОГ.*¹

* * *

НА [ВЕЛИКОМ] ВЕЧЕРЊУ.

[На Господе завапих ...] узимамо стихова 10,
и певамо из Минеја Стихире 3 подобне Празника,
и Стихире 3 Преподобнога, глас 6.
Подобан: Све одложивши ...

Ходите данас сапоштујмо, са Дјевом Богородицом, Јустина Новог Богослова, који постаде тајник обожења, спојивши најбоље знање људско, и искуство Цркве, које се дарује свима подвигом блистајућима; и постаде равночастан древним Оцима, овај Славни. Зато народ Српски, радује се Богу одгајивши, таквога мужа богомудрога, Савинога садружника.

Гве си покорио Христу знање, Оче Јустине свемудри. Подвизима и жалостима, Крста си слатки окушај искуством познао; од силе у силу, јасно си ходио, зовући Господу, Који сво биће твоје испуни Духом Светим, показавши те у време последње богослова тајника, и причасника исповедништва, и народу утешитеља.

---

¹* приређено према издању: „Преп. Јустин Нови Телијски – житије, служба, акатист, чуда и избор текстова“, Епархија Ваљевска, Ваљево 2009, стр. 17-42. Служба спевана на Светој Гори Атонској од Атанасија јеромонаха Симонопетритског, песмописца Свете Христове Велике Цркве [светољубивом и оцелубивом молбом преосвећеног епископа раније Херцеговачког г-дина Атанасија], 4. марта 2009. године. Превод на српски, препев, негде допев имењака му, бившег еп. Захумско-херцеговачког Атанасија (Јевтића).

Га свима Светима, чија Житија си писао, Јустине данас стојиш, пред Љубљеним твојим Христом, Коме си свагда стремио, примивши и венац правде, као Павле и Златоусти. Уздигни, зато, руке своје, за народ и децу твоју, који с вером прибегавамо гробу твојем часноме, и њему клањајући се, прослављамо Исуса Богочовека.

Слава ... Преподобнога, глас 8:

Православних догмата̄ изразитељ, и богочовечанског морала делатељ, Светосавскога пута дубоки зналац, и црквеног освећења искусни подвижник, оче Преподобни Јустине, показао се јеси. Зато као отац усрдни и детољубиви, не заборави народ ти љубљени и мученички, но из Свештене обитељи Ћелијске, твоје молитвене благослове још богатије ниспошљи, молећи се непрестално Владици човекољубиво Очовеченом, да сви достигнемо жељено обожење.

И сада ... Празника, глас исти.

Вход. Светлости Тиха, Прокимен дана.

Читања: прва два Благовести, и 3. Преподобнога.

Читање из Премудрости Соломонових:

Уста праведнога капљу премудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се премудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узбрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће премудрост. Љуби Господ преподобна срца, угодни су Њему сви непорочни [на путу]. Мудрост Господња просвећује лице разумнога. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, брзо ће бити безбрижан. Јер она сама обилази,

тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) појављује им се благонаклоно. Зло(ба) никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволах је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и проналазач дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудреност и разборитост она учи, и правду и јунаштво (=триљење), од којих ништа није потребније у животу људском. Ако пак неко жели и много искуства, она зна старине (древне) и будуће ствари [с]казати. Зна вештину (плетења) речѝ, и решење загонетки; знаке и чудеса предузнаје, и збитија (=догађаје) времена и лета. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у заједништву речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолих се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Господе милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај Престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње Твоје. Ниспошљи је са светих небеса (Твојих), и од Престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мном потруди се (и научи ме), да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упуги целомудрено у делима мојим, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

На Литији, певамо стихире самогласне:

3 Празника и 3 Преподобнога.

Преподобнога, песме Манастира Телије. Глас 1:

Преподобни оче Јустине Нови, данас стојећи у Горњем Јерусалиму, моли се за духовне ти ученике и за страдални народ твој, који сада више но икад има потребу многу твоје духовне у Христу помоћи. Молитвениче свих у жалости и неправди, Златоусту

равностојећи, заједно са њиме и свима Оцима, моли од Човекољупца Христа, велику милост и спасење душа наших. **Глас 2:**

Данас се радује пустиња Ћелијска, јер у њој се подвизаваше Јустин, Нови философ, и по савести Мученик Христов; срцем са страдалнима страдаше, и са сузама Божанску Службу служаше, свештенодејство Тајне за спасење свега света. Стога те молимо, Оче наш најсветији, да молитвама твојим срца свију водиш у покајање и слављење Свете Тројице, да Господ спасе сав свет и род наш Православни. **Глас 8 [твореније Атанасија епископа]:**

Ходите сви верни православни, саставимо данас сабор, и усред Цркве Христа Богочовека, побожно празнујмо спомен свих Светих, говорећи: Радујте се, Свехвални Алостоли, са Пророцима и Мученицима, Јерарсима и Новомученицима, Архипастирима и Учитељима живота вечнога. Радујте се и ви, Јустине Мучениче и Философе, са Јустином Новим, вољом страдалим за Христа. Молите се сви Свети за стадо Христово у свету, јер једна је Црква на небу и земљи, и једна вера и једна слава Пресвете Тројице.

Слава ... Светога, глас 5, [твореније Атанасија епископа]:

Глава Христу Богу Логосу, Који тебе, Јустине, ологоси, и показа словесним благовесником Јеванђеља живота вечнога, у тајни Цркве Богочовека, пуноћи Домостроја Свете Тројице, Којој сада лицем предстојиш, и молиш се за спасење све творевине у свима световима Бога Човекољупца. **И сада ... Празника.**

**На Стиховње, певамо Стихире самогласне Празника 3,
и Преподобнога 3 стихире, глас 5.**

Подобан: Радуј се подвижника̄ ...

Радуј се, Врања божански изданче, славо Ћелија и Србије похвало, нови међу богословима и међу Оцима христомудри, тајни догмата̄ зналче искусни, заједничаре Светих, чија Житија написа; делатељу умне молитве неуморни, даре свечасни православно верујућим. Моли се, зато, молимо те, Христу свеблажени, Којега си лепоту видео и којом те Он обасја, да поштујућима тебе, Јустине, дарује велику милост.

Стих: Уста моја говориће мудрост, и поучење срца мојега разум.*²

Радуј се Апостола Христовог Павла, трубо, Јустине, доброгласна, јер што он написа Црквама сажето, ти си то мудро опширно изложио, и тако си Богочовека Исуса показао Човекољупца, посвећен у тајне богословља, и жеднима си Господа приближио. Небески човече и земни Ангеле, Поставши последњи врх српских Светих, са њима не престај Христа молити, за децу твоју и народ твој.

Стих: Хвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постељама својим.*³

Радуј се Златоустога оца љубитељ и ученик напрсни, богомудри Јустине, од њега си познао божанске тајне у иступљењу љубави ватрене, и поток постаде христоточан божанске речи, све нас утврђујући кад ту реч читамо, и љубав у нама духовну распаљујеш. Пружи, зато, руке твоје, Оче трисветли, и Духа благодат низведи, поштоваоцима твојим, Јустине славни, Тројице Свете богоречити проповедниче.

Слава ... Преподобнога, глас 8 [твореније Атанасија епископа]:

Господе Спасе наш, Исусе Богочовече, велика је слава Твоја. Јер си диван у Светима Твојима, и у двојици Јустинā ових, Твојих славних угодника: Први остави сву светску мудрост, и крвљу мучеништва стече Тебе, Вечну Божију Премудрост. А други надиће сву философију по стихијама овога света, и подвизима благодатним стече философију по Христу. Богочовече Човекољупче, слава Теби.

И сада ... Празника.

Сада отпушташ ... Трисвето ... Тропар Празника, глас 4:

Слава ... Тропар Преподобнога, глас 8:

Православља сладост, нектар премудрости, Оче Преподобни, Излио си у срца верних као богатство, животом својим и учењем показао се јеси жива књига Духа, Јустине Богомудри, моли Христа Бога Логоса да ологоси оне који те поштују.

*² Пс. 48,4.

*³ Пс. 149,5.

Слава ... и опет Празника.

НА ЈУТРЕЊУ.

На „Бог Господ ...“, Тропар Празника.

Слава ... Преподобног.

И сада ... Празника.

По првој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 1.

Подобан: Гроб Твој, Спасе ...

Давао си све за Христа, а Христа ни за шта. И то си делатно, Јустине, оставио као наслеђе деци твојој, Блажени; стога си постао наследник Раја; отуда моли Владику Човекољупца, са Богомајком, за спасење наше. **Слава ... и сада ... Празника.**

По другој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 3.

Подобан: Красоти дјевства Твога ...

Божанском љубављу Крст си поднео Мучеништва својега по савести, и тиме јасно показа веру своју, Јустине. Зато си као награду од Господа добио, таласе благодати, богослове премудри, којима Цркву напајаш, показујући свима Богочовека.

Слава ... и сада ... Празника.

После Полијелеја, Сједален Преподобнога, глас 4.

Подобан: Задиви се Јосиф ...

Као срна стрелом рањена Исуса Богочовека, Њега си јединог у свему имао јасно мерило, зато си привукао мржњу непријатеља, и Мученик савешћу постао јеси, усрдно заволев страдање Христово, о! Јустине, пријатељу Светих, подражаваоче живљења њиховог. Зато, поштујуће чесни спомен твој сједини нераздвојно са Господом. **Слава ... и сада ... Празника.**

Степена: 1. Антифон 4. гласа.

Прокимен, глас 4:

Благовестите из дана у дан спасење Бога нашега.*4

Стих: Певајте Господу песму нову, [хвалу Његову у цркви Преподобних].*5

Јеванђеље Богородичино (Лука, зачало 4):

У дане оне уставши Марија ...

Псалам 50.

Слава ... Молитвама Преподобнога Твога ...

И сада ... Молитвама Богородице ...

Стих: Помилуј ме, Боже ...

Затим Стихира самогласна, глас 6:

Данас Богочовек са неба сиђе оваплотив се, да обожи палоба човека. Данас и блажени Јустин са земље на небо узиђе, да венац добије подвига својих за Богочовека; ми пак Благодатну Богородицу славећи, као орган спасења света, Христу кличемо: усели се, Владико, као у преподобног Јустина и у нас, да Тебе духовно зачнемо, и богородници по благодати постанемо.

[Јектенија:] Спаси, Боже, народ Твој ...

Затим Канони:

Канон Празника, са акростихом, по азбуци (грчкој),

песма Јована Монаха (Дамаскина).

Глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста своја и напуниће се Духа, и реч упутићу Царици Матери, и јавићу се светло празнујући, и певаћу с радошћу Њена чудеса.*6

Канон Преподобнога, са акростихом [грчки]:

Православља трубу Јустина хвалим. **А**(танасиос).

*4 Пс. 95,26.

*5 Пс. 149,1. Други део стиха изостављен у изворнику.

*6 одавде па надаље: Благовештенски Ирмоси у преводу преп. Јустина (Поповића).

Песма 1. Глас 4. Ирмос: исти.

Православни радосно свети спомен данас, у песмама чествујмо, Поца нашег Јустина, који у време последње поста труба Христова, и Србима похвала.

[Привес: Преподобни оче Јустине, моли Бога за нас.]

Моћ свију ритора, о! Јустине, живот твој сасвим превазиђе, јер је раван Анђелима. Имао си мишљење којим Богочовека жива слика постаде и подражавалац.

Бога си изабрао од младости, Блажени, и спојио си најбоље природним даровима, отачку побожност, коју Србе научи Сава преславни. **Богородичан:**

Догос се оваплоти, покренут човекољубљем, у утроби Богодјеве, у време које Сâм одреди; Којега тајне божански Јустин речима свемудрим јасно нам изложи.

Катавасија: Отворићу уста своја ...

Песма 3. Ирмос:

Певаче славе Твоје, Богородице, живи и благословени Изворе, сакупљене у скупу духовном духовно оснажи, и у Својој божанској слави венаца славе удостој.

Преподобнога. Песма 3. Ирмос: исти.

Укротивши изазове земаљске, циљ си свецело к Богу усмерио, и за Њим си трчао док починак ниси нашао христожедноме срцу твоме.

Реч Божија од ране младости твоје, Јустине, захвати свецело ум и душу, све до последње старости; зато си богословио ходећи стопама Отаца Светих.

Гтраночувен је живот твој, који, Оче, на земљи проведе: јер окусив сладост Крста, искуством и доживљајем, заволео си мучеништво, Христа ради теби најмилијега. **Богородичан:**

Бво Јустина, Богородице, плод Христовог оваплоћења, којег су од почетка постали заједничари сви Свети, и тако се показује моћ Цркве богодана.

Катавасија: Певаче славе Твоје, Богородице ...

Кондак Преподобнога, глас 8.

Подобан: Теби, Војвоткињи ...

Богочовечно живот свој си оврлинио, мерило свега имао си Богочовека, достигао си Њиме висину богословља; сада Њиме на сву вечност наслађујеш се. Дај нам благодат твојим светим молитвама, с вером кличућим: Радуј с' Оче богомудри! **Икос:**

Анђели душу твоју, Јустине, узевши је принеше Владици, Који њу, примивши наклоно, увенча, награђујући чесне подвиге и трудове твоје; ми пак радосно спомен твој празнујући, сагласно кличемо овако: **Радуј се**, божанска младицо Врања. Радуј се, христорана похвало Србије. Радуј се, саборниче богословā Цркве. Радуј се, древних монаха̄ иконо. Радуј се, јер си заблуде немудрих философа укинуо. Радуј се, јер си благодат Оваплоћеног Богочовека доказао. Радуј се, јер учиш спасоносној истини догмата̄. Радуј се, јер објављујеш христорав Светих Божијих. Радуј се, подражаваоче Сетосавског пута. Радуј се, дивних чудеса чудотворче. Радуј се, Оче препуни човекољубља. Радуј се, литурже златоустовског богољубља. **Радуј се, Оче Богомудри.**

Сједален Преподобнога, глас 8.

[Подобан:] Пастирских свирала ...

Гветлошћу Христовом привучен, Јустине, показа се друга светлост Њиме блистајући, свима пут свети христообожења указујући, којим се тело озарава обасјањем Божанског Духа, и човек се потпуно причешћује живота вечног заједно са свима Светима.

Слава ... и сада ... Празника.

Песма 4. Ирмос:

Који седи у слави на Престолу Божанства, Надбожанствени Исус, на Облаку дође лаком, у свој моћи Својој, и Он спасе оне што кличу: слава, Христе, моћи Твојој!

Преподобнога. Песма 4. Ирмос:

Неиспитиви савет [Божији, оваплоћење Тебе [Све]вишњега од Дјеве, пророк Авакум (са)гледа(ва)јући, клицаше: Слава моћи Твојој, Господе.]*⁷

^{7*} наш превод остатка Ирмоса, пошто се у изворнику даје само почетак.

Анђео се јави међу литурзима, Оче Јустине Блажени, јер **З**латоусту ухо си пригнуо, када ти се некада јавио, и као пријатељ пријатељу говорио.

Тело си дивно потчинио, у подвижништву свег живота свога, о! **Ј**устине, саображавајући се сабору подвижника вере праве, у созерцањима и у делима.

Јавно се удостоји, Оче, да видиш, Серафима Саровског предивнога, који те посвети у славу Раја, зато си говорио: Христос васкрсе! објављујући радост васкрсну. **Богородичан:**

Била си сладост Анђела, и девственица, Свепречиста, јер си постала Дом најчистији Исуса Свенајчистијег, Који нас научи девичанству.

Катавасија: Који седи у слави ...

Песма 5. Ирмос:

Све се задиви божанственој слави Твојој; јер Ти си, Најчистија Дјево, у крилу имала Бога над свима, и родила Вечнога Сина; Он свима што славе Тебе мир дарује.

Преподобнога. Песма 5. Ирмос: исти.

Ум си имао непоробљен помислима, Преподобни, јер си га Господу посветио крстом, у знању живота вечног, који тајанствено извире, истрајнима у непрекидној молитви.

Као дар си примио, Преподобни, затворништво од безбожника, **К**и то си претворио свемудро у дело изграђивања верних, духовним писањем твојим, којим си напојио Цркву Православну.

Гражарем и савешћу Православља свобудном, Христос те, богомудри Јустине показа у последња времена, који свето искуство Цркве јасно нам научаваш и све заблуде изобличаваш. **Богородичан:**

Неизрециво си родила Христа Самоистину, Којега Јустин са смелошћу – Наду свега света – исповеди, и доживе свезе и тамницу, ал' остаде, Пречиста, као стуб непоколебив.

Катавасија: Све се задиви ...

Песма 6. Ирмос:

Завапи, праобразујући тридневно погребење, Пророк Јона, у киту молећи се: Из пропа[д(љ)иво]сти избави ме, Исусе, Царе Силā.

Преподобнога. Песма 6. Ирмос:

Божанствени овај и свечасни, празнујући Празник Богоматере, ви богомудри, ходите, хвалу Јој певајмо, и од Ње рођенога Бога слави́мо.

Народу Српском утеха дат си био, Јустине блажени, с којим си **Н**асстрадавао, подсећајући на страдања Христа, Који је Васкрсењем смрт уништио.

Животе Отаца си заволео, и као пчела нека трудољубива, њих **Ж**си изучавао, Оче, делима сабирајући у Духу мед богословља најслађи.

Видећи народа твога страдање, Бог те је као Мојсија послао да га **В**руководиш у Град Вишњи непоколебив, где се хорови Светих радују.

Богородичан:

Хвалимо Те, Свепречиста, Родитељку Христа Богочовека, Чија **Х**се златна уста показао и богомудри проповедник Јустин Нови, Ђелијска похвала.

Катавасија: Завапи, праобразујући ...

или: Божанствени овај и свечасни ...

Кондак Празника, глас 8. Самоподобан:

Теби, Богородице, војвоткињи [која се бори за нас, ми слуге **Т**воје, узносимо победне захвалне песме, јер смо се избавили од зала. Но и сада, пошто имаш непобедиву моћ, ослободи нас од свих опасности, да ти кличемо: Радуј се, Невесто неневестна!] **Икос:**

Анђео првак [би послан с неба да рекне Богородици: Радуј се! и **А**гледајући Те, Господе, оваплоћавана безтелесним гласом, беше запрепашћен, и стајаше кличући јој ово: **Р**адуј се, тобом ће радост заблистати! Радуј се, тобом ће проклетство ишчезнути! Радуј се, позивање натраг палого Адама! Радуј се, избављење Еве од суза! Радуј се, висино, недостижна за људске мисли! Радуј се, дубино, несагледна и за анђелске очи! Радуј се, јер си престо Цара! Радуј се,

јер носиш Носитеља свега! Радуј се, звездо која објављује Сунце! Радуј се, утробо божанског оваплоћења! Радуј се, јер се тобом обнавља твар! Радуј се, јер Тобом Творац постаје дете! Радуј се, Невесто Невестна!].*⁸

Синаксар:

Овога месеца (марта), 25-ога дана, празнујемо Благовести Пресвете Владичице наше Богородице и Свагдадјеве Марије.

СТИХОВИ:

Благовести Анђео Сина Дјеви
Великог, највећег Савета, Очевог.
Радуј се, Анђео рече Марији, двадесет петог.

Истога дана спомен Светих жена Мученица Пелагије и Теодосије, које мачем скончаше.

СТИХОВИ:

Теодосија и Пелагија мачем,
Пучину дарова нађоше Бога Логоса.

Спомен неког Целата, који поверовавши у Христа, би бачен у мрачну тамницу, и пострада.

СТИХОВИ:

У мрачну тамницу Целат би осуђен,
познавши Христа, Који изводи из таме на светлост.

Спомен Преподобног оца нашег Сенуфија Знаменоносца, Египатског, у светом манастиру Латому Солунском скончавшег.

СТИХОВИ:

Гроб скрива тело Сенуфија,
Који показа у њивоту знамења чудна.

Спомен истога дана Преподобних Отаца: Тамуна затворника, Гиахија, Јефрема, Јеремије, Георгија, Јована, Харитона, Атика и Григорија, духовних ученика Св. Свештеномученика Христофора, Патријарха Антиохијскога.

---

*⁸ остатак текста Кондака и Икоса Празника дајемо према Благовештенском акатисту Пресв. Владичици нашој Богородици у преводу преп. Јустина (Поповића) из „*Молитвеника – Каноника*“, стр. 69 – 70, издање Ман. Ђелије, Ваљево 1991. године. Постоји и текст Акатиста који је објављен у Синодалном „*Православном молитвенику*“ (више издања), који представља заправо самовољно и без његовог одобрења од стране приређивача измењен авин текст. Из поштовања према ави овде дајемо његов текст преводâ.

СТИХОВИ:

Христа носећи Оци у срцу,
Деца истинска показују се Христофорова.

Спомен Преподобног оца нашег Партенија Кијевског, уснуо у
миру 1855. г.

СТИХОВИ:

Живећи Партеније у девичанству,
Прибројан је хору божанских христодевственика.

Истога дана спомен Светога Оца нашег Тихона, Патријарха
Московског и све Русије, Исповедника, уснулог у Господу године
1925. г.

СТИХОВИ:

Претрпевши многа страдања,
Тихон је задобио слатки Рај.

Истога дана спомен Преподобног и богоносног Оца нашег Јустина
(Поповића), Новог Исповедника и богомудрог богослова, уснулога у
Свештеном Манастиру Св. Архангела Ђелије у Србији, на Благовести
1979. године, Чудотворца.

СТИХОВИ:

Усну Јустин Србин као лав,
Саборник теолога, пријатељ Светих.

Молитвама Благодатне и Благовесне Матере Твоје,
и свих Светих, Христе Боже наш,
помилиј и спаси нас. **А**мин.

Песма 7. Ирмос:

Не послужише твари благочестиви место Створитељу, но претњу
огњем презревши храбро, радоваху се, певаху: препрослављени
Господе и Боже Отаца, Благословен јеси!

Преподобнога. Песма 7. Ирмос: исти.

ознасмо те, Преподобни, будну савест вере; јер никако не
подношаше кварење догмата и предања, и доказима
показиваше доличан став, Оче Јустине.

Несаломљив у гоњењима и страдањима безбожних стојећи, Господа имајући у уму, Богомудри, страдања сва поднео јеси, и прослављаше Прославитеља, Јустине Христољубче.

Гвјашчењејши међ свештеницима, јавио се јеси, као Анђео, Жртву натприродну вршећи, Свблажени, коју за живот свих Цркви дарова, Јустине, Господ Очовечени. **Богородичан:**

Не остави, Син Твој, Пречиста, свет у пропасти, него се од Тебе оваплотив, Свете као знаке свагда дарује, руководећи хришћане ка обожењу, као Јустина у наше дане.

Катавасија: Не послужише ...

Песма 8. Ирмос:

Младиће благочестиве у пећи Изданак Богородичин спас'о је; тада се показа лик Његов, а сад на делу Он земљу целу подиже да пева Теби: Господа славите дела, и преуносите у све векове.

Преподобнога. Песма 8. Ирмос: исти.

Непријатељске дрскости, Јустине, учини горивом светости, поставши највећи тешитељ народу твоме, често у ватри искушења; очински пример божанског Саве, пружајући у речима и писањима.

Губ на земљи Православља, јави се, Јустине богоносни, јер си тајно на груди Господње наслањао се, и отуда црпевши токове животодавне напајао си нас изобилно, зато те називамо четвртим Богословом.

Образица православног живљења вернима се, Јустине, показа, врлински следујући животе Светих, које си у књиге записао, као ризницу пуноћи Цркве Христове, која ти захвално, данас свршава спомен. **Богородичан:**

Милостива нам учини Владiku, Дјево, који Га пњевимо речима и делима, мада звање Његово христоимено носимо, али не престајемо свесно газећи љубав коју је дао нама за спасење. **Катавасија:**

Хвалимо, благосиљамо, клањамо се Господу, славећи Га и преуносећи у све векове.

Младиће благочестивеу пећи ...

Песма 9.

Величаније: Благовести, земљо, радост велику; хвалите, небеса, Божју славу. **Ирмос:**

Као одуховљеног Божијег Кивота [никако да се (не) дотакне рука нечистих; а усне верних Богородици неућутно, гласом анђелâ (по)певајући, с радошћу да кличу: Радуј се, Благодатна, Господ [је] с Тобом.]*⁹

Преподобнога. [Песма 9.] Ирмос:

Свак на земљи рођени да ликује Духом осветљаван, да празнује Бестелесних умова природа, штујући светковину свештену Богоматере, и да кличе: Радуј се, Свблажена Богородице Чиста, Вечна Дјево!

Ум христолик, срце богогоруће, обитељ љубави, икона боголика, радост Богочовеку постао си, храм богословља показав се, Јустине Преподобни, Православних похвало, Вишњег Сиона свети удеониче.

Када Христос дође, Преподобни, Да суди све нас, тада посредуј за поштоваоце спомена твога и читаоце дела твојих, писаних дејством Духа Светога, и точећих свима нектар Благодати.

Исада и увек има те богатство негубљиво, и посредника пред Човекољупцем, Србија земаљска отаџбина, а Сион Небески у хору Светих обогати се тобом, Преподобни; зато нам свима отуд шаљи благодат. **Богородичан:**

Арханђелски поздрав дивно си примила, Свепречиста, и Христа си зачала, Њега моли са Јустином свагда, за обитељ Ђелијску и Светогорске, и оне који славе празник уснућа његовог, да сви добијемо милост и благодат.

Катавасија: Благовести, земљо, радост велику ...

---

* у изворнику само део ван великих заграда, и то на црквено-словенском. Наш превод остатка Ирмосâ.

Ексапостилар, [први] Празника:

Подобан: Са ученицима ...

[А]рхистратиг анђелских сила послан би од Бога Сведржитеља Чистој и Дјеви, да благовести необично и неизрециво чудо: јер Бог, као човек, из Ње поста(је) дете без семена, [пре]саздавајући сав људски род; народи, блавестите обновљење света.]*¹⁰

[Слава ...] Преподобнога:

Христово те Јеванђеље надахнуто, познасмо, Оче, Богочовека карактер носећи у души, добијеног од детињства до старости, и врлином си украсио живот твој у Христу Богу; зато, Јустине Преподобни, спомен твој блажени чинећи Њега славимо – Вечно Јеванђеље.

[И сада ...] Богородичан:

Радуј се ослобођење од клетве Адама. Радуј се, Богородице Богомајко. Радуј се, Купино одушевљена. Радуј се, Светиљко; радуј се, Престоле. Радуј се, Лествице и Двери Небеска. Радуј се Колеснице Божанска. Радуј се, Облаче лаки. Радуј се, Горо. Радуј се, Храме. Радује се Сасуде свезлатни. Радуј се, Скинијо и Трапезо. Радуј се, Евино ослобођење.

[Или, други Празника.

Подобан: Жене (по)чујте ...

О(ва о)д века тајна Божија, данас се обзнањује: Бог Реч, Син Дјеве Марије, из милосрђа постаје: и радост благовести, Гаврил најављује. С Њим Јој ускликнимо: Радуј се, Мати Господња.]*¹¹

На **Х**валите ... певамо стихире подобне 6:

Празника 3, и Преподобнога 3, [само]подобне:

Бога Логоса чествујући Очовечење, и божанског Јустина споштујемо спомен. Јер његовим молитвама и заступништвом од Владике Христа молимо: да пут обожења, којим хођаше, и ми са њиме проходимо.

^{10*} не даје се у изворнику, наш додатак и превод са црквено-словенског.

^{11*} не даје се у изворнику, наш додатак и превод са црквено-словенског.

Богоматере сасуд светли јавио се јеси, Оче Јустине: у живот овај дође о Њеној Благовести, и опет душу ти чисту предаде на овај свети Празник Њен, јер те неизрециво ваплоћени Бог Слово, многоструко благослови.

Пријатељ Божји и Светитеља јавио се јеси, о, Јустине! А сада у Рају Господа созерцаваш, Кога ради крст и гоњење поднео си, осветивши се у подвизима. И сада моли: да Он дарује благодат празнујућима твоје успеније. **Слава ... Преподобнога, глас 2:**

Живот твој је као просфора умешена и тамјан Христом дат, оче Јустине, изаткан од врлина свих Светих, светитељољубце си надахнуто руководио и на љубав Христову подстицао, а сад уживаш жељено ти обожење. Моли се Оваплоћеном Христу Богочовеку: за Свету Цркву свесаборну која те достојно прославља.

И сада ... Празника.

Славословље Велико.

* * *

У БОЖАНСКОЈ ЛИТУРГИЈИ.

Псалми Изобразитељни, и од Канона песма 3. и 6.

Ако хоћеш, говори Антифоне Празника.

Апостол и Јеванђеље Богородице и Преподобнога.

Задостојник, [глас 4]:*¹²

[Припев:] Благовести, земљо, радост велику; хвалите, небеса, Божју славу.

Као одуховљеног [Божијег Кивота никако да се (не) дотакне рука нечистих; а усне верних Богородици неућутно, гласом анђела (по)певајући, с радошћу да кличу: Радуј се, Благодатна, Господ [је] с Тобом.]*¹³

Причастен:

Избра Господ Сиона, заволео га је за обиталиште Себи.*¹⁴ **А**лилуја.

^{12*} у изворнику: **За Достојно**. Уместо „Достојно је уистину ...“ пева се припев Празника и Ирмос 9. Песме Канона.

^{13*} у изворнику само део ван великих заграда, и то на црквено-словенском. Наш превод остатка Задостојника.

^{14*} Пс. 131,13.

И:

У вечном спомену биће праведник, [од зл(ог)а гласа неће се уплашити.]¹⁵ Алидуја.

Похвале – Величанија:

Радуј се, Србије славни породе, славо Светих Ћелија, радости свих Православних, Оче Јустине, Богочовека Логоса тајниче и служитељу, најхристољубивији.

Радуј се, тумачу догмата, Божанских Отаца подражатељ истославни, друга уста Павлова, и пријатељ Златоуста, о! Аво Јустине, саборниче Светих Отаца.

Има обитељ Ћелијска тело твоје свештено, свим верним благодат точеће, а небеса се богате пречистом душом твојом, о! Јустине Оче, најблаженији.

Га божанским Савом и осталим Светима Србије, сада стојиш, Јустине, пред Престолом Владичњим, свагда усрдно молећи за народ и децу твоју, Преподобни.

Ангел доноси поздрав Пречистој Дјеви, јављајући Логоса оваплоћење. Ангел доноси душу твоју, Јустине, из Ћелија Логосу, Кога си љубио.

Радуј се, Јустине чудотворче, благодат од Богочовека многу си добио, Којега не престај молити за нас грешне и недостојне: да исцели слабости душе и тела.

СТИХОВИ:

Прими, о! Оче богомудри Јустине,
химне благодарне које ти изатках.

+++

Сврши се, са Богом Светим, ова **Служба**,
у Св. Манастиру Симонопетри, Свете Горе Атонске,
4. марта 2009.

---

¹⁵* Пс. 111,6 и 7.

/Пропратно писмо песника уз послату Службу Ави Јустину/

Симонопетра, 4/17.3.2009.

Преосвећени, многољубљени и уважени наш Владико, благословите. С добрим (желим) да проведемо остатак Велике Четрдесетнице и да се удостојимо да светољепно празнујемо Божанску Пасху.

Најпре Вам преносим по дужности земни поклон Старца и Отаца.

Као друго, имам највећу радост да Вам пошаљем тек завршену **Службу** Преподобног Старца и заједничког Оца свих Православних, Христосрдачнога Јустина Новог Теолога и Исповедника, Телијског.

Признајем, Преосвећени, да са великим стешњењем срца и осећањем недостојности моје налазих се ових дана усуђујући се да саставим песме за многопоштованог и достопоклањаног Старца ... Ипак, требало је да послушам Вашу оцељубиву молбу и одам лични дуг многе захвалности за христолику љубав и снисходитељно гостопримство које ми је указао приликом моје посете Телијама, септембра 1978. г., Преподобни Отац.

Молим Вас много, дакле, да ми опростите све недостатке на које ћете наићи: богословске, филолошке, химнографске ... Велики је Песмохваљени, недостојан и речи песмописац ... Нека ми опрости Преподобни Отац дрскост и несмиреност моју ...

Добро се надајући, ако Бог да, и Вашим светим молитвама, да се сретнемо у Телијама о Благовестима, где ћу Вам предати и одштампану **Службу**, целивам коленопреклоно свету десницу Вашу и призивајући очинске молитве Вашег Преосвештенства, као и благослове Светог Оца Јустина, остајем потпуно недостојан и најмањи у Господу истоимењак Ваш, али не и истонараван.

+ Јеромонах Атанасије Симонопетритски

АКАТИСТ [ПРВИ] ПРЕПОДОБНОМ ОЦУ ЈУСТИНУ НОВОМ ТЕЛИЈСКОМ.*1

Акrostих: Преподобном Јустину Новом.
(без 1. и 13. кондака)

КОНДАК 1.

Теби, Оче Христоносни, који живиш у светлости Животворне Љубави, певамо песме захвалне, јер смо нашли Пут, следећи славослов Твога пута. Научи нас да се молимо, јер смо неми и ненаучени, да на земљи оживимо достојним животом, да настанимо Твој богодани дом на Небесима, да Ти певамо са Небеском Србијом: **Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!**

ИКОС 1.

Предвечни Бог, Христос Искупитељ света, говораше: „Ја сам Пут и Истина и Живот“ и нико ни пре ни после Њега не рече такве речи. И Ти, Аво наш Јустине, заволе Најлепшег у роду људском и ништа за себе не тражаше, само да се Он усели у срце Твоје и да се Дух Свети у теби моли. А ми, задивљени таквом љубављу, понављамо речи Твојих прозби, слушајући у њима глас Бога Живог, и овако Ти кличемо: **Радуј се, јер си Христа славио као тајну воље Тросунчаног Бога о људима и творевини! Радуј се, јер си нас о Христу учио: да је Он – Једино Ново под сунцем! Радуј се, јер си био ревностан песмопојац пред лицем Творца! Радуј се, јер си преводио и писао свете речи, умножавајући своје дарове! Радуј се, јер су Твоје молитве нашле пут до Бога љубави! Радуј се, јер си пио воду живу са извора Живота! Радуј се, силни у вери, праведни учитељу правде Божје! Радуј се, благословени љубављу непресушном! Радуј се, благословени песмом, да славиш Светитеље! Радуј се, благословени молитвом да оздрављујеш, пророкујеш, да тајне Царства созерцаваш! Радуј се, јер се и ми, који Те слаavimo, молимо Твојом молитвом! **Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!****

*1 приређено према издању: „Преп. Јустин Нови Телијски – житије, служба, акатист, чуда и избор текстова“, Епархија Ваљевска, Ваљево 2009, стр. 42-60. Акатист сачињен на Св. Кирила и Методија 2004. године. У Београду. З. К.

КОНДАК 2.

Рођење Твоје, страдање Твоје, учење и кончина, благословени су били дивном тајном Благовештења. Примиио си живот као дар велике милости, следећи Ону Која је казала Арханђелу: „Нека ми буде по речи твојој!“ и зарад љубави чудесне са смирењем прихватила тајну Боговаплоћења ради нашега спасења. Тако и нас научи, иако смо земља, да знамо да смо Сином Њеним за више назначени, да бисмо с Тобом Њему клицали: **А**лилуја!

ИКОС 2.

Бмануил Бог сиђе у чисту утробу Свагдадјеве, Која Га чекаше вољно, и озари се и узвиси Невеста Неневестна над сву творевину. И чуђаху се Анђели неизрецивој лепоти снисхођења и оваплоћења Бога Живог у тело човека. А Ти се показа причасник великих тајни, Аво наш Јустине, поштујући Богородицу вазда, зато Те овако славимо: **Р**адуј се, јер си Дјеву Богомајку молитвено славио! Радуј се, Благоје, јер си се родио, живео и скончао благовестећи Благовести! Радуј се, познаваоче љубави, јер си препознао преображај пале прамајке Еве! Радуј се, јер си тишину безсеменог зачећа Дјевиног прославио! Радуј се, јер си поштовао дубоко ћутање Велике Молчалнице! Радуј се, јер си богонадахнуто певао радости чудесног рођења Бога Логоса! Радуј се, јер си са Мајком Божјом пред крстом плакао и на гробу ридао! Радуј се, пријатељу Мирносица, јер си у њима видео назначење Христово за нову жену! Радуј се, озарени светлошћу Васкрсења! Радуј се, јер си својим домом на земљи сматрао Свету Гору, удео Богородице! Радуј се, јер си са Анђелима прослављао успење Пречисте! **Р**адуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 3.

Против нечисте крви греха војевала ти је душа, јер си од ране младости чувао чистим тело и дух, и будно пазио на покрете срца. Горећи у молитвеној љубави ишао си ка спасењу, поштујући у свему вољу родитеља и учитеља, ближњих и сваког створа, кад су биле по вољи Бога. Тако и нас научи да слушамо само што је за спас душе, да с тобом Господу једином кличемо: **А**лилуја!

ИКОГ 3.

Одгајен у пустињи медом дивљих пчела, Свети Јован, Пророк, Претеча и Крститељ Господњи, пророковаше долазак Месије. И када му приступи Христос Јагње, он Га препознаде између људи, и крсти водом тело безгрешно, и виде Духа Светог где на Њега сиђе, и чу очев глас са Неба: „Ово је Син мој Љубљени“. А Ти, Аво наш Јустине, много пута видевши у духу овај чудесни догађај, стајаше нем и удивљен, и сузе радости Те обливаху у пустињи, где су Те од људи сакрили, зато Те овако славимо: **Р**адуј се, мудри, јер си молитвено славио Светог великог Јована Претечу Господњег! Радуј се, јер си као Зорњачу која предходи Сунцу, међу заробљеницима смрти видео великог Јована, пријатеља Господњег! Радуј се, радости пустињака! Радуј се, јер си тело покорио постом и молитвом! Радуј се, стубе огњени у пустињи! Радуј се, силни изданче Новог Јерусалима! Радуј се, јер си растао на сунцу Истине! Радуј се, смирени, јер си се само Богу покорио! Радуј се, надо праведника! Радуј се, витеже духа! Радуј се, јер си говорио да је срце орао у човеку, а разум гмизавац! **Р**адуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОЊАК 4.

Доиста, велика љубав за људе одвела Те је међу болне и рањене, да их негујеш у време светског рата, да са њима страдаш преко Албанске Голготе. Примивши у изгнанству образ анђелâ, разумео си да ништа што чиниш за човека није као молитва којом славиш Бога. Зато научи и нас, запослене трудовима овога света, да скупа с тобом горимо молитвом као свеће, Господу једином кличући: **А**лилуја!

ИКОГ 4.

Одбрани сасуд, изванредна похвала младости, лекар Пантелејмон би призван Господу кад виде презвитера Ермолаја да молитвом оживе дете које је ујела змија. И сиљном љубављу заволе Христа Бога и стече венац мучеништва, ни зверови га не нападоше, ни точкови не растргоше, не опече ужарено олово, а над мученичким телом његовим маслина се искити исцелитељским плодом, да се многи приведу у живот вечни. А Ти,

Аво наш Јустине, лечио си лекаре, и срца̄ си им пунио богомудрошћу и богољубљем, да опет заволе људе и да, као Бесребреници Свети, лече тела и душе од пропадања, стога Те овако славимо: Радуј се, срце мучено туђим боловима, јер си Светог Пантелејмона молитвено славио! Радуј се, и благо твојој души, војниче који си пожалио брата! Радуј се, јер ниси устукнуо пред тугом разорених тела да би помогао патницима! Радуј се, христоумни, јер си се понизио да служиш неуке! Радуј се, тихи, јер се ниси уплашио громава рата! Радуј се, јер си примио анђелски образ и уместо да лечиш тела, лечио си душе од безверја, маловерја, и кривоверја! Радуј се, јер си се молио као што други дишу! Радуј се, јер си се молио сузом и песмом! Радуј се, јер си срца̄ загревао и душе разгаљивао и побеђивао болест и трулеж! Радуј се, јер си трудовима овог света приступао са молитвом! Радуј се, јер си радећи свакодневне послове скупљао зрна лепоте и стављао их у речи, да славословом украсиш престо Господа! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 5.

Бдео си и постио, изгарао у молитви, и учио и писао да уздигнеш дух монаха̄ и лаика̄, и све што си дотицао, прелазило је у славу. Грмео си пророчки, и прогнаше те, да би умукнуо глас који разобличава фарисеје и царинике; али, ко да каже сунчевом зраку да не сија, ко да припитоми орла у небеским висинама? Научи и нас да војујемо против зла, борећи се прво против својих грехова, да бисмо, ојачани, скупа са Тобом, сваким удисајем победоносно клицали Господу: Алилуја!

ИКОГ 5.

Нествореном светлошћу од Оца Светлости обасјан, истински ловац душа за живот вечни, Петар Апостол би рибар и ученик Христа, Спаситеља света; и одрече се три пута, и покаја се, и прими дар Духа Светога, и говораше језике које никад није говорио, и живот положи да се прослави Име Божје. И Павле умни, као фарисеј жестоко нападаше Цркву Божју, и би први међу прогонитељима, а када га Христос обрати, он плану великом љубављу, и сведочаше Јеврејима о Спаситељу, и учаше међу

Јелинима, како нико учио није; и реч Господњу рашири међу варварима и незнабошцима. А Ти, Аво наш Јустине, од Петра се научи сили исповедања и покајања, и од Павла љубави надумној, којом победи свет и стече наслеђе вечно, да Те овако славимо: **Радуј** се, јер си првоврховне Апостоле Петра и Павла молитвено славио, и подражавајући њихов подвиг душу си своју уздизао! Радуј се, јер си по речи Божјој све праве законе поштовао! Радуј се, јер си слободу, дар Духа Светога, имао: да Ти спасење човека буде важније од закона! Радуј се, јер си проповедао веру која горе премешта! Радуј се, јер си Бога Љубав пламеном љубављу славио! Радуј се, јер си нас учио да отворимо очи и уши душе, и да сва чула небеском чежњом засејемо! Радуј се, песнице, јер си стремио несагледивим висинама Духа! Радуј се, цвете мирисни, јер си пусту долину смрти оживео молитвом! Радуј се, чисти, јер си мрзео грех, а подизао грешнике! Радуј се, јер си највеће тајне љубављу созерцавао! Радуј се, јер си био жива светлост нама који за тобом идемо! **Радуј** се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 6.

Обдарен изобилно даровима Божјим, послан си у свет на велике школе, али је горди Албион показао право лице, и Европа није сакрила жалац безверја, тражећи да се одрекнеш Православља и Истине да би Те тако славили. Иако су Те, као великог, браћа у Словачкој и Закарпатју познала, а у Грчкој и Русији многи богоносци видели у Теби истинитог учитеља, захваливши се на понуђеном трону владичанском почаст ниси примио, да би смирењем служио Господу. Научи и нас, који гинемо од честољубља, да се одрекнемо славе, да бисмо скупа са Тобом Господу клицали: **Алилуја!**

ИКОГ 6.

Многог пута вољени ученик Христов, Свети Јован Богослов, заплака Христа ради, и носаше ожиљке од рана Христу задатих, и блажен, на Тајној Вечери наслони се на груди Његове, и патње му зацели Учитељ љубљени. Богатство и сиромаштво, патња и срећа, болест и здравље, живот на земљи, и сама нада у будући живот, за њега бејаху ништа без Христа, а у

Христу Самом бејаше за њега све. И Ти, Аво наш Јустине, тумачећи богословље Светог Јована Богослова, живео си по њему, бирајући стреловит пут до мете своје љубави, Христа Васкрслог, зато Те овако славимо: **Р**адуј се, јер си вољеног ученика Христовог, Светог Јована Богослова, молитвено славио! Радуј се, јер ниси поклекнуо пред опсенама овога света! Радуј се, мудри, јер се приклони вери простих рибарā! Радуј се, живи, јер си живео само Христом и у Христу! Радуј се, јер су те као светог препознавали и други народи! Радуј се, јер си имао велику љубав за све људе, али си Христа волео нада све и у свему! Радуј се, дивни учитељу вечнога живота! Радуј се, Христов познаваоче света! Радуј се, јер си Европу истинито судио да је љубављу вратиш Спаситељу! Радуј се, славо философā и научникā! Радуј се, надо невољникā и тежакā! **Р**адуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 7.

Јасно и неодступно говорио си против безбожности времена, по правди Бога Истинитог; зато су те прогонили освајачи, лажни ослободиоци и силни властодршци. Као бескућник ишао си од манастира до манастира, тражећи дом уморном телу, и са сваког прага си прогоњен, док те није позвала Богородица да се склониш у Свете Ғелије, под окриље Арханђела Михаила. Па и нас, разбраћене, научи да стојимо у истини и братољубљу, и да чувамо свето гостопримство, да бисмо с Тобом Господу клицали: **А**лилуја!

ИКОС 7.

Усрдно и трепетно приступаше Дјеви Марији Свети Арханђел Божји Гаврило, Архистратиг Небеских Сила, да Је не преплаши Преблага вест Господња. И Свети Арханђел Михаило победи господара зла, и свргну пале анђеле у бездан пакла, но кад би га звали и најмањи од најмањих људи, одмах би долазио у помоћ. А ти, Аво наш Јустине, примивши много пута помоћ од Светих Арханђела Божијих, стајаше пред њима свагда у молитви, славећи их као добротворе људи, дивну спону с више између Бога и човека, зато те овако славимо: **Р**адуј се, јер си молитвено славио Свете велике Архистратиге Небеских Сила, Арханђеле Михаила и Гаврила, и у њиховој обитељи Ғелијској скромно обитавао! Радуј се,

сиромашни, јер си одбио веће дворове! Радуј се, гладни, јер си нахранио душе усамљених! Радуј се, прогнани, јер си примио у дом срца твога изгубљене! Радуј се, јер си благословен да расуђујеш шта је добро за твој род Српски! Радуј се, јер си му показао пут у висине и ширине небеске! Радуј се, родољубе Високе Србије! Радуј се, богољубиви ратнике против безверја! Радуј се, христочежњиви поборнике за човека! Радуј се, јер су за Тобом кренула деца чистим срцем! Радуј се, јер су за Тобом кренули људи детињег срца! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповеднике Свете Тројице!

КОНДАК 1.

Готину пута заштићен умним пчелицама ћелијским од убица̄, жбира̄ и доушника̄, у планинској тишини Ваљевске Подгорине, дух се Твој снажио за велике узлете. Иако си подносио највеће погрде и најгору немаштину, стално у молитвеном подвигу, Ти си препознавао Светитеље и славио их за живота, величајући их као дивове, а себе унизујући као најмањег. Научи и нас да видимо светост у људима, и излечи нас од властољубља и охолости, да би с Тобом Господу клицали: **А**лилуја!

ИКОГ 8.

Тамноваше Свети Јован Златоуст, прогнан вољом царице Ромеја, и би враћен и прогнан поново; и до данас тамница и прогон не потамнише његову светост, него се прославише славитељи, а прогонитељи су прах и храна црвима. И Ти, Аво наш Јустине, славећи Бога виде Свете у Њему у свим временима, и дивљаше им се, и учаше се од њих, јер с Тобом овде живе: Апостол Павле, Јован Богослов, Јован Златоусти, Јован Дамаскин, Макарије Велики, Исак Сирин, Јован Лествичник, Григорије Палама, Серафим Саровски, Николај Жички. А ми се научисмо од Тебе да у сваком створењу слаavimo назначење Створитеља, и да у сваком детету љубимо Христа Живога, зато те овако слаavimo: **Р**адуј се, јер си молитвено славио Светог Јована Златоустог, и учио се од њега разумевању догмата̄! Радуј се, јер ти се он јавио и обилно Те појавом благословио! Радуј се, јер си на голубијим ногама, са страхом и трепетом, приступао сваком бићу.

Радуј се, јер су Те штитиле невине невесте Христове, и чудом Божје љубави одбраниле Те од моћних! Радуј се, јер си надмудрио прогонитеље и мучитеље! Радуј се, јер није остао ни камен на камену од затвора где су Те држали, како си пророковао! Радуј се, јер си нашао самоћу да се молиш и стекао богодатни дар суза! Радуј се, јер си из незлобивог срца певао о Твари, славећи Створитеља! Радуј се, јер си видео свету логосност Христову у људима кад су их сви остављали! Радуј се, јер си врлином очистио срце да се у њега смести Бог Живи. Радуј се, нежна срно душе, јер си нашла свој Рај! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 9.

И да украси Твоје дело, дивни цвет самоће, Бог Те је даривао духовном децом, да наставе Твој пут у слободи, по мери свога дара и своје љубави. На сваку њихову рану стављао си мелем молитве, а недуге лечио љутом травом речи, да зацели душа. Па и нас грешне, који Те слаavimo, прими под своје окриље; покарај нас и милуј, да од Тебе неодељени, кличемо Господу: **А**лилуја!

ИКОС 9.

Николај Свети Чудотворац, архиепископ Мирликијски, заповедао је ветровима и таласима, и прогонио ваздушне демоне да спаси људе, разобличио Аријеву јерес, и са Светим Оцима у Никеји тумачио догмате; разговарајући пак са Анђелима дознаде за тугу три сироте, и донесе им тајно богати мираз да се часно удају. И није делио мале од великих, него својим присуством до данас сведочи Христа онима који га славе, које као своју децу прибира под омофор. А Ти, Аво наш Јустине, одгајао си нараштај нових витезова, силних људи, часних мајки и пожртвованих сестара, давао замах њиховом животу, хранећи Христом њихове умове и срца, зато Те овако слаavimo: Радуј се, јер си великог Светитеља Божјег Николаја са својом духовном децом молитвено славио, а Николаја Новог Жичког први прославио и као Светог пројавио! Радуј се, јер си уместо деце по крви, децу у Духу одгајао за Небески Јерусалим! Радуј се, јер си својој духовној деци срца отворио за љубав Христову! Радуј се, јер си се за њих даноноћно молио, и знао

сваки трептај њихових душа и сваки покрет срца! Радуј се, јер си их научио да је љубав света и спасоносна, и да се дељењем умножава, јер је то Божији дар! Радуј се, јер си са њима делио сиромашну трпезу и велике узлете душе! Радуј се, јер си учврстио веру верних, и мудрост мудрих довео до богосазнања! Радуј се, поточе суза милости, јер си се улио у море Божјег милосрђа! Радуј се, јер си трчао кроз траву, као живи пламен, у сусрет својој деци! Радуј се, јер си певао Господу песме захвалне за њихово узрастање и љубав! Радуј се, јер си сваку травку и сву твар Божију Христом миловао! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 10.

У пољу си радио и мислио о највишим донетима философије по Христу, па си стекао богословна и човекословна знања, којима те Бог прослави међу људима. Тајне живота биља и небеских сфера отварале су се пред Твојом љубављу, док си, усхићен, созерцавао Логоса у њима. Научи и нас да молимо опроштај од пале природе, која због нас пати и умире, и Христом искупљује изнова грех наш, да бисмо једном душом Господу клицали: **Алилуја!**

ИКОС 10.

Н ајдостојнији, од Бога вољени, краљевић Српски Растко остави свет и пође у Свету Гору, замонаши се и доби име Сава, и нађе радост и мир, и врати се у земљу својих отаца, прогна јерес и учврсти Православље, удари темеље државе и самосталне Цркве. И стално учаше нишче о великим знањима, која му је Бог подарио док је путовао и молио се, а сва му се творевина клањала. А Ти, Аво наш Јустине, заволе Саву, најлепше чедо Српско, и истим путем Твоје су мисли ишле као Савине, и дух се Твој појио од истих учитеља истим знањем, и мисао се ширила да обухвати и небо и земљу, сву твар и бића, зато Те овако славимо: **Радуј се, јер си Светитеља Саву, Просветитеља и Учитеља српског, молитвено славио! Радуј се, јер си говорио да човек познаје оно што воли: ко земљу воли – он земљу познаје; ко човека воли – он човека познаје; ко Бога воли – он Бога познаје! Радуј се, јер си задивљен стајао пред створењима сићушним, у којима се огледала мудрост Божијег стварања! Радуј се, јер си говорио да и најмањем цвету треба сва снага**

земље и сунца и љубав Божија да процвета! Радуј се, јер си знао да је предвечно назначење човека да буде трон Тројичног Божанства! Радуј се, јер си учио да је назначење човеково: да има Бога за Цара свеколике своје делатности! Радуј се, јер си умео да се вазнесеш у надпросторне висине Божанства, и да са њих славословиш Богочовека Христа! Радуј се, јер си непрестаним богослужењем био опијен неисказивим пићем тајни Духа Светога! Радуј се, Евхаристијом сједињени са Христом као лоза са чокотом, јер си одатле примио дарове знања, сокове откривења, лечења и учења! Радуј се, јер за тебе философија није била философија речи, него небодани излив Христомудрости и благодатног живота! Радуј се, јер си желео да се све твоје мисли претворе у молитве вековечне Господу Сладчајшем! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 11.

О зареног љубављу, још за живота као светог препознавали су Те пастири, монахиње по зарушеним манастирима, деца у наручју родитеља. Кад си се Ти молио, црква се пунила Анђелима и Светитељима, и народ је знао да је Небо близу, да Богородица над свима шири златни омофор Сина Свога, док се на Тебе излива благодат Духа Светога. Зато не удаљи од себе нас маловерне, да Твојим молитвама оживимо, да заједно с Тобом кличемо Господу Човекољубцу: **А**лилуја!

ИКОС 11.

Розбран,^{*2} рођен и крштен у Христу Богу од богоносних отаца наших Кирила и Методија, род православни Српски чуваше предање идући за својим Светима. И прослави се мучеништвом и дуготрпљењем, призивајући свагда Бога Правде и Бога Милости уместо хлеба, богатства и славе пролазне. А Ти, Аво наш Јустине, гледајући увек испред трона Свете Тројице Богородицу, Анђеле, Апостоле, Светитеље, и Свете Србе међу њима, учио си нас да више од земаљске волимо Небеску Србију, Царство Небеско за које се Срби на Косову определише, зато Те овако славимо: Радуј се, јер си као огњене стубове пред родом Српским видео Свете Србе, и

^{*2} Из(а)бран ?

прве међу њима Преподобног Симеона Мироточивог и Светитеља Саву! Радуј се, јер си славио силом Христовом испуњене верне пастире, Свете Архиепископе и Епископе Српске: Арсенија, Саву Другог, Григорија Рашког, Јевстатија, Јакова, Саву Трећег и Никодима! Радуј се, јер си величао Свете блажене Јерархе и руководитеље Цркве Српске: Данила Пећког, Јоаникија, Спиридона, Јефрема, Кирила и Никона, Максима, деспота Српског! Радуј се, јер си се молио славним Светим Јерарсима Српским: Макарију, Гаврилу Првом, Клименту Охридском, Василију Острошком и Тврдошком, Сави Ердељском, Петру Цетињском и Петру Јасеновачком! Радуј се, јер си за узор имао Свете Преподобне Оце наше: Наума Охридског, Горазда, Ангеларија и Саву, Гаврила Лесновског, Прохора Пчињског, Јоакима Осоговског, Симона, монаха Давида и Петра Коришког! Радуј се, јер си оставио лажни сјај света следећи Свете богоносне Оце наше: Теоктиста, Григорија ћутљивога, Јоаникија Девичког, Јефтимија, Јефрема и Нестора Дечанског, Јоасафа царевића Метеорског, и Нектарија Битољског! Радуј се, јер си помињао славне Свете Божје угоднике: Никодима, Висариона, Стефана Пиперског, Ромила Раваничког, Романа, Нестора, Мартирија, Данила и Сисоја – Синаите, Зосима Туманског, Григорија Горњачког, Јова у Драчи и Рафаила Банатског! Радуј се, јер си у Небеском Јерусалиму славио Свете преподобне Мајке наше: Анастасију, мајку Светог Саве, Параскеву, Јелену краљицу, Јелену Дечанску, Евгенију Љубостињску, Ангелину деспотицу, Јелисавету кнегињу, великомученицу Злату Мегленску и блажену Ефимију Девичку! Радуј се, јер си био спреман да смело за Христа страдаш, као Свети мученици Господњи: Јован Владимир кнез Зетски, Урош Нејаки, Свети кнез Лазар Косовски и Ђорђе Кратовац, Христо Албански, Анастасије, Никита Светогорски, игуман Пајсије и ђакон Авакум! Радуј се, јер си Свету Тројицу славио са Светим краљевима: Стефаном, Владиславом, Милутином и Стефаном Дечанским, Лазаром Косовским и Стефаном Штиљановићем! Радуј се, јер си пред лицем Господа видео нове Светитеље Српске: Владику Николаја Жичког и Охридског, Новомученике Српске из два рата, Новомученике Глинске, Јадовинске, Јасеновачке, Херцеговачке и Косовске, и многе друге знане и незнане! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 12.

Орадошћен Благовестима, дочекао си кончину своју светлу, која сву децу Твоју сабра и народ доведе да с Тобом подели последње диханије; а Бог допусти да Твоје чисто тело остане нетрулежно и нежни миомир, благослов душе са небеса, данима лежаше над долином Градца и у келији твојој. А када би погребен, облаци се зацрнише, севнуше муње, громови загрмеше страшно, опомињући да се преселио Пророк и Праведник. Зато нас научи, силни у вери и силни у љубави, да достојно примимо у Христу крај земаљског живота, и пођи нам у сретање, да заједно с Тобом кличемо Господу: **А**лилуја!

ИКОС 12.

Милозвучни учитељу Православља, говорио си: у Тросунчаним бескрајима Трисветог Божанства пракорење је живота сваког људског срца, и сваког бића, и све твари. И тајна живота и најмањег и највећег, и најпростијег и најсложенијег на земљи, у суштини својој света је, небеска је, логосна је, тројична је. А Ти, Аво наш Јустине, проникавши љубављу у срце Тајне, учио си нас да земаљским животом по Христу наследимо живот вечни, зато Те овако славимо: **Р**адуј се, јер си увек и у свему Свету Тројицу молитвено славио и Светотројичном Литургијом прослављао! Радуј се, јер си се надао да се боголике душе наше са богообразним телима на сву вечност васкрсењем споје! Радуј се, јер си нас учио да би се небески огањ Божанства, благодат Духа Утешитеља, уселила у срца наша још у овом веку! Радуј се, јер си тумачио да ће тај огањ Духа Светог изаћи из распалог тела и опет спојити све удове и васкрснути силом васкрсења Христоликог човека! Радуј се, јер си говорио да ће тада свака личност бити пуна, у својој сопственој природи и суштини и обожена Духом Светим! Радуј се, јер си знао да ће тада преображена тела остати испуњена Духом Светим и славом Христовом, и блистаће светлошћу бесконачном! Радуј се, јер си учио да је љубав прво созерцање Свете Тројице! Радуј се, јер Ти је срце сагоревало над целокупном твари: над људима, над животињама, над биљкама, и над сваким створењем! Радуј се, јер си у молитви и литургији за њих лио потоке суза! Радуј се, јер си се молио

и за неразумна бића, и за своје непријатеље, да се очисте и спасу Христом! Радуј се, јер су Твоје мисли и дела у овом свету били одбљесак Твог живљења у Светој Тројици! Радуј се, човече Богочовека Христа! Радуј се, Јустине, проповедниче Свете Тројице!

КОНДАК 13.

О чудесни Угодниче Божји, Преподобни оче Јустине Нови Гелијски, у завештање роду и духовној деци оставио си да Житијима Светих додају нове Светитеље. Клањамо се Христу и славимо Те, Оче преподобни, и сузама и крвљу, страдањем и благомилостивим животом настављамо Твоје дело. Посрћемо и падамо, али Ти нам помози да устајемо, Аво наш Јустине; оомолитви нас, загреј нас, утеши нас, благослови наше трудове и смерно ово слављење, да с Тобом и с онима које си волео, истим дахом, истим срцем, истом песмом кличемо Господу Христу: **Алилуја!** *[Трипут.]*

И опет: Икос 1. и Кондак 1.

МОЛИТВА АВИ ЈУСТИНУ ЗА ОЗДРАВЉЕЊЕ СРЦА.

О Аво Јустине, помози нам! Сунчева чиста светлост, расцветало биље, јагањци у пољу и дечји осмеси, говоре о нашем греху, јер их не видимо, Оче Преподобни. Незаслужено се родисмо и учисмо од добрих учитеља, и научисмо знања и стекосмо мудрост, и задобисмо поверење људи, а нисмо онакви какви се представљамо, већ смо празни и хладни у свему.

Молимо Ти се у самоћи, где тек ретко препознаје брат брата. Милосрдно прими исповести за грехове који нас пустоше, јер их свагда изнова чинимо; за гордост, похлепу, блуд, завист, сластољубље, гнев и лењост. Не осећамо више радост и не видимо лепоту, дар Духа Светог Утешитеља. И душе у нама замиру јер остависмо љубав Христову.

Оомолитви нас, загреј наша тужна, Христочежњива срца, како си говорио, Оче Преподобни; научи нас да победимо зло које нас притиска. Измоли са нама опроштај од Јединог Човекољубца. Омиј нас сузама. Запаали у нама самилост Христову, која је као мали извор у хладовини из кога се напајају чула и ум, а душа се снажи за веће

узлете. Измоли за нас наду да ћемо живети дубоким и снажним животом по Богу.

О, дивни Угодниче Божји, који на свету ниси имао никога осим Христа, Преподобни Оче Јустине Нови Ћелијски, моли се са нама пред лицем Творца, да се Божја љубав усели у наша срца као бујица пролећне светлости, да остане у нама заувек, да се наши животи, наша посртања̄ и устајања̄, наша страдања̄ и свакодневни трудови, заврше славословом Христу Спасу, Духом Светим на славу Бога Оца – за наш и свега света живот вечни. **А**мин!

Сачињено на Св. Кирила и Методија
године 2004. у Београду. – З. К.

ЖИТИЈЕ СВЕТОГ АВЕ ЈУСТИНА.*¹

Кад живот благодаћу Христовом пређе у свештено житије, онда се не може ухватити у реч – тако је писао пре 80 година Преподобни Отац Јустин Нови Ћелијски о једном, њему сличном „подвижнику наших горких дана“ – оцу Сретену Вујичићу, који је, као и Ава Јустин, рођен на Благовести и преминуо на Благовести (+ 1924).

Сасвим недостојни, неспремни и недорасли, покушали смо да облагодaћени живот Аве Јустина, Новог Подвижника и Угодника Божјег у Цркви нашој и роду нашем – у вери, врлини, богومислију – срочимо у један кратак *животопис*, кратко, Христом у Духу, свето синаксарско *Житије*.

Преподобни и богоносни Отац Јустин Нови Ћелијски, познати православни духовник и богослов светоотачке величине и узлета, рођен је 25. марта 1894. године, у српском Врању, од оца Спиридона и мајке Анастасије, лицем на празник Благовести, и зато је на крштењу добио име *Благоје*.

Све до деде му свештеника Алексе, породица Поповића била је кроз најмање седам узастопних колена свештеничка. У крилу такве породице млади Благоје је прошао школу домаћег хришћанског васпитања и православне побожности. Као дечак често је са родитељима одлазио код Светог Оца Прохора Чудотворца у Пчињски Манастир и тамо бивао на молитвама и богослужењима. Једном приликом касније, био је лични сведок чудесног исцељења Божјом, преко Светитеља, целевном силом мајке му Анастасије од неке тешке болести. О дубокој побожности своје мајке и сам нам је Отац Јустин касније често причао, а у његовим заосталим белешкама налази се потресни запис о блаженом преставању праведне „слушкиње Божје Анастасије – *Васкрснице*, моје бесмртне дародавке“, како овај захвални син назива своју мајку.

Други извор унутрашњег духовног образовања и побожности младог Благоја Поповића било је, од 14. године до краја земног живота, редовно читање, подвижничко доживљавање и молитвено промишљање Јеванђеља Христа Богочовека. А он је *Јеванђељем* називао цео Нови Завет, а понекад и цело Свето Писмо. Многим младим богословима и студентима теологије, кад су касније његова дела читали или с њиме разговарали, најдубљи утисак остављало је његово спонтано исказивање да је у Православљу – све *јеванђелско*: и вера, и молитва, и подвижништво, и делатност, и благодатно искуство, и свето богослужење, и монаштво, сва црквеност и светопредањскост Православља, све

---

^{1*} приређено према издању: „*Преп. Јустин Нови Ћелијски – житије, служба, акатист, чуда и избор текстова*“, Епархија Ваљевска, Ваљево 2009, стр. 61-78.

Свете Тајне и Свете Врлине, које он никада није раздвајао. Штавише, он је говорио, и у то је живо веровао, да је и сваки човек – „живо ходеће Јеванђеље“ Христово, а нарочито Светитељи.

„Дела Апостолска, говорио је, наставак су Светог Јеванђеља Христовог, а *Житија Светих* су наставак Дела Апостолских ... Шта то значи када Свети Јеванђелист Јован крају свог Јеванђеља, да „има и много друго што учини Исус, које кад би се редом написало, ни у сами свет не би стале написане књиге“! – То, говорио је Свети Ава, није никаква хипербола, него су то живи Христови људи, пре свих Светитељи, који својим јеванђелским ликом, делом и животом дописују Јеванђеље Богочовека Христа. Јер, све што је Христос чинио, то и Христови људи чине благодаћу Његовом“ (ср. Јн. 21,25.14,12).

Сав осамдесетпетогодишњи живот и рад Оца Јустина у нашем свету и времену заиста је ово доказивао и потврђивао. Касније је Отац Јустин, у нашим Богословијама и на Теолошком факултету, предавао и тумачио Свето Писмо, углавном Новог Завета, и иза себе је оставио десетак томова тих тумачења. (Јасно и сажето је свој приступ и животни став према Светој Божјој Књизи изнео у тексту „Како и зашто треба читати Свето Писмо“). Али је његово тумачење Јеванђеља и уопште Светог Писма било пре свега сопственим животом и богоугодним подвизима, врлинама и усменом и писменом проповеђу Христа. И такође богослужењем, нарочито Божанском Литургијом, и то је називао „свештеноствањем Јеванђеља“ Христовог (Рм. 15,16).

Трећи извор надахнућа за хришћански, подвижнички, богоугодни живот Аве Јустина била су *Житија* и *Дела Светих Отаца Цркве*, о чему сведочи сваки сусрет и разговор са Оцем Јустином, и такође сва његова написана, објављена и необјављена дела. Ава Јустин је говорио и писао: „Православље није библиотека, која се може студирати, него живот, који се мора живети. Православље је на првом месту – *Житије*, и то – *Свето Житије*, а на другом месту – наука, и то животна, опитна, благодатна наука, у којој нема ничег схоластички-мртвог и протестантски-рационалистичког. Православље има своју методичку и своју педагошку, то су – *Житија Светих*. У њима су изнети многовековни васпитни методи православни, помоћу којих је Православље стварало од несветих људи – Светитеље, од грехоликних душа – Христолике душе. *Житија Светих* садрже опитно оправдање догмата: у њима се догматика јавља као опитна наука, наука доживљавана. Животи Светитеља су изаткани од доживљавања православних догматских и моралних истина. У *Житијама* се налази и сва православна етика, опитно представљена, изражена и оправдана. *Житија* садрже у себи оно што Православље чини православним. У њима се показује и непобитно доказује да је Православље – Живот, а не теорија, опитна наука, а не гомила безживотних правила. *Житија Светих* стварају убеђење да је лични православни подвиг и опит и искуство – једини начин да човек постане православан, да позна Православље и да проповеда Православље“. У овим речима Аве Јустина има веома много аутобиографског сведочења.

По природи мудрољубив (што и значи реч: *философос* = *љубо-мудар*), гладан и жедан божанског и људског знања, пре свега правог човекопознања и богопознања, млади Благоје-Јустин је пошао у Богословију и прошао одличне богословске школе свога времена. Најпре завршава деветоразредну београдску Богословију Светог Саве (1905-1914), где је за професора имао горостасног и Светог Николаја (Велимировића). Чим је завршио Богословију, почео је Први светски рат, и Благоје је узет у Српску војску, у чету младих болничара, вршњака славних српских 1300 каплара, и у том својству се са Српском војском повлачи преко Чакора, Црне Горе и Албаније до Скадра, крајем 1915. године. Не могући раније, због родитеља, да оствари своју давнашњу жељу и намеру да се замонаши, двадесетогодишњи Благоје, по благослову Митрополита изгнане Србије Димитрија, прима монашки постриг у Православној цркви у Скадру на Св. Василија Великог, на Нову 1916. годину, и узима монашко име Светог Јустина Мученика и Философа. Избор овог христовносног двоименог Светитеља – *философа* и *мученика* – за свога имењака и заштитника био је израз његове, младалачке и доживотне, дупле љубави према Христу: кроз философију по Христу и кроз мучеништво за Христа. Бог га је удостојио прве љубави у пуноћи, а и у другој је достигао до исповедништва и страдалништва вољом, савешћу и сузама, дакле до свега осталог осим мучеништва крвљу, мада је и ту био веома близу испуњења мере Светог Јустина Мученика.

Са групом млађих даровитијих богослова Српске Цркве буде упућен од Митрополита Димитрија, Српског краља и Владе са Крфа 1916. године на богословске студије у Петроград, одакле убрзо, због приближавања Русији бољшевичке револуције, прелази у Оксфорд (1917-1919. г.), да би се, по завршетку рата и студија у Енглеској, вратио у Србију и постао наставник Богословије у Сремским Карловцима. Из Богословије је убрзо отишао на Атински универзитет да би тамо успешно довршио Православну Теологију и докторирао из православног светоотачког богословља.

У Русији, Енглеској и Грчкој млади и даровити Јустин добро је упознао ранију и савремену западну и источну философску и богословску мисао, али, из његових тадашњих записа и касније објављених дела, види се да му је ипак главни учитељ био Апостол Павле, Свети Оци Истока и Достојевски. На овим студијама упознао је и до краја живота искрено волео православни Руски и Грчки народ, а добро је упознао и схватио савременог човека Западне Европе, његову културу и цивилизацију, европски плитки и често лицемерни хуманизам, о коме је потом оштре речи изрекао, полазећи притом од дубљег и хуманијег, православног *теохуманизма*, како је сам говорио. Међутим, Отац Јустин је увек двојио човека од његових дела, раздвајао грешника од греха, зато је и међу западним људима препознавао праве мученике и сведоке велике и често трагичне човекове тајне, па је и међу Европљанима имао блиских пријатеља. Треба рећи да је добро савладао и говорио више старих и модерних светских

језика: старословенски, грчки, латински, руски, новогрчки, енглески, немачки, француски.

Своју српску православну љубав према браћи Русима и Грцима пројављивао је безрезервно до краја живота. Руски духовници су му били исповедници, са руским избеглицама дружио се доживотно, а грчке посетиоце дочекивао је као долазнике из апостолских и светоотачких времена и крајева. Многи од Грка, који су га лично упознали, постали су му духовна деца, док је своју српску духовну децу упућивао у Свету Гору и Грчку „да се тамо науче православној побожности и црквености“. У последњим данима свог земног живота,веденог преко једне трећине у манастиру Телијама код Ваљева, много се обрадовао кад су му болесничкој постељи прилазили, пристижући да га испрате, браћа Грци и Гркиње, па нам је говорио: „Браћу Грке увек да волите као наше духовне родитеље и кумове и као наше свагдашње учитеље у вери, побожности и црквености“. У својој души и срцу није двојио Словене и Грке, а ни остале православне народе.

Свој став према европској мисли и цивилизацији изнео је Ава Јустин најпре у својој студији о Достојевском (*Религија и философија Ф. М. Достојевског*), коју је поднео на Оксфордском универзитету као докторску тезу, али, како није хтео да мења своје, и Достојевскога, критичке ставове о Европи и Западном Хришћанству, вратио се у Србију без докторске титуле и, као што рекосмо, докторирао затим у Атини (1926) са новом дисертацијом из патристике (о Светом Макарију Египатском). Отац Јустин је изложио оштрој критици западну философију, теологију, културу, коју је понекад називао „политуром“, западни рационализам и позитивизам, псевдохуманизам, папизам, протестантизам, читаву западну егоцентричну цивилизацију.

Ипак, истине Божје ради, треба рећи да критика западног хуманизма од стране Оца Јустина није потицала из предубеђења, незнања, ксенофобије или другог неког мањкавог умног или духовног става, него из пророчког, јеремијевског, павловског, достојевског, светитељског животног и благодатног антрополошког искуства: да за сложено биће какво је човек и род људски једини излаз из трагичног битијног и егзистенцијалног безизлаза јесте: не човек (*homo*), нити хуманизам (*hominismus*), него – Богочовек, једини Спаситељ света и човека Исус Христос, Син Божји и Син Човечји, Једини Човекољубац и Спаситељ. „Ми смо за Богочовека зато што смо за човека“, говорио је он и сведочио кроз цео свој живот и рад, кроз мисао и реч, кроз свој крстоносни јововско-павловски животно став и монашки светоотачки подвиг. То му је била и остала главна животна и мисаона тема, златна нит његовог бића и битовања, стожер око кога је саденута сва његова животна философија и теологија, свака његова мисао, и свака усмена и писана реч.

Отац Јустин је више од једне деценије био професор и васпитач читавог низа генерација у Карловачкој, Призренској и Битољској богословији. Остао је у

сећањима својих ученика као високообразовани предавач, озбиљан богослов, строг и правичан васпитач, искусни духовник, надахнути беседник. Из тога времена потичу духовне везе Аве Јустина са бројним потоњим Јерарсима Српске Цркве, од којих су неки били од њега лично замонашени. Године 1930-31, из Битољске богословије послат је од Српске Цркве, заједно са Митрополитом Јосифом (Цвијовићем), у Чехословачку, где је у Прикарпатским крајевима целу годину дана радио мисионарски на организовању црквеног парохијског и монашког живота међу православним Словацима и Карпаторусима, који су се тих година враћали у Православље из раније им насилно наметнуте уније. И до данас су тамо живе успомене о њему, па се чак и пишу студије о његовом тамошњем раду.

По повратку са мисионарског рада, вратио се у Битољску богословију, где је током 1932-1935. године написао и објавио два тома своје чувене *Догматике (Православна философија Истине)*, која му је ускоро донела избор на катедру Догматике Богословског факултета Универзитета у Београду. (Трећи и најобимнији, завршни том *Догматике* објавио је тек пред смрт, 1978. године; сва 3 тома преведена су на француски, а сада се преводе и на грчки и енглески језик). Догматика Оца Јустина се сматра до данас најбољом у Православљу (што сам Отац Јустин не би из смирења никада признао, али ју је за такву сматрао о. Георгије Флоровски), јер она следује догматско богословље Светих Отаца, нарочито Светог Јована Дамаскина, пред којим се, као и пред свима Светим Апостолима и Светим Оцима Цркве Христове, Јустин бескрајно смиравао, као и пред Српским Светитељима: Светим Савом и Светим Николајем.

Јустин је био по природи философ и богослов, љубитељ мудрости и богопознања, у оном најпотпунијем и најдубљем значењу тих речи: мученик и подвижник бића, мисли и живота људског – умом, срцем и вољом. За њега се, као и за Светог Макарија Великог, иначе његовог духовног учитеља (на којем је и докторирао у Атини, са богословско-философском и аскетском темом: *Проблем личности и сазнања по Св. Макарију Египатском*), може с правом рећи да је био истински „философ Духа Светога“. А то значи да му је животна философија била пре свега у јеванђелским и монашким, пред Богом и људима искреним подвизима: вере, молитве, поста, богомислија, истинољубља, правдољубља, смиреноумља, љубави, праштања, покајања – једном речју: истинског човекољубља и богољубља, истинске човекомудрости и богомудрости. Он је заиста био хришћански философ и богослов, какви су били велики Оци Цркве на Истоку од Светог Јустина Мученика и Философа и Светог Григорија Богослова до Светог Максима Исповедника и Светог Јована Дамаскина.

Али, Јустин није био занесени философ и суви интелектуалац, него је њега, као човека Божијег и народног, као библијског пророка и црквеног пастира, живо интересовала судбина свога народа и судбина света, те се залагао за бољи и достојнији, истински људски и хришћански, црквени и духовни живот људи, и за националну и духовне судбине Српског народа. Понекад је пророчки и

критиковао нељудске и нехришћанске поступке свога или других народа, а нарочито лоших народних вођа.

Иако је био биран за Епископа (за Епархију Српске Цркве у Закарпатју у Чехословачкој), из скромности се није тада, 1931. године, прихватио Епископског чина, мада је после доласка комунизма нама, његовим ученицима и духовној деци, говорио да не треба избегавати служење Цркви Христовој у било ком чину, па и Епископском, поготову у тешким временима. Зато је и пре и после рата духовно одгајио и у Епископску службу упутио десетину својих ученика, а у свештеничку службу и монашки подвиг на стотине и хиљаде младих душа.

Као човек и духовник, Отац Јустин је иначе увек био отворен, пун љубави за свако људско биће, за искрено тражећу и жедну истине интелигенцију, а особито за омладину и студенте. Његова су универзитетска и сва друга предавања увек била радо посећена, а млади су га посећивали и у најтежа времена комунистичког прогона и самог Јустина и православне вере и Српске Цркве, чега смо и сами били сведоци.

У мутно предратно време, нарочито у доба конкордатске борбе он је, као и увек, био јасан и недвосмислен бранилац Светог Православља, због чега се не једном замерио многим политичким и државним великашима, и чак извесним црквеним достојанственицима.

Пред сам Други светски рат имао је виђење Распетога Христа (о чему је остао његов лични запис), ваљда зато што је живо и са болом осећао трагедију нашег народа, која се приближавала и ускоро нас задесила – од спољњег и унутрашњег непријатеља. Била је то, као што је познато, горка немачка окупација 1941-1945. године и страховити геноцид извршен над православним Србима од римокатолика Хрвата и делом муслимана у злогласној НД Хрватској, и такође од Шиптара на Косову и Метохији.

Ратно време окупације провео је углавном по нашим манастирима, и делом у Београду, помажући десеткованој Српској Цркви и распетом народу. Учествовао је у састављању познатог *Меморандума* Српске Цркве о страдању Српског народа у злогласној и за Србе геноцидној НД Хрватској. Како Универзитет за време немачке окупације није радио, него су од 1942. г. само обављани испити, то је и професорска комисија Богословског факултета била изабрала за професора Оца Јустина да обавља испите, али су немачке власти дуго одбијале да му то одобре, вероватно зато што је и пре рата и током рата критиковао Западно нехришћанску и нечовечну цивилизацију отуђене од Христа Европе. Чувена су његова предавања у Београду, на Коларцу, током 1944. г. о *Светосављу* (која су већим делом састављана из раније објављиваних текстова), држана српској школској омладини и студентима у поробљеној Србији. За ова предавања је Св.Владика Николај рекао:

„Ово најновије дело др Јустина „Светосавље као философија живота“ надмаша све остало што је овај велики духовник до сада написао, како националном свешћу и црквеношћу, тако и монолитском оријенталском једноставношћу са бујичном речитошћу, и – што је најважније – бескомпромисним хришћанским убеђењем и младићким жаром, што просто магнетише. Јустин је ту непоштедан у критици Европе, јер, како он сам каже, „Европа је минирана вулканским противречностима, које ако се не отклоне могу ускоро експлодирати завршним уништењем европске културе“. Наш аутор, вели даље Св.Николај За Оца Јустина, у ствари не предвиђа уништење европске културе, него плаче сухим плачем над њеним гробом“, као и велики Достојевски. Свети Владика Николај је дубоко ценио Оца Јустина, али је и Јустин Николаја сматрао и поштовао као Светитеља Божијег.

Уопште, треба рећи да је Отац Јустин био и остао ретка, светоотачка појава у нашем двадесетом веку, скривена али неумитна савест Српске Светосавске Цркве и читавог јеванђелског, апостолско-светоотачког Православља у свету. То су му признавали још за земаљског живота, а после блаженог престављења његов углед и утицај све више расте, бар код оних који имају очи да виде и уши да чују, како вели Господ у Јеванђељу.

Током рата и немачке окупације Отац Јустин је делио судбину свога страдалнога Српског народа и Цркве, а живео је већином по сиромашним манастирима Србије, коју је неизмерно волео, као и све остале Српске земље Светога Саве и Српских Мученика и Новомученика. И у том добу успева да преводи патристичке и хагиографске текстове и да пише своја егзегетска тумачења на Јеванђеља и Посланице, што је после рата проширивао (тек недавно су та дела објављена у 20 већих томова, у из дању Манастира Ћелија код Ваљева: 12 књига *Житија Светих*, 7 књига *Тумачења Новог Завета*, 3 књиге *Догматике* и 10 књига осталих дела).

По доласку комунистичке власти у Југославију, 1945. године, Јустин је прогнан са Београдског Универзитета (заједно са још 200 српских професора), а затим је и ухапшен и затворен. Мало је требало да буде и стрељан као „народни непријатељ“ од тоталитарног режима Јосипа Броза Тита и српских комуниста, од марксистичке антибожне и антиљудске пагубне идеологије, од нечовечног комунистичког тоталитарног режима, који је тада крваво наступао и међу Србима, а сада се тако трагично распада увлачећи својим крахом опет у вртлог страдања Српски народ и његову живу Цркву, у којој је Отац Јустин радио и страдао у тешким условима пуних 35 година.

Ухапшен је 1946. г. у манастиру Сукову код Пирота и спроведен у београдски затвор, заједно са својим духовним чедом, јеромонахом др Василијем (Костићем), који ће касније, као Владика Бањалучки, бити прогнан, а затим као Епископ Жички још једном бити у комунистичком затвору. Из затвора су тада, 1946. године, Отац Јустин и јеромонах Василије спашени доласком у то време

(ноембра 1946) из изгнанства Патријарха Српског Гаврила (Дожића), који се коначно враћао из робовања у немачком логору Дахау, где је био оболео, па се по ослобођењу 1945. г. неко време лечио у Карловим Варима у Чешкој. Одмах по повратку Патријарх Гаврило је од комуниста тражио ослобађање Јустина и Василија, па, како су и комунисти тада хтели да покажу пред светом и пред Патријархом, како су, ето, они „демократи“, убрзо су Јустин и Василије ослобођени из затвора, мада су многи српски свештеници и даље остали затворени и утамничени.

Прогнан са Универзитета и без пензије, лишен људских, верских и грађанских права, Отац Јустин је живео практично у заточењу у малом српском женском манастиру Светих Арханђела, званом Ћелије, код Ваљева, све до краја свог земаљског живота, 25. марта / 7. априла 1979. године. Ни ту није остављан на миру од комунистичких власти, јер је често позиван на саслушања у *Озну* и *Удбу* у Ваљево, нарочито како су се појавиле у иностранству његове теолошко-философске књиге „Философске урвине“ и „Светосавље као философија живота“. Дешавало се више пута да су ћелијске сестре монахиње, видећи да се Отац Јустин не враћа са саслушања, одлазиле у већој групи (било их је тада око 40 у манастиру), на челу са игуманијом Саром и монахињама Јустином и Гликеријом, и стајале сатима ћутке у реду пред *Удбом* у Ваљево, што је власти принуђивало да Јустина ипак пусте, јер су се бојали револта ваљевских Срба, који су махом били антикомунисти, као уосталом и велика већина свих Срба свуда. Исто тако бивао је чест случај да београдске комунистичке власти протерају Оца Јустина из Београда, трпајући га насилно у кола и одвозећи на воз за Лајковац или аутобус за Ваљево, бојећи се његовог утицаја на српске Епископе у Патријаршији, особито приликом заседања Светог Архијерејског Сабора. У време неких важнијих црквених догађаја у Београду, њему је био забрањиван излазак из манастира Ћелија на два-три месеца, што је практично значило његову конфинацију и кућни притвор.

Овај Исповедник Православља и по произвољењу Мученик Христов, Ава Јустин је све те прогоне подносио хришћански и монашки, што никако не значи да је само ћутао, или још мање климао главом, него је светоотачки сведочио свагда и пред свима Истину Христову и слободни и честити светосавски карактер српски, особито у својим беседама, народу у манастиру Ћелијама и по црквама Ваљевског краја, посебно у Делићу, родном селу Светог Николаја Охридског и Жичког, кога је сматрао и поштовао као Светитеља Божјег и говорио да нам је он Богом дарован после Светога Саве као нови српски Просветитељ и Учитељ, црквено-народни Вођа и Архипастир. Зато су Срби, а и браћа Грци и други хришћани са Запада, радо читали и слушали Оца Јустина, па и долазили да га посете, иако је то било увек спојено са опасностима, јер комунисти то никако нису желели, па су и спречавали. Они су се бојали Јустиновог утицаја на појединце и на народ, као и његових „веза са иностранством“.

Лично смо били сведоци да и поред свих комунистичких забрана и прогона (знамо примере саслушања и претње или чак одузимање пасоша неким, нарочито млађим људима, из Београда који су посећивали Оца Јустина у Ћелијама), њему су долазили многи људи из земље и иностранства, да га виде и чују, да га питају за духовни савет или замоле за његове богоугодне молитве. Нарочито је Оцу Јустину долазио богомољни народ на молитве и богослужења, знајући да долази Божјем Угоднику и човекољубивом Молитвенику, великом народном Сузнику и Сапатнику, какав је био Пророк Јеремија или Свети Сава. У манастиру Ћелијама је овај апостолски Слуга Божји, православни Монах и народни Пастир, свакодневно служио Службу Божију, постио потпуно свакога петка током године и Чисте и Страсне седмице Великог Поста, а узимао је на се у друге постове, мимо 4 прописана Црквом поста. По вековном црквеном манастирском Уставу држао је сва дневна и ноћна богослужења и свакодневно неуморно служио Божанску Литургију (речи Оца Јустина о значају Свете Литургије могу се наћи у Поговору његовог превода *Службеника*, на српском језику, изд. Ман. Ћелије-Београд, 1978).

На сваком богослужењу молио се са обилним и топлим сузама. Често се на молитви у цркви, па и у беседама, толико расплакао, да се понекад и загрцнуо, што смо сви присутни у храму примећивали, мада је он настојао да тај дар суза прикрива. Бивало је да се у својој келији молио по сву ноћ са тихим и топлим сузама, што смо ујутро по очима и лицу примећивали, али о томе га нисмо питали. Понекад је бивало да Оцу Јустину и у разговору ударе бујне сузе на очи, кад се разговор дотицао болних тема страдања народа и појединих људских личних несрећа. Овај српски Јеремија молио се за сав род људски, нарочито за страдални православни народ Српски, и спомињао је на Светим Литургијама на стотине имена која су му поштиљана, лично или писмима, од људи са многих страна, који су га молили да се моли за живе и упокојене сроднике и познанике. Уз ова имена људи су често давали или слали и новац, па је то био један од извора прихода за сиромашни манастир Ћелије, а и за његове личне трошкове, који су углавном ишли на путовање и набавку папира за писање и куцање многобројних радова, насталих у том ћелијском периоду живота и рада овог неуморног Подвижника, Мислиоца, Богослова и Духовника, у српској хришћанској хиљадугодишњици свакако једнога од највећих. Многи су људи по молитвама и Св. Литургијама Оца Јустина добијали благодатну помоћ и исцељења од Бога, и о томе захваљивали Оцу Јустину и Манастиру (о томе постоје сачувана писма и записана **чуда**, чињена Духом Светим преко Оца Јустина).

Ава Јустин се у ово ћелијско време свога монашког и свештено-богословског живота и рада, од 1948. до 1979. године, већ био прочуо као дубоко подвижнички и благодатно искусни духовник, што је заиста и био, не само монахињама, монасима и свештеницима, него и многим богословима, студентима и побожним верницима, као и бројним интелектуално и духовно

сложеним, залуталим па пробуђеним, људима нашег смућеног света и века („достојевсковским ликовима“, како би он говорио). Он је у то време истовремено био и „скривена савест Српске и читаве Православне Цркве и народа“ (како је за њега рекао атински теолог и академик Јован Кармирис, у предговору Јустинове књиге „Човек и Богочовек“, на грчком, која је преведена и на француски). Отац Јустин је био велико охрабрење и укрепљење многим Епископима, свештеницима, богословима да истрајно и до краја служе Богу и народу у нашој Цркви у време безбожног режима, када је то било скопчано са великим тешкоћама и често бруталним гоњењима. Он је, такође, одлазио у друге Епархије, манастире и парохије, као нпр. у Жичку Епархију и на Косово и Метохију, посебно у манастир Девич, где је његово присуство било право оснажење и надахнуће.

У манастиру Телијама Ава Јустин је наставио свој монашко-богословски подвиг живљења и стварања из области библијске егзегезе, патристике, литургијског и догматског богословља. Као ретко ко у новије време, он је у себи сједињавао целовитост (*католичност=саборност*) светоотачког подвига живота и мисли, молитве и литургисања, пастирствовања и богословствовања, те је зато, по својим духовним и богословским донетима, још за живота једнодушно сматран новим Оцем Православне Цркве Христове. Паралелно са свим тим, Ава Јустин је успевао да личним примером, речју и делом неустрашиво проповеда народу, у којем је рођен и живео и са којим је страдао, Јеванђеље Христа Богочовека о спасењу света и човека, излазећи често изван манастирских зидина у извесне парохије и Епископије по Србији, али и доживљавајући зато многе неприлике, прогоне и саслушавања од стране комунистичког режима. Истине ради треба рећи, да извесни свештеници и Епископи нису му ни смели упутити позив да их посети или да на црквено-народном скупу говори, јер су се бојали последица од комуниста. Ипак, изван број свештеника и Епископа долазили су му чешће у посету, не гледајући на комунистичке забране, ометања и претње.

Јустин никада није могао бити враћен на Универзитет, на своју катедру Догматике, али су код њега тајно долазили многи универзитетски професори, не само теолози, већ и са других факултета, нарочито лекари и психолози, а још чешће поједини песници и књижевници, на разговоре и савете. (Један од писаца и песника, адвокат Милан Д. Милетић, недавно је објавио предивну мању књигу личних „сведочења о Светом Ави Јустину“, под карактеристичним насловом *Заљубљен у Христа*). Поготово му је долазила студентска омладина, која се интересовала личним и општељудским животним проблемима савремености. Зато је имао и стицао све већи број ученика. Имао је доста пријатеља по Европи и Америци, који су га тајно снабдевали оном најважнијом новом теолошком и филозофском литературом, тако да је био сасвим упућен у токове савременог Западног света и посебно Западног Хришћанства.

О његовом монашко-подвижничком, молитвено-литургијском, пастирско-народном и богословско-философском животу и раду у овом другом, ћелијском периоду његовог земног живота може се написати читава књига (као сведоци и очевидци тог периода његовог светитељског живота и подвига, полако припремамо такву књигу), али ћемо опширније писање његовог Житија оставити за касније. Овде ћемо само поновити његове речи казане за Св. Патријарха Руског Тихона, новог Исповедника Православља, а које важе и за њега самог: „Његов живот на земљи био је широк и дубок као Црква, а благодатан као Дух Свети“.

Засве то време, овај Божји Угодник и велики Молитвеник, удостојен је био, благодаћу Христовом, нетварне Божје благодати и небеских посета и јављања. Тако му се у сну јави Свети Јован Златоуст, кога је он иначе целог живота много волео и његова дела ценио, који му је, у том виђењу, читао молитве над главом из „свога Требника“, како је записао сам Отац Јустин оловком на страницама свог личног Молитвеника (који се чува у манастиру Ћелијама, где су и остале његов књиге и рукописи). Тада је написао једну надахнуту Молитву Св. Јовану Златоусту, а потом и другу, а такође је написао и Молитву Св. Арханђелу Михаилу, Заштитнику манастира Ћелија, и Молитву Св. Великомученику Краљу Стефану Дечанском, када је превео његов Акатист (уз превод и осталих Акатиста, издатих касније у једној књизи). Ава Јустин је много волео и Св. Саву и Св. Владику Николаја и њима се много молио и посветио им већи број својих беседа и текстова. Но изнад свега је волео Господа Христа, Спаситеља и Богочовека, тако да је сво његово биће, срце, душа, ум, сва дела у животу и све речи у писаним делима – били надахнути Христом и остали посвећени Христу Богочовеку.

* * *

Ава Јустин је починуо у миру Господа свога Христа лицем на празник Благовести, у својој 85. години живота (25. марта / 7. априла 1979. године), на исти дан када је и вољом Божијом рођен и дошао на овај свет, омеђивши тако Благовешћењем (=Јеванђељем) свој земаљски и започевши вечни живот у Царству Небеском. Били смо сведоци последње седмице дана његове болести (срчани удар), која му, Богу хвала, није помутила разум, него, напротив, још више га је усредсредила и устремила ка Небу и Господу. Тих задњих дана се видљиво усрдно молио. Кад је дошао себи од срчаног удара, који се догодио у уторак, рекао нам је да се молио Св. Јовану Богослову (чије је тумачење Јеванђеља тих дана настављао и чији му је лик био на икони Распећа изнад кревета), „да ме облаговести“, што се затим показало да значи: да му подари да доживи до скорог празника Благовести, што се и догодило. Потом се у току следећих дана са свима у манастиру, домаћима и нама дошавшима, измирио и опростио; својој духовној деци дао савете и духовна упутства за даљи живот и подвиг, као што нас је, уосталом, и током свих ранијих година саветовао и упућивао. Сви су се, мање-више, његови савети и упутства сводили на кратку

реч: Све за Христа, а Христа ни за шта! Како се раније, док је био здрав и покретан, причешћивао свакодневним служењем Св. Литургије, тражио је и ових последњих недељу дана у постељи да га свакодневно причешћујемо, што је и чињено.

По мирном упокојењу, после Литургије, Причешћа и нашег ручка (поподне око 1 и 40) на Благовести, а Празник је те године био у суботу, обучен је у свештеничке одежде и пренет у манастирску цркву Светих Арханђела, где је његово миомирно тело лежало све до уторка, када је опевано и погребено у нови гроб на јужној страни манастирског храма. Испраћен је свенародно од неколико Епископа, на челу са надлежним Епископом Шабачковаљевским г. Јованом (Велимировићем), мноштва српског свештенства и народа и од већег броја православних: Грка, Руса, Француза и других, јер је од многих њих, а нарочито од Светогорских монаха, још за живота сматран за Светитеља. Многи су тада, а неки од тада и до данас, осетили пријатни благоухани мирис од његовог тела при погребу, или потом у његовој соби и на његовој постељи, понекад и на његовог гробу, који је отада веома често посећиван од побожних хришћана, и на којем се догађају спасоносна чудесна исцељења.

До данас већ има на десетине иконā и фресака са Јустиновим светим ликом, у Србији, Грчкој, Француској, Америци, а Светогорски монаси и други православци написали су му и *тропар*, *кондак*, *акатист*, а недавно и целу *Службу* (спевао јеромонах Атанасије из Манастира Симонопетре у Св. Гори, који му је први спевао Тропар и Кондак већ 1979. г.). Његов гроб крај манастирске Цркве у Ђелијама постао је место поклоништва за многе побожне душе, за православне широм Балкана, Европе и Америке. Благодатна препорођајна чуда свршавана на његовом гробу и по његовим молитвама у разним местима већ су посведочена и забележена. Очекује се и Јустиново скоро свечано уношење у календар Светих Српске и васцеле Православне Саборне Цркве.

* * *

Многобројна су Јустинова писана дела. Целокупни опус Оца Јустина обухватиће око 40 томова, а од тога је до сада објављено на српском око 30, на грчком 4, на француском 7 и 1 на енглеском језику. Број његових чланака, беседа, краћих текстова, писама, преношених и прештампаваних одломака, тешко је избројати. У рукописима и на тракама остало је после њега још око 10 већих радова, од чега су недавно скинуте са магнетофонске траке, преписане и штампане његове *Беседе* (у 3 тома: *Недељне*, *Празничне* и *Великопосне-Пасхалне*, у издању Ман. Ђелија, 2000-2001. г.), а остаје материјала бар још за један том његових *Беседа*, хватаних ручним брзописом или снимано магнетофонски од његових ученика и сестара монахиња. Отац Јустин је радио до последњих дана свога духовним и физичким подвигом испуњеног земног живота. Пред сам крај живота завршио је и трећи том своје *Догматике* (штампане у Београду 1978), а

потом је успео да настави, али не и да доврши своје проширено *Тумачење Јовановог Јеванђеља* (објављен је први део опширнијег и други део ранијег скраћеног тумачења на Јована у једној књизи, Београд 1987, као и посебно *Тумачење на Јованове Посланице*, 1984).

Бројни теолошки радови Аве Јустина, осим догматике и егзегетике, обухватају области патристике, аскетике, литургике, као и теме из хришћанске философије и посебно из православне антропологије. Теми о човеку – а Јустина је свеживотно окупирала за њега једина вечна људска тема: **човек и Богочовек** – посвећена је и његова друга студија о Достојевском, јер се на Достојевском Јустин дуго „мучио и учио“ и њега је сматрао за модерног библијског Јова. Јововско-достојевскова проблематика човека увек је била блиска Оцу Јустину, али је и он као и они, једино решење амбисног проблема човека налазио само у Христу Богочовеку.

Увек је говорио и сведочио: *Ми смо за Богочовека, зато што смо за човека ... Без Богочовека Христа нема ни човека, већ само неки подчовек, човечуљак, трагично биће без смисла и вечног садржаја. А са Христом Богочовеком, човек је бог по благодати, богочовек по благодати.*

Посебно треба истаћи зборник чланака Оца Јустина: *Човек и Богочовек*, наслов који би могао бити карактеристичан и за сво његово богословље, јер у те две теме, или још тачније и Јустину верније: у тој двојединој теми БОГОЧОВЕКА обухваћена је сва Јустинова богословска мисао и животна философија, и више од тога: сва његова дубока и сложена личност, павловских и достојевсковских димензија. То је уједно и свеживотна Јустинова мисија мученика људског бића и мисли, Пророка и Благовесника у нашем веку и нашем народу, а она се састоји у крсном, тужнорадосном, распето-васкрсном сведочењу о Богу и Човеку, сусретнутим и сједињеним, без сливања, умањења и губљења, у Христу Богочовеку, Вечном Божанском Логосу и Творцу, али и Спаситељу и Осмислитељу човека и рода људског и свега света. Та нова стварност сусрета и сједињења Бога Живога и човека Богом Живећега остварена је и остварује се као Црква, као Тело Христово, као заједница у Духу Светоме *са свима Светима*, на славу Бога Оца и на спасење свега света.

За Јустина Поповића било је кључно оно јеванђелско место Апостола Павла у Посланици Ефесцима (4,12-13), где израз „*достигни до савршеног човека, у меру раста пуноће Христове*“, а то бива у заједници *са свима Светима*, представља смисао свих људских, и личних и општечовечанских напора, религиозних и философских, хуманих и хуманистичких. Отац Јустин, паралелно са новозаветним антропоцентризмом, или тачније *Христоцентризмом*, истиче један пунији и хуманији хуманизам, тачније *Богохуманизам* (=Теохуманизам), тако да је и сву хришћанску философију, сву православну теологију и антропологију спајао у јединствену *Теантропологију*. Јер сав однос и решење питања Бога и Човека он сагледава, решава и доживљава само у Христу

Богочовеку, Који је „од свега новог Најновије и Једино Ново под сунцем“, сходно изразу Светог Јована Дамаскина, када овај парафразирајући исправља Премудрог Соломона (Проп. 1,9). Или сходно речима Светог Максима Исповедника: „Христос је мерило свих и свега, и не треба Христа мерити или објашњавати нечим или неким, него је Христос мерило и објашњење свега“.

Ава Јустин се јавља као верни али стваралачки настављач у Цркви апостолске *киригме* и живог предања и догмата Светих Отаца, како вели Св. Василије Велики, пронетих, проживљених и промишљених кроз свој лични и саборно-црквени, увек савремени проблематизам, те зато актуализован трајном јеванђелском животном темом о *боголикости* човека, о његовом греху и палости, смртности и богоудаљености, али истовремено и о реалном *спасењу* свецелог човека и рода људског у Христу Богочовеку и благодатном препороду и прослављењу у Цркви као Богочовечанској Заједници Бога и човека у Христу, љубавном благодаћу и светлосним нествореним енергијама Духа Светога Утешитеља. И у својим Беседама је Отац Јустин често наглашавао да, и поред свег трагичног стања нашег људског света и историје, ипак у овом и оваквом свету и времену *постоји спасење* за човека и свет, јер *постоји Спаситељ*, а то је једино Христос Богочовек.

Можемо, на крају, са смиреном смелошћу, љубављу и слободом рећи да је Отац Јустин, Свети Нови Богослов Српски, већ од почетка нашао и до краја живота следио у подвигу живота, мисли и речи правилну меру и мерило свега, као некада Апостоли Филип и Натанаил: Јеванђелског Исуса Христа, Јовановог и Павловог Бога Логоса и Спаситеља, светоотачког и светосаборског Богочовека, светолитургијског Великог Архијереја и Жртву, вечно Јагње Божије, предвечног Љубљеног Сина Божијег Јединородног и историјског новозаветног Сина Човечијег, Прворођеног међу многим браћом (Рм. 8,29).

Христалика и светалика личност, и свеукупно богословље Аве Јустина Новог јесте једна ранохришћанска, али и савремена химна и доксологија Богу Живоме и Истинитоме, у Тројици слављеноме, и особито Једноме од Тројице, Христу Богочовеку, Оваплоћеном и присутном у Цркви, у Њему спасеном, препорођеном и обоженом човеку и човечанству, људском роду Адамовском, који у свим својим гресима и богоудаљавањима ипак остаје вапајно богочежњив и христоцентричан. У томе је истински православни хуманизам – *Богохуманизам* Оца Јустина Новог.

Преподобни Оче Јустине, моли Бога за нас.

СЛУЖБА
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ФЕЛИЈСКОГ
НОВОГ БОГОСЛОВА И ИСПОВЕДНИКА

(успулог у Господу на Благовести, 25. марта 1979. и празнованог 1. јуна)

Спевана на Светој Гори Атонској

од

Атанасија јеромонаха Симонопетритског,
песмописца Свете Христове Велике Цркве,

когољубивом и оцељубном молбом

Преосвећеног Епископа

раније Херцеговачког Господина Атанасија

* Света Гора Атонска * 2009/2010 *

* * *

Преподобни Оче Богоносни Јустине христосрдачни,
од Богослова сабрао си све тајно и небеско,
од Павла ватреност љубави према Христу,
од Василија јасноћу речѝ и дел̃а,
од Григорија радост и песништво богословља,
од Златоуста неуспављиву бригу за Цркву,
од Максима мудрољубно исповедање Христа,
од Дамаскина догмат̃а разложно излагање,
од Саве Светог народољубље пастира,
од Паламе дубину у молитви таворског тиховања,
од Серафима стално искање Утешитеља,
показав се у време последње
стуб и тврђава Православља;
и по телу твога побожног народа Српског,
и твоје по духу љубљене деце
– незаменљиви и најдетољубивији
духовни отац и вођа,
које си још у телу речју утврдио
и с неба их сада тајно оснажујеш.
Моли се, молимо те, Христољубче,
са једнодушним ти Светим Јерархом
Николајем Жичким и Лелићским,
за све нас Богочовеку Христу
да твоји и Павлови подражаваоци будемо
ми што с љубављу чествујемо
Спомен свети Твој и свих Светих.

* * *

МЕСЕЦА ЈУНА У 1. ДАН.
СПОМЕН ПРАЗНУЈЕМО
ПРЕПОДОБНОГ И БОГОНОСНОГ ОЦА НАШЕГ
ЈУСТИНА ТЕЛИЈСКОГ.*¹
НА [ВЕЛИКОМ] ВЕЧЕРЊУ.

[На Госпoде завапих ...] узимамо стихова 6,
и певамо стихире преподобнога, глас 1.

Подобан: Свехвални Мученици ...

Христос Глава Цркве, човекољубиво снисходећи тело људско прими, и род људски обнови и спасе, даровавши Духа Светога, од Којега светост долази Светима који се очистише од сваке страсти смртоносне; са њима је сада заједничар и Јустин Нови Телијски.

Од детињства си изабран Христу, Јустине Преподобни, Којега си часно Еванђеље јавно и свеживотно проживео, и право њиме управљајући, богослов Цркве постао јеси, древних Учитеља равнoчасни; и мучеништво Крста добро претрпевши спојио си га са подвижништвом.

Богочовека имајући као почетак и као темељ, Преподобни, презрео си сујетну мудрост, зато си постао, Јустине Блажени, најјаснији тумач догмата обожења, које си и достигао дајући крв за Духа Светог, и молиш се за оне који те поштују.

Друге стихире, глас 6.

Подобан: Све одложивши ...

Ходите заједно сапоштујмо, сва мноштва Православних, Јустина Новог Богослова, који постаде тајник обожења, спојивши

---

^{1*} приређено према издању: „Службе св. Николаја Новог Жичког и преп. Јустина Новог Телијског“, Епархија Ваљевска, Ваљево 2011, стр. 43-77. Служба спевана на Светој Гори Атонској од Атанасија јеромонаха Симонопетритског, песмописца Свете Христове Велике Цркве [богољубивом и оцељубивом молбом преосвећеног епископа раније Херцеговачког г-дина Атанасија], 4. марта 2009. г. а преуређена 4. маја 2010. г. Превод на српски, прелев, негде допев имењака му, бившег еп. Захумско-херцеговачког Атанасија (Јевтића).

најбоље знање људско, са искуством Цркве, које се дарује свима подвигом блистајућима; и постаде равночастан древним Оцима, овај Славни. Зато народ Српски, радује се Богу одгајивши таквога мужа богомудрога, Савинога садружника.

Гве си покорио Христу знање, Оче Јустине свемудри. Подвизима и топлим сузама, Крста си слатки окушај искуством познао; од силе у силу, јасно си ходио, призивајући Господа, Који сво биће твоје испуни Духом Светим, показавши те у време последње богослова тајника, и причасника исповедништва, и народу утешитеља.

Га свима Светима, чија Житија си писао, Јустине данас стојиш, пред Љубљеним твојим Христом, Коме си свагда стремио, примивши и венац живота, као Павле и Златоусти. Уздигни, зато, руке своје, за народ и децу твоју, који с вером прибегавамо моштима твојим свечасним, и њима клањајући се, прослављамо Исуса Богочовека.

Слава ... Преподобнога, глас 8:

Православних догмата изразитељ, и богочовечанских врлина делатељ, Светосавскога пута дубоки зналац, и црквеног освећења искусни подвижник, оче Преподобни Јустине, показо се јеси. Зато као отац усрдни и детољубиви, не заборави народ ти љубљени и мученички, но из Свештене обитељи Ћелијске, твоје молитвене благослове још богатије ниспошљи, молећи се непрестано Владици човекољубиво Очовеченом, да сви достигнемо жељено обожење.

И сада ... предходног Празника,

Или Догматик, [глас исти:]

Ко да Те не зове блаженом ...

Вход. Светлости тиха ... Прокимен дана.

Читања: Преподобнога 3.

1. Читање из Премудрости Соломонових (3,1-9).

Праведних су душе у руци Господњој, и неће их се дотаћи невоља. Сматрани бише у очима безумних да су умрли, и сматраше се за погубљено исход њихов, и одлазак од нас уништење, а они су у миру (Божјем). Јер пред лицем људским ако и

муке добију, нада је њихова испуњена бесмртношћу. И будући мало кажњени, великим ће добрима бити награђени. Јер их Бог искуси (и испроба), и нађе их достојнима Себе. Као злато у пећи испроба их, и као жртву свеплодницу прими их. И у време посете (Божје) њима засијаће, и као искре из стабла распламсаће. Судиће незнабошцима, и овладаће народом, и зацариће се Господ у њима до века. Који се надају на Њега разумеће истину, и верни у љубави остаће Њему. Јер је благодат и милост у преподобнима Његовим, и посета (Његова) у изабранима Његовим.

2. Читање из Премудрости Соломонових (5,15-24 и 6,1-3):

Праведници ће до века живети, и у Господа је награда њихова, и старање о њима код Вишњег. Тога ради добиће царство благољепија, и венац лепоте из руке Господње; јер ће их десницом покрити, и мишицом (Својом) заштитити их. Узеће за свеоружје ревност Своју, и наоружаће твар за освету непријатељима. Обући ће се у оклоп правде, и ставиће као шлем – суд нелицемеран. Узеће за штит непобедиви – преподобност и светост; поштриће гњев изненадни за мач. Сабориће се са Њиме свет на безумнике; полетеће праволучне стреле муњевите, и као од благокруглог лука, из облака, ка циљу полетеће, од каменометног гњева, тешки ће град падати. Узнегодоваће на њих вода морска, реке ће их потопити нагло. Стаће им насупрот ветар силни, и као вихор развејаће их; и опустошиће сву земљу безакоње, и злодејство ће преврнути престоле моћних. Слушајте, зато, цареви, и разумите; научите се судије крајева земље; почујте који владате мноштвом, и који се гордите због маса незнабожних народа. Јер вам је од Господа дата власт, и моћ од Свевишњег.

3. Читање из Премудрости и Прича Соломонових:

Уста праведнога капљу премудрост, а усне људи праведних знају благодати. Уста мудрих поучавају се мудрости, а правда их избавља од смрти. Када сконча човек праведан, не пропада нада (његова). Јер се син праведан рађа за живот, и у добрима својим плод правде ће узабрати. Светлост је праведнима свагда, и код Господа ће наћи благодат и славу. Језик мудрих зна добра, и у срцима њиховим починуће премудрост. Љуби Господ

преподобна срца, угодни су Њему сви непорочнога пута. Мудрост Господња просвећује лице разумнога. Јер лако је виђена од љубитеља њених, и налази се од оних који је траже, достиже оне који је желе да унапред дознају. Који к њој рано рани, неће се уморити; и који бдије ње ради, убрзо ће бити безбрижан. Јер она сама обилази, тражећи достојне ње, и на стазама (њиховим) јавља им се благонаклоно. Зло(ба) никад неће победити мудрост. Ради тога и бих заљубљеник лепоте њене, и заволах је, и тражах је од младости моје; и тражах невесту да доведем себи. Јер Господар свега заволе је, јер је она тајница Божијег знања, и проналазач дела Његових. Трудови њени су врлине; целомудрености и разборитости она учи, и правду и јуначко трпљење, од којих ништа није потребније у животу људском. Ако ли неко жели и много искуства, она зна древне и будуће ствари казивати. Зна вештину (плетења) речѝ, и решење загонеткѝ; знаке и чудеса предузнаје, и збитија (=догађаје) временā и летā. И свима је добар саветник, јер је бесмртност у њој, и доброславље у заједништву речи њених. Тога ради беседовах Богу, и помолех се Њему, и рекох из свега срца свога: Боже отаца, и Госпoде милости, Који си све створио Речју Твојом, и Премудрошћу Твојом саздао човека, да господари створеним од Тебе тварима, и да управља светом у светости и правди. Дај ми Премудрост која седи крај Престола славе Твоје, и не одбаци ме од слугу Твојих. Јер сам ја слуга Твој, и син слушкиње Твоје. Ниспошљи Мудрост са светих Небеса (Твојих), и од Престола славе Твоје пошаљи је, да будући са мношћом потруди се (и научи ме), да познам шта је благоугодно пред Тобом; и да ме упути целомудрено у делима мојим, и сачува ме у слави својој. Јер су помисли смртних страшљиве, и погрешиве замисли њихове.

На Литији, певамо стихире самогласне:

3 Празника и 3 Преподобнога.

Преподобнога, песме Манастира Ђелије. Глас 1:

Преподобни оче Јустине Нови, данас стојећи у Горњем Јерусалиму, моли се за духовне ти ученике и за страдални

народ твој, који сада више но икад има потребу многу твоје духовне у Христу помоћи. Молитвениче свих у жалости и неправди, Златоусту равностојећи, заједно са њиме и свима Оцима, моли од Човекољубца Христа, велику милост и спасење душа наших. **Глас 2:**

Данас се радује пустиња Ћелијска, јер у њој се подвизаваше Јустин, Нови философ, и по савести Мученик Христов; срцем са страдалнима страдаше, и са сузама Божанску Службу служаше, свештеностројство Тајне за спасење свега света. Стога те молимо, Оче наш најсветији, да молитвама твојим срца свију водиш у покајање и слављење Свете Тројице, да Господ спасе сав свет и род наш Православни. **Глас 8 [твореније Атанасија Епископа]:**

Ходите сви верни православни, саставимо данас свети сабор, и усред Цркве Христа Богочовека, побожно празнујмо спомен свих Светих, говорећи: Радујте се, Свехвални Апостоли, са Пророцима и Мученицима, Јерарсима и Новомученицима, Архипастирима и Учитељима живота вечнога. Радујте се и ви, Јустине Мучениче и Философе, са Јустином Новим, вољом страдалим за Христа. Молите се сви Свети за стадо Христово у свету, јер једна је Црква на небу и земљи, и једна вера и једна слава Пресвете Тројице. **Слава ... Светога, глас 5 [твореније Атанасија Епископа]:**

Глава Христу Богу Логосу, Који тебе, Јустине, ологоси, и показа словесним благовесником Јеванђеља живота вечнога, у тајни Цркве Богочовека, пуноћи Домостроја Свете Тројице, Којој сада лицем предстојиш, и молиш се за спасење све творевине у свима световима Бога Човекољубца. **И сада ... Богородичан:**

Блаженом Те називамо, Богородице Дјево, и прослављамо Те верни по дужности: Град непоколебиви, Стену неразориву, Заступницу поуздану, и Прибежиште душама нашим.

На стиховње, певамо стихире Преподобнога, глас 5.

Подобан: Радуј се подвижника̄ ...

Радуј се, Враћа божански изданче, славо Ћелија и Србије похвало, нови међу богословима и међу Оцима христомудри, тајних догмата̄ зналче искусни, заједничаре Светих, чија Житија написа; делатељу умне молитве неуморни, даре свечасни православно верујућим. Моли се, зато, молимо те, Христу,

Свеблажени, Којега си лепоту видео и којом те Он обасја, да поштујућима тебе, Јустине, дарује велику милост.

Стих: Уста моја говориће мудрост, и поучење срца мојега разум.*²

Радуј се Апостола Христовог Павла трубо, Јустине, доброгласна, јер што он написа Црквама сажето, ти си то мудро опширно изложио, и тако си Богочовека Исуса показао Човекољубца, посвећен у тајне богословља, и жеднима си Господа приближио. Небески човече и земни Ангеле, поставши последњи врх српских Светих, са њима не престај Христа молити, за децу твоју и народ твој.

Стих: Хвалиће се преподобни у слави, и обрадоваће се на постелема својим.*³

Радуј се Златоустога оца љубитељ и ученик најближи, богомудри Јустине, од њега си дознао божанске тајне у испуњењу љубави ватрене, и поток постаде христоточан божанских речи, све нас утврђујући кад те речи читамо, и љубав у нама духовну распаљујући. Пружи, зато, руке твоје, Оче трисветли, и Духа благодат низведи, поштоваоцима твојим, Јустине славни, Тројице Свете богоречити проповедниче.

Слава ... Преподобнога, глас 8 [твореније Атанасија Епископа]:

Господе Спасе наш, Исусе Богочовече, велика је слава Твоја. Јер си диван у Светима Твојима, и у двојници Јустинā ових, Твојих славних Угодникā: Први остави сву светску мудрост, и крвљу мучеништва стече Тебе, Вечну Божију Премудрост. А други надиће сву философију по стихијама овога света, и подвизима благодатним стече философију по Христу. Богочовече Човекољубче, слава Теби.

**И сада ... предходног Празника,
или Богородичан, глас исти:**

*² Пс. 48,4.

*³ Пс. 149,5.

Безневјестна Дјево, Која си Бога неизрециво телом зачала, Мати Бога Вишњег, Твојих слугу молбе прими, Свенепорочна, свима дајући очишћење сагрешења; и сада мољења наша примивши, моли Господа да све нас спасе.

Сада отпушташ ... **Трисвето.**

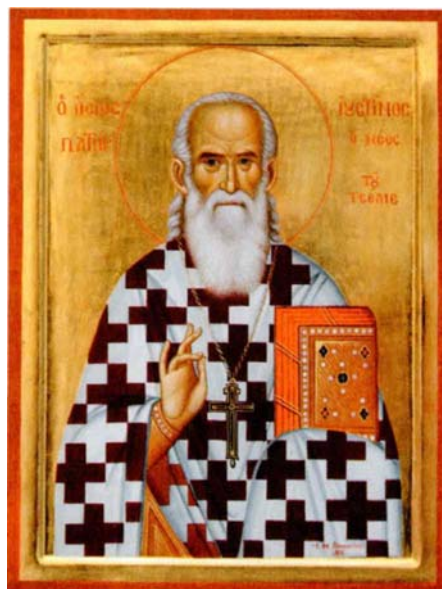
Тропар Преподобнога, глас 8:

Православља сладост, нектар премудрости, Оче Преподобни, Излио си у срца верних као богатство, животом својим и учењем показао се јеси жива књига Духа, Јустине Богомудри, моли Христа Бога Логоса да ологоси оне који те поштују.

Слава ... **Св. Јустина Мученика.**

И сада ... **предходног Празника, или Богородичан:**

Нас ради Рођени од Дјеве, и распеће претрпевши, Благи, смрћу си смрт уништио, и васкрсење пројавио као Бог. Не презри створења руку Твојих, јави човекољубље Твоје, Милостиви; прими Родитељку Твоју Богородицу, Која се моли за нас, и спаси, Спасе наш, народ обезнађени.

НА ЈУТРЕЊУ.

На Бог Господ ... Тропар Преподобнога.

Слава ... Св. Јустина Мученика.

И сада ... предходног Празника,
или Богородичен Васкрсни.

По првој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 1.

Подобан: Гроб Твој, Спасе ...

Давао си све за Христа, а Христа ни за шта; и то си делатно, Јустине, оставио као наслеђе деци твојој, Блажени; стога си постао наследник Раја; отуда моли Владика Човекољубца, са Богомајком, за спасење наше.

Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Телом си родила Надбожанскога Логоса, Који обожи природу људску и вечно спасење дарује свима који славе Тебе – ваистину Богородицу. Но, Владичице, не престај молити за оне који Тебе поштују.

По другој Катизми, Сједален Преподобнога, глас 3.

Подобен: Красоти дјевства Твога ...

Божанском љубављу Крст си поднео мучеништва твојега по савести, и тиме јасно показа веру своју, Јустине. Зато си као награду од Господа добио таласе благодати, Богослове премудри, којима Цркву напајаш, показујући свима Богочовека.

Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Надбожански Бог и Господ од Тебе се оваплоти из доброте, Носуштаствивши се као човек и оставши Бог какав беше. Зато Га као Богочовека славећи, Дјево, Тебе безбрачну Богородицу проповедамо, прослављајући највеће чудо Твога бесеменог зачећа.

После Полијелеја, Сједален Преподобнога, глас 4.

[Подобан:] Задиви се Јосиф ...

Као срна стрелом рањена Исуса Богочовека, Њега си јединог у свему имао јасно мерило, зато си привукао мржњу непријатеља, и Мученик савешћу постао јеси, усрдно заволев страдање Христово, о! Јустине, пријатељу Светих, подражаваоче живљења њиховог. Зато, поштујуће чесни спомен твој сједини нераздвојно са Господом.

Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Га телом си, Пречиста, породила земнородним Бестелеснога Бога, ради спасења Адамовог, сатрвеног преваром човекоубице. Показа се ваистину Престо прекрасни носећи на рукама Носитеља свега, и постаде Шира од небеса утроба Твоја свепречиста. Но, о Дјево Свехвална, и нас удостој небеске славе.

Степена: 1. Антифон 4. гласа: Од младости моје ...

Прокимен, глас 4:

Чесна је пред Господом смрт Преподобних Његових.*4

Стих: Шта ћемо узвратити Господу за све што нам дарова.*5

Јеванђеље Преподобнога (Саве Освећенога). Псалом 50.

Слава ... Молитвама Преподобнога Твога ...

И сада ... Молитвама Богородице ...

Стих: Помилуј ме, Боже ...

Затим Стихира самогласна, глас 6:

Га неба сиђе, оваплотив се, Богочовече, да обожиш палоба човека. Зато и Блажени Јустин јеванђелски поживевши, по

*4 Пс. 115,6.

*5 Пс. 115,3.

вољи Твојој, са земље узиће – на Небу почину, да венац добије подвига од Тебе. Ми пак Благодатну Мајку Твоју славећи, кличемо Теби од срца усрдно: усели се, Владико, као у Светог и у нас, да Тебе духовно зачнемо, и богородници у Духу постанемо.

[Јектенија:] Спаси, Боже, народ Твој ...

Канон Преподобнога, *[чији је]* акростих (грчки):
Православља трубу Јустина хвалим. **А**(танасиос).

Глас 4.

Песма 1. Ирмос:

Отворићу уста своја [и напуниће се Духа, и реч упутићу Царици Матери, и јавићу се светло празнујући, и певаћу с радошћу Њена чудеса.]*⁶

[Припев: Преподобни оче Јустине, моли Бога за нас.]

Православни радосно свети спомен данас, у песмама чествујмо, Поца нашег Јустина, који у време последње поста труба Христова, и Србима похвала.

Моћ свију беседника, о! Јустине, живот твој сасвим превазиће, јер је раван Анђелима. Имао си умовање којим Богочовека жива слика постаде и подражавалац.

Бога си изабрао од младости, Блажени, и спојио си најбоље природне дарове, и отачку побожност, коју Србе научи Сава Преславни. **Богородичан:**

Догос се оваплоти, покренут човекољубљем, у утроби Богодјеве, у време које Сам одреди; Којега тајне божански Јустин речима свемудрим јасно нам изложи.

Катавасија: Отворићу уста своја ...

Песма 3. Ирмос:

Певаче славе Твоје, [Богородице, живи и благословени Изворе, сакупљене у хору духовном духовно оснажи, и у Својој божанској слави венаца славе удостој.]

---

*⁶ одавде па надаље: Благовештенски Ирмоси у преводу преп. Јустина (Поповића).

Укротивши изазове земаљске, срце си свецело Богу усмерио, и за Њим си хитао док починак ниси нашао христожедноме срцу твојем.

Реч Божија од ране ти младости обујми, Јустине, свецело ум и душу и срце твоје, све до дубоке старости; зато си богословио ходећи стопама Отаца Светих.

Гвуда чувен је живот твој, који, Оче, на земљи проведе: јер окусив сладост Крста, искуством и доживљајем, заволео си мучеништво, Христа ради теби Најмилијег. **Богородичан:**

Ево Јустина, Богородице, плод Христовог Оваплоћења, којег су од почетка постали заједничари сви Свети, и тако се показује моћ Цркве богодана.

Сједален Преподобнога, глас 8.

[Подобан:] Пастирских свирала ...

Гветлошћу Христовом привучен, Јустине, показа се друга светлост Њиме блистајућа, свима пут свети христообожења указујући, којим се тело озарава обасјањем Божанског Духа, и човек се потпуно причешћује живота вечног заједно са свима Светима.

**Слава ... и сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:**

Дјево Марија(м), славо Ангелā, украсе дивни и сјају света, дај Твојим певачима опроштај грехова, и помози слугама Твојим, јер си Ти сигурно Избављење очајних, и поуздано прибежиште људима.

Песма 4. Ирмос:

Неиспитиви савет [Божији, оваплоћење Тебе [Све]вишњега од Дјеве, пророк Авакум (са)гледа(ва)јући, клицаше: Слава моћи Твојој, Господе.]*⁷

Анђео се јави боговидни, Оче Јустине Блажени, јер Златоусту ухо си пригнуо, када ти се некада јавио, и као пријатељ пријатељу говорио.

---

^{7*} наш превод остатка Ирмоса, пошто се у изворнику даје само почетак.

Тело си мудро потчинио, у подвигу свег живота свога, о!
Јустине, уподобљујући се сабору подвижника вере праве, у созерцањима и у делима.

Јавно се удостоји, Оче, да видиш, Серафима Саровског предивнога, који те посвети у славу Раја, зато си говорио: Христос васкрсе! објављујући радост васкрсну. **Богородичан:**

Била си сладост Анђелā и девственица, Свепречиста, јер си постала Дом најчистији Исуса Свенајчистијег, Који нас научи девичанству.

Песма 5. Ирмос:

Све се задиви [божанственој слави Твојој; јер Ти си, Најчистија Дјево, у крилу имала Бога над свима, и родила Вечнога Сина; Он свима што славе Тебе мир дарује.]

Ум си имао непоробљен помислима, Преподобни, јер си га Господу посветио крстом, и познањем живота вечног, који се тајанствено дарује истрајнима у непрекидној молитви.

Као дар си примио, Преподобни, затворништво од безбожника, и то си претворио свемудро у дело изграђивања верних, речју и писањем твојим, којим духовно напоји Цркву Православну.

Гражарем и савешћу Православља свебудном, Христос те, богомудри Јустине, показа у последња времена, који свето искуство Цркве јасно нам научаваш и све заблуде изобличаваш. **Богородичан:**

Неизрециво си родила Христа Самоистину, Којега – Наду свега Света – Јустин са смелошћу исповеди, и доживе затвор и тамницу, ал' остаде, Пречиста, као стуб непоколебив.

Песма 6. Ирмос:

Божанствени овај и свечасни [празнујући Празник Богоматере, ви богомудри, ходите, хвалу Њој певајмо, и од Ње рођенога Бога славимо.]

Народу Српском утеха дат си био, Јустине Блажени, с којим си састрадавао, потсећајући на страдања Христа, Који је Васкрсењем смрт уништио.

Животе Отаца си заволео, и као пчела трудољубива, њих си изучавао, Оче, делима сабирајући у Духу мед богословља најслађи.

Ридећи народа твога страдање, Бог те је као Мојсија послао да га учиш и руководиш у Град Вишњи непоколебив, где се хорови Светих радују.

Богородичан:

Хвалимо Те, Свепречиста, Родитељку Христа Богочовека, Чија се златна уста показао и богомудри проповедник Јустин Нови, Ћелијска похвала.

Кондак Преподобнога, глас 8.

Подобан: Теби, Војвоткињи ...

Богочовечно живот свој си оврлинио, мерило свега имао си Богочовека, достигао си Њиме висину богословља; сада Њиме на сву вечност наслађујеш се. Дај нам благодат твојим светим молитвама, с вером кличућим: Радуј се, Оче богомудри!

Икос:

Анђели душу твоју, Јустине, узевши је принеше Владици, Који њу примивши благонаклоно, увенча, награђујући чесне подвиге и трудове твоје; ми пак радосно спомен твој празнујући, саборно кличемо овако: Радуј се, божанска младицо града Врања. Радуј се, хригодана похвало Србије. Радуј се, саборниче богослова Цркве. Радуј се, древних монаха иконо. Радуј се, јер си заблуде немудрих философа укинуо. Радуј се, јер си благодат Оваплоћеног Богочовека доказао. Радуј се, јер учиш спасоносној истини догмата. Радуј се, јер објављујеш христонарав Светих Божијих. Радуј се, подражаваоче Светосавског пута. Радуј се, дивних чудеса Чудотворче. Радуј се, Оче препуни човекољубља. Радуј се, богослужитељу златоустовског богољубља. Радуј се, Оче Богомудри.

Синаксар:

Овога месеца, јуна 1. празнујемо спомен Светих Мученика Јустина Философа [и другог Јустина], и са њим Харитона, [Харите,] Евелписта, Јеракса, Пеона и Валеријана [и Јусте].

Истога дана спомен Светог Мученика Форма.

Спомен Светог Мученика Теспесија.

Спомен Светог Свештеномученика Епископа Пир(ос)а девственика, у миру скончао.

Спомен Светог Мученика Неона, мачем скончао.

Спомен Преподобног оца нашег Агапита бесребреника, монаха Лавре Кијевске пештере.

Спомен Преподобног оца нашег Дионисија Глушицкога, уснуо у миру Господњем године 1437.

Спомен Светог Новог Свештенослужитеља Онуфрија, Архиепископа Курског и Обојанског (+1938).

Истог дана спомен Преподобног и богоносног Оца нашег Јустина (Поповића), Новог Исповедника и богомудрог Богослова Цркве, и Чудотворца, уснулога у Свештеном Манастиру Св. Архангела Ћелије у Србији, на Благовести 1979. године.

СТИХОВИ:

Усну Јустин Србин велики,
Саборник теолога, пријатељ Светих,
Богочовеку сједини се уснувши,
лав Православља.

 вај преславни, и велики Отац и најмудрији Учитељ Православне Цркве, Јустин Нови, отаџбину је имао српски град Врање, у којем се родио од побожних родитеља Спиридона и Анастасије, године спасења 1896, на дан Божанских Благовести, и зато је назван Благоје (*Евангелос*). Од младости се одликовао природном оштроумношћу и богопобожношћу, и стекао је образовање не обично. Међу својим учитељима имао је и Светога Николаја (Велимировића), касније Епископа Жичког, с којим је постао близак везама свеживотне љубави у Христу и узајамног поштовања. Испуњујући своју од детињства жељу, посветио се свецело Господу у данима Првог светског рата, замонашивши се и добивши име Светог Мученика Јустина Философа. Био зађакоњен и послан од Цркве ради виших студија у Русију, Енглеску и Јелладу, и вративши се рукоположен је и служио у почетку као наставник у Богословијама, и затим је изабран за професора Догматике на Универзитету у Београду. Будући од превладаваћих комуниста избрисан као професор, прогањан је, и затваран, и на крају је изабрао да као самозатворник борави и свештенослужи у женском Манастиру Светог Архангела Михаила у Ћелијама код Ваљева, где је током тридесетогодишњег периода живљења свакодневно

анђелским предстојањем и умилном побожношћу литургисао Свештеном Жртвенику Јагњетовом. Тамо се свом душом и срцем предао подвижничком животу, постећи, молећи се са сузама, изучавајући Св. Писмо и Св. Оце, и пишући слађа од меда и саћа богонадахнута дела, поставши богослов равнодостојан древним Светим Оцима и Учитељима Цркве. Стекавши божанска и небеска благодатна искуства, сакупио је у себи немерљиво богатство Богословља, чије плодове убира данас свецело васељенско Православље. Живећи христољубиво, човекољубиво се односио и искрено волео и примао прости Српски народ, а и браћу других народа, особито Грчког и Руског, који су му долазили, подражавајући у томе најсветијег Саву Српског, руководећи страдајући народ и крепећи га да остане у отачкој вери и благочешћу. Подневши многа гоњења и невоље од безбожних власти, никад се није поколебао својом вером Православном и мишљу Богољубивом, држећи непоколебив хригодани му мир у своме богогорућем срцу, љубећи све људе и сва створења Божија, и за све и сва са сузама молећи. Ослабивши телесним здрављем и сузним бригама за страдајућу Цркву Христову, у дубокој старости клонувши срчаном слабошћу, предао је преподобно свету душу своју у руке Љубљенога му Господа, Богочовека Христа, у исти дан свога рођења – на Божанске Благовести, године спасења 1979, у својој 85. години живота. Чинећи мноштво чудеса свакодневно долазницима с љубављу његовом светом гробу и с вером призивајућим његово неуспављиво посредовање пред Господом, с правом је стекао назив Чудотворца. Свети и Свештени Сабор Јерархије Српске Православне Цркве, на челу са Свјатјешим Патријархом Иринејом, потврдио је већ од свију признату светост Преподобног Оца Јустина, и саборно га унео у *Диптихе Светих*, отслуживши одговарајућу свечану Саборну Службу у Београду, у светом Храму Светога Саве (на Врачару), у Недељу Самарјанке, 2. маја 2010. године, усред Литургијског сабрања мноштва радосних и одушевљених верника и монаштва, међу којима су били и Светогорци и браћа и сестре са Косова и Метохије и сестринске Јеладе и Русије, које је неизмерно волео. Спомен његов одређен је да се свечано празнује 1. јуна, због тога што Празник Божанских Благовести често и обично пада у време Велике Четрдесетнице, а и да се и један и други празник празнују свечаније.

Молитвама Светих Твојих, и Преподобног Оца нашег Јустина Новог, Христе Боже наш, помилуј и спаси нас. Амин.

Песма 7. Ирмос:

Не послужише твари [благочестиви место Створитељу, но претњу огњем презревши храбро, радоваху се, певаху: препрослављени Госпoде и Боже Отаца, Благословен јеси!]

Познасмо те, Преподобни, будну савест вере праве; јер никако не подношаше кварење догмата̄ и предања̄, и доказима потврђиваше богодоличан став, Оче Јустине.

Несаломљив у гоњењима, у страдањима од безбожних постојан, Госпoда имајући у срцу, Богомудри, страдања сва поднесе кротко, и прослављаше Прославитеља, Јустине Христољубче.

Најсвештенији међ свештеницима, јавио се јеси, као Анђео, Жртву натприродну служећи, Свеблажени, коју за живот свих Цркви дарова, Јустине, Господ Очовечени. **Богородичан:**

Не остави, Син Твој, Пречиста, свет у пропасти, него се од Тебе оваплотив, Свете као знаке Своје дарује, руководећи хришћане ка обожењу, као Јустина у наше дане.

Песма 8. Ирмос:

Младиће благочестиве [у пећи Издакак Богородичин спас'о је; тада се показа лик Његов, а сад на делу Он земљу целу подиже да пева Теби: Госпoда славите дела, и преузносите у све векове.]

Непријатељске дрскости, Јустине, учини горивом светости, поставши највећи тешитељ народу твоме, у ватри искушења; очински пример Божанског Саве, пружајући у речима и писањима.

Губ на земљи Православља, јави се, Јустине Богоносни, јер си тајно на груди Господње наслањао се, и отуда црпећи токове живодавне напајао си нас изобилно, зато си назван четвртим Богословом.

Образец православног живљења вернима се, Јустине, показа, врлински следујући животе Светих, које си у дванаестокњижје записао, као ризницу пуноће Цркве Христове, која ти захвално, данас свршава спомен. **Богородичан:**

Милостива нам учини Владика, Дјево, који Га гњевимо речима и делима, мада звање Његово христоимено носимо, али не престајемо често жалостећи љубав коју нам даде за спасење.

Песма 9. Ирмос:

Свак на земљи рођени [да ликује Духом осветљаван, да празнује Бестелесних умова природа, штујући светковину свештену Богоматере, и да кличе: Радуј се, Свблажена Богородице Чиста, Вечна Дјево!]

Ум христолик, срце духогоруће, обитељ љубави, икона боголика, радост Богочовеку постао си, храм богословља показав се, Јустине Преподобни, Православних похвало, Вишњег Сиона свети удеониче.

Када Христос дође, Преподобни, да суди све нас, тада посредуј за поштоваоце спомена твога и читаоце дела твојих, писаних дејством Духа Светога, и точећих свима нектар Благодати.

Исада и увек има те богатство негубљиво, и посредника пред Човекољубцем, Србија земаљска отаџбина, а Сион Небески у хору Светих обогати се тобом, Преподобни; зато нам свима отуд шаљи благодат.

Богородичан:

Арханђелски поздрав дивно си примила, Свепречиста, и Христа аси зачала, Њега моли са Јустином свагда, за обитељ Ћелијску и Светогорске, и оне који славе празник спомена његовог, да сви добијемо милост и благодат.

Ексапостилар:

Христово те Еванђеље одушевљено, познасмо, Оче, Богочовека карактер носећи у души, добијеног од детињства до старости, и врлином си украсио живот твој у Христу Богу; зато, Јустине Преподобни, спомен твој блажени вршећи Њега славимо – Вечно Еванђеље.

[Слава ... **и** сада ...] **Богородичан:**

Радуј се, ослобођење од клетве Адама. Радуј се, Богородице Богомајко. Радуј се, Купино одушевљена. Радуј се, Светиљко; радуј се, Престоле. Радуј се, Лествице и Двери Небеска. Радуј се, Колеснице Божанска. Радуј се, Облаче лаки. Радуј се, Горо. Радуј се, Храме. Радуј се Сасуде свезлатни. Радуј се, Скинијо и Трапезо. Радуј се, Евино ослобођење.

На Хвалите ... [узимамо стиха 4, и]
певамо стихире Преподобнога, глас 1.

Подобан: Небесних чинова ...

Га Бога Логоса Очовечењем, и божански Јустин роди се телом, чији спомен празнујемо. Његовим молитвама и заступништвом од Владике Христа молимо: да пут обожења, којим хођаше, и ми са њиме проходимо.

Богоматере сасуд светли јавио се јеси, Оче Јустине: у живот овај дође о Њеној Благовести, и опет душу ти чисту предаде на овај свети Празник Њен, јер те неизрециво оваплоћени Бог Слово, многоструко благослови.

Пријатељ Божји и Светитеља јавио се јеси, о, Јустине! А сада у Рају Господа созерцаваш, Кога ради крст и гоњење поднео јеси, посветивши се у подвизима. И сада моли: да Он дарује благодат празнујућима твоје успеније.

Гвештеноме гробу твоме с љубављу притичу Православних мноштва. Немој их вратити празне, него како си у телу живео човекољубиво расположен, тако и сада дај вернима дарове, испуњујући Духом молбе њихове. **Слава ... Преподобнога, глас 2:**

Живот је твој као просфора умешена и тамјан Христом дат, оче Јустине, изаткан од врлина свих Светих, светитељољубце си Духом руководио и на љубав Христову подстицао, а сад уживаш жељено ти обожење. Моли се Оваплоћеном Христу Богочовеку: за Свету Цркву Свесаборну која те достојно прославља.

И сада ... предходног Празника,
или Богородичан [само]подобан:

Гву наду своју на Тебе полажем, Мати Божија, Сачувај ме под кровом Твојим.

Славословље Велико.

У БОЖАНСКОЈ ЛИТУРГИЈИ.

Псалми Изобразитељни, и од Канона песма 3. и 6.

Апостол и Јеванђеље Преподобнога.

Задостојник, [глас 4].*8

[Припев:] Благовести, земљо, радост велику; хвалите, небеса, Божју славу.

Као одуховљеног Божијег Кивота [никако да се (не) дотакне рука нечистих; а усне верних Богородици неућутно, гласом анђелâ (по)певајући, с радошћу да кличу: Радуј се, Благодатна, Господ [је] с Тобом.]*9

Причастен:

У вечном спомену биће праведник, [од зл(ог)а гласа неће се уплашити.]*10 Алилуја.

Похвале – Величанија:

Радуј се, Србије славни породе, славо Светих Ћелија, радости свих Православних, Оче Јустине, Богочовека Логоса тајниче и служитељу, најхристољубивији.

Радуј се, тумачу догмата, Божанских Отаца подражатељ истославни, друга уста Павлова, и пријатељ Златоуста, о! Аво Јустине, саборниче Светих Отаца.

Има обитељ Ћелијска тело твоје свештено, свим верним Благодат точеће, а небеса се богате пречистом душом твојом, о! Јустине Оче, најблаженији.

Га божанским Савом и осталим Светима Србије, сада стојиш, Јустине, пред Престолом Владичњим, свагда усрдно молећи за народ и децу твоју, Преподобни.

Радуј се, Јустине Чудотворче, благодат од Богочовека многу си добио, Којега не престај молити за нас грешне и недостојне: да исцели слабости душе и тела.

СТИХОВИ:

Прими, о! Оче богомудри Јустине,
химне благодарне које ти исплетох.

*8 у изворнику: За Достојно. Уместо „Достојно је уистину ...“ пева се припев Празника и Ирмос 9. Песме Канонâ.

*9 у изворнику само део ван великих заграда, и то на црквено-словенском. Наш превод остатка Задостојника.

*10 Пс. 111,6 и 7.

Сврши се, са Богом Светим, ова **Служба**,
у Св. Манастиру Симонопетри, Свете Горе Атонске,
4. марта 2009; а би преуређена 4. маја 2010,
после одлуке Св. Сабора Српске Јерархије за празновање 1. јуна.

[Превод, пренев, негде допев имењака Еп. Ата(насија)]

/Пропратно писмо песника уз послату Службу Ави Јустину/
Симонопетра, 4/17.3.2009.

Преосвећени, многољубљени и уважени наш Владико, благословите.
С добрим (желим) да проведемо остатак Велике Четрдесетнице и да се
удостојимо да светољепно празнујемо Божанску Пасху.

Најпре Вам преносим по дужности земни поклон Старца и Отаца.

Као друго, имам највећу радост да Вам пошаљем тек завршену
СЛУЖБУ Преподобног Старца и заједничког Оца свих Православних,
Христосрдачнога Јустина Новог Теолога и Исповедника, Ђелијског.

Признајем, Преосвећени, да са великим стешњењем срца и
осећањем недостојности моје, налазих се ових дана усуђујући се да
саставим песме за многопоштованог и достопоклањаног Старца ...
Ипак, требало је да послушам Вашу оцељубиву молбу и одам лични
дуг многе захвалности за христолику љубав и снисходитељно
гостопримство које ми је указао приликом моје посете Ђелијама,
септембра 1978. г., Преподобни Отац.

Молим Вас много, дакле, да ми опростите све недостатке на које ћете
наићи: богословске, филолошке, химнографске ... Велики је
Песмохваљени, недостојан и речи песмописац ... Нека ми опрости
Преподобни Отац дрскост и несмиреност моју ...

Добро се надајући, ако Бог дā, и Вашим светим молитвама, да се
сретнемо у Ђелијама о Благовестима, где ћу Вам предати и
одштампану СЛУЖБУ, целивам коленопреклоно свету десницу Вашу и
призивајући очинске молитве Вашег Преосвештенства, као и
благослове Светог Оца Јустина, остајем потпуно недостојан и најмањи у
Господу истоимењак Ваш, али не и истонараван.

+ Јеромонах Атанасије Симонопетритски

АКАТИСТ [ДРУГИ] СВЕТОМ АВИ ЈУСТИНУ ЋЕЛИЈСКОМ.*1

КОНДАК 1.

Га лозе свештене узбра те благовесна милост Мајке Божије, преогњевити и прелепи громовниче Слова Божијег, преподобни оче Јустине, да се од тебе, као од камена матерњег древне Србије, научимо вина са чокота Богочовечанског у бесмрће пити! А ти, омфоре православних душа надо, пред престолом Господњим Светосавски нас заступи и подвижничким подвига пламом ка Истини и Животу преупути, нас који ти кличемо: **Радуј се, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!**

ИКОС 1.

Још с малена у Манастиру Стефана Светог кругом светлим молитве око душе озлатио јеси, и Прохору Пчиње Светом заклео се надумним заветом: Крстом Часним и Слободом златном Србска чеда Божија васкрсавати силом Тројице пресветом. А ми, неисказаном љубављу твојом умиљени, појући захваљујемо ти се вековечно: **Радуј се, срно рајска Богопронађена! Радуј се, цвећа пољског словесна лепото и круно! Радуј се, хлебе јестиви Богословља! Радуј се, смрти преваре изобличитељу! Радуј се, идолиста човекобоштва разрушитељу! Радуј се, Богообразности Српске убелитељу! Радуј се, сабора све(то)Српског у векове дотемељитељу! Радуј се, православног јединства упориште недогледно! [Радуј се, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!]**

КОНДАК 2.

Гледујући Јеванђељу Голготу арабанашку претрпео јеси и, уподобљујући се страшном Христа страдању, са Симеоном Крстоношцем откос жртве монашења у сури Скадар као жито донео си: Светом Василију да плашт мудрољубља у расу крстолику великим именом Тројице опсеничи. Стога, чудећи се пред снагом дубоком смирења, стрпљења и скрушења, возглашавамо нашем на небесима Оцу: **Алилуја.**

*1 Текст преузет са некадашњег сајта [Свети Јаков](#). Ауторство непознато. Не можемо да се отмено утиску да овај, иако изванредан, ипак превише песнички састав, због (пре)компликованости реченичних склопова и честе не(сасвим)-јасности мисли и многих ново(с)кованица, ипак није препоручљив као богослужбено употребљив Акатист, јер мисли почесто смућује или заплиће, нагонећи на стално тумачење онога шта је песник хтео да каже, не дозвољавајући да се препустимо неометаној, једноставној и јасној молитви. (Примедба приређивача)

ИКОГ 2.

Гранствујући по Христорборном свету, ума Божијег причасниче, словенског духоношца мудрост обзнањивати си стао: да Брата ради спасење само свеодговорношћу у градину рајску сади. И када те презиром, уместо послушањем, овенчаше зли – несаблажњен остао си и од љутих помисли. Дивећи се таквој Богомданој ти и у Богомислију сили, певамо ти умилно мили: Радуј се, очинске честитости чистото! Радуј се, мајчинске побожности утво! Радуј се, пријатељства свештеног поборниче! Радуј се, маловерју неодступна забрано! Радуј се, ватрени снеже све(то)Српског Предања! Радуј се, монаштва прекаљени оклопе! Радуј се, свештенства светог ожежани штите! Радуј се, мача Христовог оштрицо разлучења! Радуј се, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 3.

Пошто се у груди срца Ум Божански нештедимице у троједно Сунце слио, кроз анђеоски дар учитељства дечицу Божију благодаћу као млеко си облио: Карловцима и Призреном, као са два храмска крила, омивена Небом узнела се Богу Цркве отачке Растковска сила. Гледајући ревност твоју ка Слову, Промисао Премудри припустио је да и руке прогонитеља отшкрину те као бљештави бисер исповедништва, распет раскрсницом света сваком. И зато, када победи се незнања и гордости олуја, свако Хришћанско чедо у облаку светих и твој глас чује, пред Тројицом појући: Алилуја.

ИКОГ 3.

На путу Богопознања тајноходећи, сваку мисао молитвом си замонашио. Зато те је радост светлоноша Христових до Ареопага Павловог допратила, – да би ту једински ум словенску своју пронашао душу; исто се истим препознавши, Свети Исаак и Свети Марко муњом те светоотачком начинише, као наставника духовништва сестрици Србији отпратише. Презахвални Владичици Небеској што нам оваквог даде духовног сина, с ганућем велимо: Радуј се, непојамном лепотом образа Христовог бљеснуо јеси! Радуј се, Бога бесмрћем осетио јеси! Радуј се, узраст обнове ума

достигао јеси! Радуј се, Светим Макаријем чула просветио јеси! Радуј се, Светим Антонијем ум од сујете очистио јеси! Радуј се, Светим Златоустом срце оомолитвио јеси! Радуј се, Светим Теодосијем пут Истине угледао јеси! Радуј се, Светим Савом монашку утврду обезбедио јеси! **Радуј се, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!**

КОНДАК 4.

Будући да си чудесно у Бога на висини загледан био и подвизима се тихо у ткиво светлости уткивао, о бисернице тајни небески шкрињо, приошењен светлом духовних сила с више, за оживитеља догмата̄ Богочовека и кључара тајне Невесте Христове те поставише, – и небеским обитељима равноанђеоски приопштише, да са свима светима Богу појеш: **Алилуја.**

ИКОС 4.

Осећајући молитве твоје бол и тугу над светом што сав у злу лежи, отвори ти скривнице своје сва твар као утехе залог: и славећи те сва, све до малог, из уста твојих огласи јестаства свеколиког пролог, – да сваке стварчице недро божанских целива јесте једро. А ми, поучени и над биљчицом молитвеном пажњом гнездо свити, не престајемо те љубити: **Радуј се, богочовечно си твар на Небо узнео! Радуј се, у блатњавом човеку ти Бога по благодати си сагледао! Радуј се, ти искру Божију у човеку вером вишњом си окрилио! Радуј се, тајни двојединства Христовог сав ум свој си предао! Радуј се, Личност Богочовека Христа као Тајну тајни ти си проповедао! Радуј се, беседе твоје Јерусалим Вишњи Ћелијама озвонише! Радуј се, сузе твоје Градац у Јордан поплавише! Радуј се, у језеро твоје душе камен вечног живота анђели Божији трепетно положише! Радуј се, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!**

КОНДАК 5.

Гмерно крочивши на претешког Богопознања пут, и урвине смрти палого света самилосно проходите си хтео: ни тада, као Богоносног сагледатеља Христовог, у оглашењу истине страсне демона легион није те омео, – да Све човеково ад је док се не преобрази у Богочовеково! И закапнувши грехоимани свет сузом врелом надумно обрео си се пред Царем васељене престолом, сричући гласно: **Алилуја!**

ИКОГ 5.

Премудрошћу својом сурваваш душе верних у пребудоко ждрело своје, о златоусти ките, и – као некад Јону, уместо у безводицу тарсијску одводиш у голему небесну Ниневију, у Свету Немањића Србију, где молитве, врлине и Тајне Свете ниште уједе смрти клете. Стога знајући да из воденице смрти отимаш зрна жива, оче свети, певамо ти: **Радуј се**, плавичастих бескраја Цркве Србске зоро! **Радуј се**, трудом словесним знамен роду свом си постао! **Радуј се**, иловаче сабраће добродетељима утешитељу! **Радуј се**, душе и тела васкрсењем Причешћа обновитељу! **Радуј се**, херувимског човештва незлобиви образе! **Радуј се**, огласио си Христа као у свима световима Истину! **Радуј се**, обзнанио си Христа као у свима световима Васкрсење! **Радуј се**, свету си светлост Христом као сунцем вратио! **Радуј се**, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!

КОНДАК 6.

Гледајући подвига твојих устремљење Јустине блажени, чак и светитељи с облака ти снисходише и виђењима походише: Златоусти Јован ум ти Јеванђељем послања утврдио, а саровских пустиња пламени Серафим срца делање ободрио. И где чуда, – пишући Житија свештена светих, и своје невидљиво уписао јеси. Неиспитивом милошћу Божијом у погледу тебе постиђени, уз скуте твоје дајемо Богу и ми све своје, појући: **Алилуја**.

ИКОГ 6.

Јединство рода светима си ткао, душу народну Немањићима проверавао: Богом и правдом Божијом. Вредност сваку сећањем целосним на свете претке као огњем покајања си прокушавао, – на путевима отаца душу србску враћао у чистоту: повешћу спасења, Светога Саве ради озарења, па ти стога радосно кличемо: **Радуј се**, медоточно перо свих светих! **Радуј се**, нектара премудрости сабиратељу! **Радуј се**, благодаћу нектарном заблуделих просветљење! **Радуј се**, философије мучеништва крсног прослављање! **Радуј се**, препирки и мудролија посрамљење! **Радуј се**, деце наше Богу приводитељу! **Радуј се**, расаднице младица светоотачких Горо! **Радуј се**, Пасхе бесмртне неувениви дароватељу! **Радуј се**, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!

КОНДАК 7.

Необјашњива Љубав твоја према Богу, препородни оче, знаменовала је дан за даном блиставило све јаче: из кошница смиреноумља вадио си сладосни мед исихије, – Трисветом Богу превео си три Литургије: Сва словеса твоја из Богослужења као златокриле пчеле духовним поленом преиспуњене прхнуше, тварима небесних значења ливаду србских душа опрасише. Зато те ми, оплођени силом твога Богословства, величамо Словом чија си икона био, говорећи: **А**лилуја.

ИКОС 7.

Чувши плач твој из заточења, о Јеремијо неутешени Срба, пренуше се кости србске из усмрћења. Свих србских земаља чемер слегнуо се под Ћелије, – из самице сатанског једноумља у храм Божанског добротољубља, свинуо се сваки: и некрст и хулник, и очајник и бесловесник. Несрећом и помором њих сапете витом молитвом на мелем Богородице привио си распете. Стога широм православног рода отицаше новорођених чеда твојих о теби предање: **Р**адуј се, кажу да си неустрашиви продубитељ тајне свемира! Радуј се, кажу да си божански светилник Тросунчаног Божанства! Радуј се, кажу да си високоврхни храст Православља! Радуј се, кажу да си Цркве Православне скривена савест! Радуј се, кажу да си новомученика свесловенских похвалитељ! Радуј се, кажу да си вазносиатељ језика матерњег у свештено Слово! Радуј се, кажу да си Богословља река са ушћем у Светлу! Радуј се, кажемо да си очију наших блистава латица! **Р**адуј се, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!

КОНДАК 8.

Несхватив призор око тебе видимо, Аво благи – од давнина Благоје, – у пустом храму беседиш као да је пун! О чуда вере несаломиве у сили речи Богочовечијих: једино Јеванђеље мајке Јевросиме са небеског Жртврника приноси ти утеху жалопојна Јефимија, а ти, своју свету приклањајући главу, Ћелијским красницама, Богомајчиним пчелицама Богочезњивим, велиш: Боље је своју изгубити главу него своју огрешити душу. Стога се и оне теби у загрљај примичу, Богу певајући: **А**лилуја.

ИКОГ 8.

Гвако учење провери Христом! И ни дисати осим молитвом и тобом, Исусе Сладчајши! Тако вапијао си у свом пустињском изгнању, оче Јустине. Ридање твоје над уснулим у греху помраченицама, огласило се и твојим ученицима, са којима сложено утројисмо: Смири се и са Христом сједини, о горди човече! Чуј стога, и нашу хвалу: **Радуј се**, спржитељу адских војски! **Радуј се**, пограшења наших расветлитељу! **Радуј се**, савести Духом Светим премеритељу! **Радуј се**, послушнице Божији у заповестима, услишени у молитвама! **Радуј се**, малодушних охрабритељу! **Радуј се**, заплашених смиритељу! **Радуј се**, поштоватеља својих верни походитељу! **Радуј се**, Завета Србског из будућности објавитељу! **Радуј се**, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 9.

Апостоли Христови теби се удивише, а са њима и све небесне силе, кад на главом седом Јеванђеља Тајне у тумачења кротка Светим Златоустом теби се уручише, о Аво, да са свима људима Православним из Читанке свеузрасне певаш Богу: **Алилуја**.

ИКОГ 9.

Народу богоотпалом, за себељубља пометњу прираслом, ти си, Мојсеју налик Старче, светло устројство са небеса Града саопштио: да Смерност савршеном друштву је нада где веће мањем до крсне пуноте служи. Стога тражећи од тебе савет, нека ти песме наше буду завет: **Радуј се**, хвалитељу Бога у светима његовим! **Радуј се**, Светог Саве анђелообразни утешитељу! **Радуј се**, охристовљења народног заступниче! **Радуј се**, просвете Светосавске надахнитељу! **Радуј се**, лажних пророка онемитељу! **Радуј се**, јереси кужних пожара угаситељу! **Радуј се**, немањићске кадионице прапорче! **Радуј се**, високе слободе заставниче! **Радуј се**, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 10.

Га чудесном ревношћу ти словесне иконе Отачаству си писао, љубави божанске ради, оче богомудри, лествицу богопознања из Србије – у молитви, где, као из манастира ти светог, ка Небу си усправио Христу Богу појући: **Алилуја**.

ИКОС 10.

Гледајући опијених грехом отрежњења, из адских смрти чеда твојих прездрављења, од анђела слушамо возгласе – срца твога упозорења: Живети нам ваља само оваплоћењем тајанства божанске силе из боголике душе нам миле. Стога, прозирући у теби богоосијани узор хришћанским животом душе преображења, ми ти се молимо, добри наш Аво, заступи нас грешне пред Господом и Неба силом, и помози нам да будемо мириси Духа и со земље нам родне, остављајући иза себе теби налик потомке благородне, увек и свуда у име Бога и Мајке Божије, теби песму припевајући: **Радуј се, Богом нас учиш света одгонетање! Радуј се, Духом светим сваке душе поуком прелетање! Радуј се, дома и села народног посетитељу и Тројици Пресветој уносителељу! Радуј се, србске породице свезом савршенства љубави превезитељу! Радуј се, руковети у Христу деце Светим Симеоном Мироточивим блажиш! Радуј се, Спаситељем ти молитве наше осењујеш Небом! Радуј се, душо образа наших многоцени каде! Радуј се, јагње кротко на паши смирења! Радуј се, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!**

КОНДАК 11.

Коров себелубивог одрођења, похлепе и похоте и славољубља изопачења, одсецао си са запуштеног стабла најмилијег ти рода, опет и опет прице[n]љивао си га Христу, истачући племенито уље свенародног покајања пробе. Литургијом предстојећи Христу Спасу, о златоумна маслино дрена, сваком спасоносну од памтивека понављао си истину: Богочовека волети више свега јер, ето, сестро мила и брате, од тога успеха већега нема. Посведочивши твојих и дела силу, многи народ у вери стече укоренења, па видевши над тобом благослов од Бога Сина, сада њему пева: **Алилуја.**

ИКОС 11.

Горостасну ученост своју, свеблажени оче Јустине заиста до испражњења понизио јеси и, потекавши светлошћу ума у срцу смирења, мајци сваке саблазни љуте ти громко викнуо си: Човек мера свих ствари није! Уселивши тако у душу своју вредности над људским божанске, многу неваскрслим Знањем смућену младеж преусмерио си из тамница лажног просвећења

путевима Јеванђеља у станове небеских отаца посвећења. Стога у заједницу свих облака светих прихваташ теби приспевша Христоношна покољења, која ти непрестано припевају: **Радуј се**, многоврату змију човекоподобних учења ти Словом Божијим си просекао! Радуј се, није те сажегла ватра Богоостављених идеја! Радуј се, постао си расточитељ лажи поднебског света! Радуј се, серафимским молитвама пред Премоћном Тројицом за Богообразно Устројство Отачаства нашег вапајно се молиш! Радуј се, коленопреколним молитвама безброј пута си светитеље Господње за спасење наше молио! Радуј се, непрестано распињући срце, ум и тело милост божанског просвећења с више си обрео! Радуј се, пред судиштима света Христа Бога неустрашиво исповедајући показао си у сваком добу Јеванђеља оделотворење! Радуј се, тобом видимо да над свима световима Господ Сведрживи и овај век прегрштима дарова посећује! **Радуј се**, преподобни Јустине, Ђелијски Тајновидче!

КОНДАК 12.

Меру пуноте раста у Христу ти си чак и задужбинарством пројавио, трудољубиви Аво, од лепоте сигиног стења манастир Златоустом Јовану сазидавши да се у висинама са њиме, Христа ради, срећеш, – са неимарима светим Милутином Краљем и Високим Стефаном жртву хвале Тројици Свесветој како се приноси пример да дајеш. Видећи како се у теби у(з)раштање у словесну Љубав само увећањем мења, и стваралаштво божанско како низводиш у преговарање красотом стења, приходимо и ми Духу Светом надахнућа ради песму приносећи: **Алилуја**.

ИКОС 12.

Препознавши у Христу усавршитеља свих људи, оте се богоружитељима запрећење из твојих груди: Покажите ми савршенијег Бога или човека од Христа! Са њиме човек наш и народ стоји и пада, неуморно понављао си Јустине богомудри. Сав Јеванђељу окренут упијао си Неба васкрсне силе, и врлинама путеве спасења народу Божијем осветљавао си, о сунцокрете ужарени божанске њиве. Зато сагледавајући како после смрти још сјактавије из оробиха*² часног ка Исусу произничеси и семена раздајеш

²* не сасвим јасно или дискутабилно значење (с)кованице?

свеколиком Србству преумљења, радоно ти притичемо говорећи: **Радуј се**, откуд туга, браћо мила, кад Литургију божанску неотуђиво имамо – казивао си! **Радуј се**, ни једном стазом пустиг света ни крочити осим Христовом – поучавао си! **Радуј се**, на голубијим ногама молитве ући у душу сваку благодати мелем привијајући – позивао си! **Радуј се**, Хришћанин нека само светлошцу Живота живи – преклињао си! **Радуј се**, у стубове народног богопросвећења ти иза Николаја Охридског Ћелијама до Лелића стао си! **Радуј се**, мостом покајања преко провалије богоотпадије се пружајући народ српски као жив Христу предводиш! **Радуј се**, ти чеда своја Тајнама светим од зла и мрака штитиш! **Радуј се**, крстолика заставо, победе Христове у нама објаво! **Радуј се**, преподобни Јустине, Ћелијски Тајновидче!

КОНДАК 13.

 прекротки небесниче Христов, о љубљено радовање Мајке Божије, о новостечени сабрате светитеља, препородни*³ оче Јустине: прими сада ово мало мољење наше, и изнад свега нам помози да се вером у Господа Исуса Христа, Сина Божијега у свим световима, покренемо ка спасењу! Да следујемо и слушамо Спаса у свему Јеванђељском и богоугодном, и да понесемо Крст свој из љубави према њему који је сушта Љубав! Да постанемо истинти и праведни удови Тела Христовог – Цркве наше, и тиме победимо сваку кужну страст и зло богозаборава, незнања и лењости ослабљење! Принеси Сведрагоценом Васкрситељу молитве наше да би се и ми прицелили нерукотворној светињи Вишњег Јерусалима и молитвено неисказиву лепоту Лица Божијег у вековечном слављу сагледали, – помози, дивни наш Аво, да му појемо: **Алилуја**.

(Овај Кондак се чита три пута, а затим се још један пут чита Кондак 1. и Икос 1.)

---

³* ако је штампарска грешка, требало би: преподобни.

МѢСЯЦА МАРТА ВЪ КЪ-Й ДЕНЬ.*1

МѢСЯЦА ІУНІА ВЪ Я-Й ДЕНЬ.*2

[И МѢСЯЦА АУГУСТА ВЪ Л-Й ДЕНЬ].*3

ПРѢБНАГО И БГОНОСНАГО ОЦА НАШЕГО

ІУСТІНА ВЕЛІЙСКАГО, СЕРБСКАГО.*4

НА [ВЕЛИЦѢЙ] ВЕЧЕРНИ.

На Гди, возвѣхъ: стѣхѣры, гласъ ѿ.

Пѣ: Прѣбне Оче:

Прѣбне Оче, бгоносе іустіне, * въ привременнѣй жи́зни ꙗкоже
дрѣвнѣи стѣи подви́зася ѿси, * въ пѣнѣхъ и поцѣнѣхъ и
бдѣнѣхъ, * ѡбразъ бывъ твоимъ оу́чникѡмъ: * нынѣ же ликѡеши со
ꙗглы, * хрѣта неперстѣннѡ славо́ва, * безъ стѣмене зачѣвшагося со
арха́ггльскимъ гласомъ, * и во оу́тробѣ неискѡбръчнѡмъ бгѡотрокови́цы
всѣлшагося. * того̀ моли, томѹ помолѣся, прѣбне, * дарова́ти цркви
ѣднѡмы́сліе, * мѣръ и вѣлію мѣтъ.

Прѣбне Оче, бгоносе іустіне, * ѡбрѣтши, ꙗкоже желѣше, *
бѣоли́кѡю твою̀ дѡшѹ, * дѣа вселѣдкаѡ блгѣтъ въ тѣ вселѣся, *
ꙗкѡ премѣрѡсти свѣтъ, * и бѣомѡдраго тѣ па́стыря показѣ, * [хрѣто́во]*5
спѣсительное домостроительство блговѣстѣтѣти, * къ намъ прише́дшаго
сло́ва, * плѡтъ ѡ дѣвы прѣемшаго. * того̀ моли, томѹ помолѣся, прѣбне,
* дарова́ти вселѣннѣй ѣднѡмы́сліе, * мѣръ и вѣлію мѣтъ.

1 Благовести, дан упокојења преподобног.

2 Св. Архијер. Сабор СПЦ је 2. маја 2010. г. уврстивши преподобног у Диптихе светих определио да се он празнује 1. јуна на дан тезоименитства, како се празници не би преклапали.

3 у овај дан (тј. у другу недељу септембра по новом календару) се прославља Сабор србских просветитеља и учитеља, па предпостављамо да је због тога овде стављен и тај датум.

4 Текст службе је приређен према издању: „Београдски мученици Ермил и Стратоник и преподобни Јустин Ђелијски: житија и службе“, приредили Р. Поповић и П. Миодраг, службу преп. Јустину написао инок Никон Оптинопустињски, Академија СПЦ за уметност и конзервацију, Београд 2013. године, стр. 55-74. Користили смо такође и интернет издање машинописа (протоверзије) ове [службе](#) објављено тзв. грађанским шрифтом на LiveJournalу „[Уставные заметки](#)“. Текст је и од нас минимално подвргнут грматичкој и другој редакцији.

5 испуштено у штампаном издању.

Прѣбне ѿче, вѣносе іустіне, * вонстиннѣ сподобилса єси
 бжѣтвенныа жнзні, * ѿтѣйшимъ вѣсловоємъ ѿ мѣтвомоу єю
 ѿверѣтѣ, * ѿ добродѣтели безмѣртными оукрасивса, * къ горнѣй
 жнзні прѣстѣвилса єси, * пѣть ѿбоженїа вѣмъ рѣкъ, * ѿ со
 безплѣтными хрѣта непрѣтанноу славова, * вочлѣвшася вѣа, * ѿ
 члѣка вѣомъ содѣлавшаго. * тогò молї, томѣ помолїса, прѣбне, *
 низпослатиса намъ ѿ мїрѣ,*6 * вѣотворѣцїей блѣтї ѿ вѣлей мѣтї.

Слава, гласъ кѣ:*7

Блговѣстѣтѣ днѣсѣ іустїнѣ вѣоглѣбнѣый, * вѣочлѣвѣческїа красотѣ
 вѣвѣокнѣмъ проповѣданїемъ, * ѿ радѣтїа ѿ немъ црѣковѣ єрѣскаа, *
 ѿ вѣн земнїн концы вѣселѣтїа, * їакъ оуднѣ гдѣ мѣтѣ своѣ на насъ, *
 ѿ їавн намъ нѣваго мѣтвеннїка, * ѿ прѣстѣтїа ѿ оучнїтїа. * сѣгò радн
 вѣн зовѣмъ: * радѣнїа, іустїне златоглѣбнѣый, * єдннорѣвнѣый
 златоустѣ бжѣтвенномѣ, * їмже вѣнчалса єси въ проповѣднїкн, *
 златотрѣбными глѣгѣлы прѣсѣщѣтїи земнїн концы.

И нынѣ, вѣорѣднѣнѣ, гласъ тоѣже:

Прѣнде сѣнь законнаа, * блѣтїи прншѣдшїи: * їакоже во кѣпнѣ не
 сгарѣше ѿпалѣма, * таѣкъ дѣа роднѣа єси, * ѿ дѣа прѣбылѣ єси. *
 вѣмѣстѣ столпѣ ѿгнѣннагѣ, * прѣвное возсѣа єлнѣ: * вѣмѣстѣ мѣвѣа, *
 хрѣтѣсѣ сѣсѣнїе дѣшѣ нашіхѣ.

Входъ. Прокїменъ днѣ. И чтѣнїа трї прѣбннѣскаа.

Прѣмрѣстїи соломоновѣ чтѣнїе [глава г]:

Прѣвнѣхѣ дѣшн въ рѣцѣ бжѣїей, * ѿ не прнѣснѣтїа їмъ мѣка. *
 Нѣпѣвѣанн бѣша во ѿчѣстѣхѣ безмнѣхѣ оумрѣтн, * ѿ вѣннїса
 ѿсловлѣнїе нѣходѣ їхѣ. * И єже ѿ насѣ шѣстѣїе сокрѣшѣнїе, *
 ѿнї же єдѣтѣ въ мїрѣ. * Ибо прѣдѣ лнѣемъ члѣвѣческнмъ їцѣ ѿ мѣкѣ
 прїїмѣтѣ, * оупѣанїе їхѣ безмѣртїа їсполнѣно. * И вѣмѣлѣ наѣзани
 бѣвшѣ, * велїкнми блѣгодѣтѣлѣствѣванн вѣдѣтѣ, * їакъ вѣхѣ їскѣсн ѿ, * ѿ

^{6*} у штапаном издању, грѣшкѣмъ: мїрѣ.

^{7*} Сїа же ѿ по ѿ-мѣ пѣламѣ.

ѡбръѣте ѡхъ достѡйны себѣ. * Ёакѡ златѡ въ горнілѣ ѡскѡси ѡхъ, * ѡ
 ёакѡ всеплѡдіе жёртвенное прѣѡтъ ѡ. * Ѣ во вреѡа посѣценіа ѡхъ
 возіѡютъ, * ѡ ёакѡ ѡскры по стѣблѡю потекѡтъ. * Сѡдѡтъ ѡзыкъмъ, ѡ
 ѡбладѡютъ людми, * ѡ коцрѣтса гдѣ въ нѡхъ во вѣки. * Надѣющиса
 нань разѡмѣютъ ѡстинѡ, * ѡ вѣрніи въ любкѡ прѣвѡдѡтъ ѡмѡ: * ёакѡ
 блѡтъ ѡ млѡтъ въ прѣвнѡхъ ѡгѡ, * ѡ посѣценіе во ѡзѡрннѡхъ ѡгѡ.

Прѣмѡрости соломѡновы чтѣніе [главы ѣ ѡ ѡ]:

Прѣвнцы во вѣки живѡтъ, * ѡ въ гдѣ мзда ѡхъ, * ѡ попечѣніе
 ѡхъ ѡу вѡшнагѡ. * Сегѡ радѡ прѣімѡтъ црѣтѣе блѡгѡлѣпіа, * ѡ
 вѣнѣцъ доброты ѡ рѡки гдѣни: * ѡ занѣ десніцею покрѣетъ ѡ, *
 ѡ мѡшцею зацѣнтѡтъ ѡхъ. * Прѣіметъ всеорѡжѣе рѡеніе своѣ, * ѡ
 коорѡжитъ тѡарь въ мѣстѣ врагѡмъ. * ѡблечѣтса въ бронѡ прѡвды, * ѡ
 возложѣтъ шлѣмъ, сѡдъ неліцемѣренъ. * Прѣіметъ цѣнтъ непѡвѣдѡмый,
 препѡдѡбіе: * Пѡсѣтрѣтъ же напрѡснѡй гнѣвъ ко ѡрѡжѣе: * спѡборѣтъ же
 съ нѡмъ мѡръ на безѡмнѡа. * Пѡйдѡтъ правѡлѡчныа стрѣлы мѡлнѡнны, *
 ѡ ёакѡ ѡ блѡкрѡгла лѡка ѡблѡкѡвъ, на намѣреніе полѣтѡтъ. * Ѣ ѡ
 каменѡмѣтныа ѡрѡсти ѡспѡлнь падѡтъ градъ: * кознегодѣтъ на нѡхъ
 вода морскѡа, * рѣки же потѡпѡтъ ѡ нагѡа. * Сѡпрѡтѣвъ стѡнетъ ѡмъ
 дѡхъ сѡлы, * ѡ ёакѡ вѡхѡръ развѣетъ ѡхъ: * Ѣ ѡпѡстошѣтъ всю зѣмлю
 беззакѡнѣе, * ѡ слѡдѣйство прѣвратѣтъ прѣтѡлы сѡлнѡхъ. * Слѡшѣте
 ѡубѡ, царѣе, ѡ разѡмѣйте, * навѡкнѣте сѡдѡи концѣвъ землѡ. * Вѡдѡшѣте,
 держѡцѣи мнѡжѣства, * ѡ гордѡцѣиса ѡ нарѡдѣхъ ѡзыкъмъ: * Ёакѡ данѡ
 ѣстѣ ѡ гдѡ держѡва вѡмъ, * ѡ сѡла ѡ вѡшнагѡ.

Прѣмѡрости соломѡновы чтѣніе [глава ѡ]:

Прѣвнѡкъ, ѡце постѡгнетъ скончѡтиса, * въ покѡн вѡдетъ. *
 Стѡрѡстѣ бо ѡтнѡ не мнѡголѣтна, * нѡжѣ въ чнелѣ лѣтъ
 ѡсчитѡетса. * Сѡдѡна же ѣстѣ мѡдрѡстѣ члѡвѣкъмъ, * ѡ
 вѡзрастѣ стѡрѡсти житѣе нескѡёрное. * Блѡгодѡденъ бѣгови бѡвъ,
 козлюбленъ бѡстѣ, * ѡ живѡй посредѣ грѣшнѡкъ, прѣстѡвленъ бѡстѣ. *
 Вѡсѡщѣнъ бѡстѣ, да не слѡва ѡзмѣнѣтъ рѡзѡма ѡгѡ, * ѡлѡ лѣстѣ

прельстѣтъ дѣшѣ ѣгѡ. * Раченіе во слѡбы помрачѣетъ дѡбрамъ, * ѡ пареніе похотѣи премѣнѣетъ оумъ неслобѣнъ. * Скончѣвѣа вмаѣѣ, ѡспѡлнѣа лѣѣта дѡлга: * Оугодна во вѣѣ гдѣвѣи дѣшѣ ѣгѡ, * сѣгѡ рѣдѣи потщѣвѣа ѡ средѣи лѣкѣвѣтвѣа. * Людѣе же вѣдѣвѣше, ѡ не разѡмѣвѣше, * ниже положѣше въ помышленіи таковоѣ: * ѣакѡ вѣгѣтъ ѡ мѣтъ въ прѣбѣнѣнѣхъ ѣгѡ, * ѡ посѣщеніе во ѡзвѣрѣннѣхъ ѣгѡ.

На стѣхѡвѣ стѣхѣры, глѣсѣ ѡ.

Пѡ: Нѣнѣхъ чинѡвѣ:

Бгонѡсе ѡвѣтѣне, * вѣа слѡва бѣговѣстѣнѣче, * превѣсокѣмъ бѣгѡслобѣемъ оукрѣпѣнѣи црѣковѣ, * ѣакоже цвѣты*⁸ бѣгѡчѣтѣа возрѣстѣнѣа въ дѣшѣи твоѣи, * ѣавѣлѣа ѣсѣи живѡнобѣнѣи сѣдѣи црѣкѣ сѣрѣскѣа, * ѡ мѣтѣвѣннѣкѣ прѣлѣжѣнѣи ѡ вѣѣхъ нѣсѣа.

Стѣхѣ: Бѣговѣстѣтѣ дѣнь ѡ днѣ * сѣсеніе вѣа нѣшегѡ.*⁹

Бгомѣдрѣ ѡвѣ ѡвѣтѣне, * догмѣты ѣакѡ бѣшнѡ*¹⁰ крѣпѣкѣю водрѣзѣнѣа ѣсѣи, * ѡ лженмѣннѣи рѣзѡмъ ѣакѡ вѣвѣлѡнѣскѣи стѡлпѣ сокрѣшѣнѣа, * ѡ истѣнѣа въ бѣгѡчѣвѣцѣа воплощенѣнѣю бѣговѣстѣнѣа ѣсѣи, * ѡ непѡвѣдѣимѣи повѡрѣнѣче правѡсѣлѣвѣа: * молѣи сѣстѣнѣа вѣѣмъ нѣмъ.

Стѣхѣ: Чѣтѣна прѣдѣ гдѣмъ * смѣртѣ прѣбѣнѣнѣхъ ѣгѡ.*¹¹

Бговѣлѣженѣе ѡвѣтѣне, * вѡнѣе крѣпѣкѣи хрѣтѣа вѣа, * ѡ на дѣмѡнѣи бѡворѣжѣнѣа непрѣстѣннѡю мѣтѡю, * ѡ стрѣстѣи нѣзложѣнѣа [крѣпѣкѣмъ]*¹² пощеніемъ, * добродѣтелѣи собрѣвѣа вѣлѣкѡе мнѡжестѣво, * ѣакѡ трофѣи повѣдонѡбѣнѣи житѣе сѣѡѣе прѣнѣсѣа ѣсѣи хрѣтѣа. **Глѣва, глѣсѣ ѡ:**

Ѧкѡ сѣрѣа ѡзѡстѣрѣнѣи слѡво, * плѣвѣлы посѣкѣа ѣсѣи нѡвѣхъ ѣрѣсѣи, * ѡ нѡгѣи твоѣа крѣсны сѡдѣлѣа ѣсѣи, * бѣговѣстѣвѣа мѣрѣа вѣшнѣи мѣрѣа, * ѡ на стрѣстѣи же оумѡврѣднѣа ѡполчѣнѣа добродѣланіемъ,

* у штампанѡмъ издаѣу: цвѣты.

* Пс. 95,26.

¹⁰* бѣшнѡ – вѣсоко, мнѡгоугѡно или округло здаѣе – кула, коѣа служѣи за ѡдбѣрану градскѣи зѣдова или тѡрѣва, замѡва. Или: стѡлпѡчѣнѣа.

¹¹* Пс. 115,6.

¹²* испуштѣно у штампанѡмъ издаѣу.

* ѿ копїемъ смиренномудрїа разорївъ вѣсѡвскаа пѡлчица, * побѣдными
пѡчестьми оукрасилаа єси, * ѿ бѣа прїемъ нетлѣнный вѣнецъ. * сегѡ ради
предстоа прѣтолѡ вседержителя, * молиа со дерзновенїемъ ѡ стаде
твоѡмъ, ѡче ѿстїне, * избавитиса намъ ѿ свѣтѣй льстївагѡ змїа, * ѿ
оулчїити мѡть въ день судный. **И нынѣ, бѣгородиченъ, гласъ тойже:**

Творецъ ѿ избавитель мой, пречїтаа, * хрїтоа гдѣ, * ѿз твоїхъ
ложенъ прошедъ, * въ ма ѡболкїиа, * первыа клѡтвы адаа
свободї. * тѣмже ти, всечїтаа, * їако вѣи мѣри же ѿ дѣѣ, * воистиннѡ
копїемъ немолчнѡ: * радѡиса, аггльски, радѡиса, влчце, * предстаѣтельство
ѿ покрове, * ѿ спсѣнїе душъ нашихъ.

По Нынѣ ѡпѡцїаешн:

Тропарь прѣвнагѡ [Ѣллинекїй], гласъ ѿ:

Православіа сладость ѿ нектара,^{*13} ѡче прѣвне, * ѿсточїаа єси їако
богѡтство вѣрнымъ рѣцаамъ, * житїемъ твоїмъ ѿ оученїемъ
їавїаа живїаа кнїга дѣа: * ѿстїне бѣгомудре, * моли хрїта, бѣа слова, * да
ѡбѣословитъ чѡдїицѡ тѡ.

НА ѸТРЕНИ.

По а-мъ стїхословїи сѣдаленъ, гласъ дѣ:

Мертвыхъ помышленїи ѡвратїваа, превлїженне ѿстїне, * ѿ
возжелѣвъ служїти бѣгѡ живѡмѡ, * вѣрою хрїтовою ѡблѡгѡухїаа
єси всѡкѡю мысль, * причѡстникъ содѣлаваа дѣа, * живѡтворѡцагѡ
всѡкое дыханїе. * сегѡ ради ѡживѡтворї мѡтвѡми твоїми, * вкѡпѣ же ѿ
пѡченїми, * ѡмертвѣвшыа души наша, * да въ радости съ тобою *
воскрѣшемѡ хрїтѡ поѡмъ: аллїлїа. **Слава, ѿ нынѣ, бѣгородиченъ:**

Слово ѡче, хрїта бѣа нашего, * ѿ тебеа вѡплѡтившагѡа
пѡзнахомъ, бѣѣ дѣо, * єдїна чїтаа, * єдїна блѣвеннаа: * тѣмъ
непрестѡннѡ тѡ воспѣвающе, величаемъ.

^{13*} у штампаном издању: нектаръ.

По в-мъ стѣхословѣи сѣдalenъ, гласъ ѧ:

Собралъ єси въ души бжтвенное богатство дха, оче истине, * непорочно млтвѣ, бгословѣе точащю, * бдѣнѣе всегдашнее, чточѣ и воздержанѣа трѣды, * и ниже домъ познала єси бжїи. * сегѡ ради оумолѣ хртѣа, свободѣнѣа намъ ѿ непотрѣбныхъ дѣлъ, * и страстѣи безчестїа, * да домы дха стѣгѡ ѣвнѣа, * твоимъ добродѣтелѣмъ возслѣдствующе.

Гласъ, и нынѣ, вѣорѣдченъ:

Пречѣла бже, * на небѣхъ блгвеннаа, * и на земли славословимаа: * радѣнѣа, некто некто некто.

[Полѣелѣй. Величанїе:

Оублажаемъ тѣа, прѣбне оче истине, и чтѣмъ стѣю пѣматъ твою, настѣвнѣе монаховъ, и советѣднѣе ѡглѣмъ.

Псаломъ ижебраннѣй: Терпѣа потерпѣхъ гдѣа:]*¹⁴

По полѣелѣи сѣдalenъ, гласъ и.

По: Премѣрость:

Буднѣнемъ и дѣанѣемъ пресчѣстивнѣе просїавъ, ѡблѣстѣеши оученѣми: * бгословѣе бгочлѣвчѣекагѡ пѣти ѣснѡ ижеаснѣа єси, блженне, * ѣкѡ прилѣплѣющѣа бгѣ, ѡбоженїе прѣемлемъ, * грѣхѣ же прилѣплѣющѣа, низвергѣемъ во адъ. * ѿонѣже возводиши послѣдствующѣа твоимъ дхонѡснѣмъ оученїемъ, ѿ страстѣи чїны къ хртѣоподражатѣлнѣи чточѣ: * истине бгомѣдре, молѣ бга слова, * прегрѣшенїи ѡставленїе подѣти, * чтѣщѣмъ любовїю стѣю пѣматъ твою.

Гласъ, и нынѣ, вѣорѣдченъ:

Радѣнѣа, ѡглѣомъ радость мѣра прѣемшаа: * радѣнѣа, рѣдшаа творца твоегѡ и гдѣа: * радѣнѣа, сподобѣлшаа бѣти мѣи бжїа.

^{14*} Пс. 39,2.

Степенна, ѿ-ѿ антїфώνъ д-го глаго.

Прокїменъ, глаго д:

Чтнѧ прѣд гдемъ * смѣртъ прѣвнѣхъ ѣгѡ.*¹⁵

Стїхъ: Чтѡ воздамъ гдѣви ѡ всѣхъ, * ѣже воздаде ми;*¹⁶

всакоє дыханїе: ѿвѣѣ ѿ матрїа, зачало мѣ.

По ѿ-мъ псалмѣ, стїхїра, глаго в:

Блговѣстѣетъ днѣсь ѿстїнъ бѣоглголивый:

[Глаговникъ на гдѣ, козвѣхъ:]

Ванѡнъ вѣы, ѿ прѣвнаго, ѣгѡже краегранѣе:

Благоглаголиваго ѿстїна благовопоѡ. Глаго ѿ.

Пѣснь ѿ. ѿрѡсъ:

Твоѡ побѣдїтельна деснїца, * бѣолѣпнѡ въ крѣпостї прослѡвїсѡ: *
тѡ во, безсмѣртнѣ, * ѣкѡ всемогущѡ, прѡтивнѡ сотрѣ, * ѿльтанѡмъ
пѣть глбннѡ новосодѣлавшѡ.

Блгѣть ѿ бѣа прїимъ, * блгоглголивѣ ѿстїнѣ, * ѣкѡ краснѡ ѡрганъ
ѡвнїсѡ ѣсн всѣтѡгѡ дѣа, * воплоценїе хрѣтѡво проповѣдавъ
нзѡцнѡ: * тѣмже ѿ моимъ оуцнѡмъ подаждь краснѡ тебѣ восхвалїтн.

Дѣпотнѡ воспѣлъ ѣсн трїсѡтѣльное бжѣтѡ, * бѣомѡдрѡ нзѡснїлъ
ѣсн тайновѡдѣтвенное оученїе цркви: * тѣмже ѣкѡ оучнїтелѡ тѡ
восхвалѡютъ цркви, блженнѣ.

ѿггльскн мѡдрѣтѡвѡ, * ѿ живѡ на землн, * нѣнѡмъ просѣцѡ
ѿкрѡвенїемъ, * непрїчастнѡ ѡвнїсѡ ѣсн сквѣрнѡ грѣхѡ, *
добрѡдѣтели нзрѡднѡ подвижннѣ. Бѣорѡднченъ:

Гѡроднїтельннѣ прѣчѣтѡ, * всеѡ тѡвѡрн гпѣжѣ прѣсѣтѡлѡ, * оумножн
млчн твоѡ, всѡ во тѡвѡрѣ болѣзнѣетъ, * чѡюцн ѿкрѡвенїѡ сынѡвъ
воскрѣнїѡ, * ѿ прїшѣстѡвѡ снѡ твоѡгѡ.

¹⁵* Пс. 115,6.

¹⁶* Пс. 115,3.

Пѣснь г. Їрмосъ:

Содѣтельница и содержительница всѣхъ, * вѣѣмъ мудросте и сіло, * непреклоннѣ, недвижнѣ црковѣ оутверди, хрѣте: * единыи во снѣ стѣхъ, * во стѣхъ почивай.

Ѡстѣла снѣ пресвѣтлыми лучами, * дѣа вѣѣмъ, * ѣакъ пресвѣтлыми добродѣтели пѣтѣмъ ходилъ снѣ: * тѣмже на стезѣ правыи настѣви * хвалѣщихъ тебѣ, ѡстѣне.

Гдѣнь былъ снѣ оучникъ, прѣбне, * ѣакъ ѣвѣльскимъ млекоу, * воспитѣла снѣ ѡздѣтска, и бѣгоутиными дѣлы * дѣшѣ оукрасилъ снѣ.

Дѣгкими крилы ѡблетѣвъ оученіа, нектѣрѣхъ*¹⁷ собралъ снѣ мудрости, * въ дѣшевнѣй оуліи,*¹⁸ стѣе, * и неомудреннѣю сладоу * произвелъ снѣ.

Бѣгородиченъ:

Ѧггловъ црѣа на рѣкѣ твоѣю, * носила снѣ, бѣомѣти, * ѡ рѣкѣ члѣвкоубѣиственнѣи ѡзбѣвшаго члѣвчество, * и со агглы счинѣвшаго * прѣвнѣхъ рѣдѣ.

Гѣдѣленъ, гласъ з:

Мірѣ распѣла снѣ, прѣбне, * ѣакъ на крѣтѣ себѣ воздѣвѣ мѣтвеннымъ созерцаніемъ, * и міра неразѣміе распѣла снѣ, ѡче ѡстѣне, * ѡстрыми гвоздѣми оученіи твоѣхъ. * сегѣ ради ѡблестѣеши познѣніе истины, * ѣакъ свѣтѣхъ воскресѣа, * ѣмже и намъ ѡблестѣтсѣа * моли хрѣта сѣса.

Гласъ, и нынѣ, бѣгородиченъ:

Радѣисѣа, неместѣтѣмаго въ несеѣхъ * вмѣстѣтѣшѣа во оутрѣбѣ твоѣи: * радѣисѣа, дѣво, прѣрокѣхъ проповѣданіе, * ѣюже возсѣла ѣмманѣилъ: * радѣисѣа, мѣти хрѣта бѣа.

¹⁷* у штампаном издању: нектѣрѣхъ.

¹⁸* уд, улиште – кошица са пчелама.

Пѣснь д. Ірмосъ:

Велѡа тайна * твоегѡ, хрѣте, смотренїа: * сїю бо свѣше провѣда
бгѡзрїтельнѡ, лѡвакѡмъ, * ѡзшелъ єси, вопїаше тебѣ, * во спсєніе людєй
твоїхъ, члѣвѡколѡбче.

Гласъ слова быкъ, Ѳстїне, * прѣтечи подражаа раченїемъ, * покаанїе
падшымъ проповѣдалъ єси, * ѡ блнчїлъ єси неправедное * властїи
предержащихъ.

Ѡнбсїлъ єси житїе твоє, мѡдре, * со стѣми на нбсї дѡшею жива,
їакѡ ѡ на землї подражати * прѣномѡ ѡхъ житїю не престаа.

Дїкъ хрѣтовъ напечатлѣлъ єси * въ дѡшї твоєй бгѡобразнѣй, быкъ
подражатель хрѣтовыхъ скорбей, * їакѡ терновыи вѣнецы скорбей
носїлъ єси, Ѳстїне, * бола ѡ всєй тварї. **Бгѡродиченъ:**

Изложєнхъ твоїхъ дѡичєскїхъ, * правды возсїа слнце, * вселєннѡю
нєсїо просвѣтїлъ лѡчамї прєсвѣтлымї,¹⁹ ѡ моѡ беззаконнымї
дѣлѡ ѡтємнєннѡю²⁰ дѡшѡ, * просвѣтї, прєчїтаа, твоїми млѣтвамї.

Пѣснь є. Ірмосъ:

Ѡвєвѣдче, црїєй славо! * ктѡ твоємѡ члѣвѡколѡбїю земнородныхъ не
оуднвїтєа; * на землї бо їавїлєа єси не ѡставь [нѣдрѡ]²¹ ѡчєскїхъ, *
днєсь всїо ѡбновлѡа тварь, * ѡ мїрѡ їакѡ єдїнъ мироначальникъ подаа.

Ростѣклъ єси на мыслєнныа гѡры бгѡвѣдѣнїа, премѡдре, ѡ тайны
постїглъ єси бгѡчлѣвѣчєскїа чїстымъ оумѡмъ, ѡхъже проповѣдалъ
єси нестїаннѡ, * ѡче Ѳстїне, * нашѡ богатѡ ницєтѡ.

Ипльскї порєвновавъ ѡ вѡтѣ спсѣ твоємъ, * ѡ всєорѡжїємъ ѡдѣлєа
вєсѣтїагѡ дѡа, * ѡ прєлєстѣ мѡдрѡванїа мїрскагѡ попалївъ, * ѡгнємъ
проповѣданїа, прѣвне, * срїца распалїлъ єси оучїнкѡвъ твоїхъ блгѣтїю.

Гдню рїзѡ оукрасилъ єси, Ѳстїне, * вїсерѡмъ твоїхъ оучєнїй, * ѡ
сѡткѡлъ єси, їакѡ нешкєнныи хїтѡнъ, * правослѡвнѡю фїлѡсѡфїю
їстїнны: * сїхъ трѡдѡвъ твоїхъ радї тѡ оублїжѡемъ.

^{19*} наша измена, а у изворнику: прєстїамї.

^{20*} у изворнику: ѡтємнѣннѡю.

^{21*} наш додатак, нема у изворнику.

Ѡ истѡчникѡвъ неиземкѣемыхъ, * водѡ бѣгословѣа почѣрпавъ ѣсѣ, * ѡбръѣтъ стѡоѣскѣй клѣдѡвъ православногѡ предѣнѣа, * ѣмже напоѣвъ ѣсѣ чѣдѡ твоѣхъ, * ѡвѣстѣне, ѡвѣо прѣбене. **Бѣгорѡдиченъ:**

И стечѣ ѣз ѡутрѡбы твоѣа, прѣѣтаѡ дѣо, * рѣка ѣсѣфлѣнѣй, * ѣнапаѣющаѡ ѣзѡхшѡю прѣстѡплѣнѣемъ зѣмлю: * ты бо родѣла ѣсѣ гѣа, * зѣмлю на водѡхъ повѣсѣвшѡго.

Пѣснь ѣ. Ёрмѡсъ:

Морскѣй пѣчинорѡдный кѣтѡвъ внѣтрѣннѣй ѡгнь, * трѣднѣвнагѡ твоѣгѡ погрѣвѣнѣа проѡбращѣнѣе, * ѣгѡже ѡна прѣрѡкъ показѣа: * ѣпѣенъ во ѣакѡ ѣ предпѡслѣа, * неврѣждѣнъ вопѣѣше: * пожрѣ ты со глѣсомъ хвалѣнѣа, гѣи.

Ѡумъ херѡвѣмскѣй стѡжѣлъ ѣсѣ, ѡѣе, * ѣакѡ мѣрѡ бѣговѣстѣлъ ѣсѣ * тѣлны бѣгѡчлѣвѣчскѣа, * ѣ ѡчи слѣзѣщѣа чѣстѣ ѣмѣлъ ѣсѣ, * ѣмже плѣкаше всѣакаѡ тѡвѣрь, бѣоблѣженне.

Гмирѣномѡдрѣемъ ѡдѣавѣа, * ѣакѡ сѣнъ цѣрѣвъ, * прѣвды вѣнѣцъ тѣрѣновѣй носѣлъ ѣсѣ * на челѣ твоѣмъ, ѡвѣстѣне: * сегѡ рѣдѣ ѡбщѣнѣкъ стѣрѣемъ хрѣтѡвымъ ѣвѣлѣа ѣсѣ, * ѣ сонаслѣдѣнѣкъ гѡрнагѡ цѣртѣа.

Твѣрже ѡдамѣнта, ѡѣе бѣгомѡдрѣе, * бѣстѣ твоѣ ѣспѡвѣданѣе бѣгѡчлѣвѣческагѡ пѣтѣ, * ѣмже ѣмоцѣнѣн ѡумѡмъ блажѣнѡхѡвѣа: * ѣо ѡце ѡзѡ ѡна, рѣкѣ ѣсѣ, ѡвѣстѣне, * вѣрѣзѣте мѣ въ мѡре, да ѡутишѣтѣа вѣра, * ѣ ѣпѣетѣа корѣвѣ цѣрке сѣрѣскѣа. **Бѣгорѡдиченъ:**

Иѣса гѣа зачѣла ѣсѣ, бѣгѡневѣсто, * пѣче чѣдѣа твоѣгѡ, * ѣмирѣномѡдрѣемъ ѡкрѣсѣшѣа, ѣакѡ невѣстѣнѣческаю лѣпѡтѡю: * тѣмже ѡвѣо ѣвѣлѣа ѣсѣ мѣтѣ бѣзначѣльнагѡ слѡва, * ѣмѡже со ѡцѣмъ ѣ дѣхомъ, * ѣакѡ рабѣа, поклѡнѣла ѣсѣ.

Кондѣкъ, глѣсъ ѣ:

Иакѡ бѣжѣтѣвенѣю лѣстѣвѣцѡ, * ѡбръѣтѡхомъ, ѡвѣстѣне прѣбене, * тѡѡ бѣжѣтѣвенѣа пѡчѣнѣа, * кѡ нѣсѣ возѡвѡдѣщаѡ нѣсѣ, * ѣе тѡкмѡ бо ѡчѣлъ, ѣо жѣтѣемъ вѡвѣразѣлъ ѣсѣ. тѣмже тѣ зѡвѣмъ: * **Рѣдѣсѣа,** православноѣ фѣлѡсофе ѣстѣнны. **Њкосъ:**

Съ нѣныхъ крѣговъ слетѣвъ иногда гаврїилъ архангѣлъ, * блговѣстїи дѣѣ премїрнѣю радость: * ты же, ѿче, на нѣныхъ*²² крѣги,*²³ * херѣвїмскимъ твоимъ востѣкъ оумомъ, * премїрнымъ тлїны постїглаз ѣси бѣочлѣвѣчскїа: * и къ намъ пришедъ, їакъ оучитель изацнѣйшїй, * изаснїлъ ѣси, въ нѣже аггѣли жаждютъ*²⁴ принїкнѣти. * сегѣ ради съ любовїю тебе зовѣмъ: * Радѣиса, правослѣвный фїлософе истинны.

Пѣснь з. Ірмосъ:

Всецрѣлю любовїю оуловлѣнїи ѿтроцы, * оукорїша безчїсленно їарѣцася мѣчїтелемъ словѣжное ѣзыковрѣдїе, * їмже повнѣсѣ ѿгнь многїй, * влѣцѣ глѣблѣющимъ: * во вѣки блгвѣнъ ѣси.

На нѣнѣю їакъ востѣкѣлъ ѣси стезѣ, * стезѣми прѣвими ходїкѣй по землї бѣгоподражатѣльнѣ: * тѣмже наѣчи ны, прѣбне, * оуклонѣтїсѣ ѿ прѣпастей грѣха, * и ходїти бѣочлѣвѣскимъ пѣтѣмъ всеїстїны.

Аггѣльское житїе показѣлъ ѣси на землї, стѣе, * поцѣнїемъ оуѣсмирнѣкѣй стравтѣе востѣнїе, * и мѣткою ѿмолїтѣвнѣкѣй всею твою жїзнь, * непрестѣнно взывѣа: * блгвѣнъ ѣси, бже нашъ.

Бжїи красотѣми оукраснѣвнїсѣ, * хрѣтѣ всемъ*²⁵ послѣдѣа, * хрѣтѣлюбѣ всею дѣшїею, * съ нїмже и сочѣталѣ ѣси бѣгосѣдѣтельнымъ ѣдннѣнїемъ, * бѣвѣ краснѣа хрѣтѣва оустѣа, истїне. **Бѣгороднѣнъ:**

Аожеснѣ твоѣ, чѣтѣа, * прѣтѣлъ показѣшасѣ црѣкїй, * на нѣмже сѣдѣтѣ хрѣтѣсъ гдѣ: * того, бѣгородѣннѣа, мѣтнѣа мнѣ сотворї, * оунынїемъ и ницѣтѣю содержїмомѣ.

Пѣснь и. Ірмосъ:

Премїростїю и слѣвомъ всеѣ соствѣвльшаго бѣа, * ѿ їзѣкѣвъ и вѣрварѣвъ избѣавльшаго насъ: * ѿтроцы, поїте: * сѣѣннїцы, прослѣвите: * людїе, превозносїте во всеѣ вѣки.

²²* неѣснѣныа.

²³* у изворнїку: крѣгї.

²⁴* на сличнїм мѣстїма у савременїм рускїм издаѣїма: желїютъ.

²⁵* или: во всемъ ?

Ирхѣггльскимъ бѣговѣстїемъ рѣтвѣ твоѣ почтѣса, * и неустѣаннымъ бѣговѣстникомъ пребылъ єси на землѣ, * даже до смѣрти не ѡстаѣнѣвъ дѣло бѣговѣстника, * тѣмже на бѣговѣщенїе и прѣстѣвилса єси.

Грѣши чѣдъ твоихъ и питѣши, їзѣтїне, * оучѣньми твоими, ѣкѡ доилица, * дѣхомъ посѣщаѣ стадо твоѣ, * ѡбходѣши всюдѣ црковѣ єрвскѣю, и єз нею поѣши: * сѣѣнницы, прослѣвите: * людіе, превозносиѣте хрѣта во всѣхъ вѣки.

Ѡснованїе непоколебїмое цркви ѡстаѣнѣвъ, бѣгомѣдре, * твоѣ бѣгословїе бѣгочлѣвѣческаго пѣтїи, * ѣмже просѣщаюѣтса на землѣ живѣщїи, * и хрѣтоносцы выкаюѣтз, * блѣвѣще єго во всѣхъ вѣки. **Трѣченз:**

Кз трѣхъ лицѣхъ єдинаго бѣга, * воспѣваюѣтз тригѣѡ нѣное квѣнство, * въ члѣвѣцѣ бѣговолившаго вселїтїиса всѣмъ бжѣтвѣомъ, * невидимаго, но во плѣти ѡдѣшевлѣннѣи ковбражѣннаго, * со ѡцѣмъ и дѣхомъ на рѣтолѣ славы сѣдѣцаго. **Пѣорѣдиченз:**

Ѡземныхъ ѡстѣпала єси, дѣомѣти, * ѣтѣпѣю ѣкѣльшиса вѣше хрѣвїмъ: * тѣмже на нїхъ почивѣѣи, * всѣльса въ тѣ, бѣгорѣдованна, * и показѣ тѣ оѣмнѣю тѣвѣрѣ.

Пѣснь ѣ. Ірмосъ:

Иже вѣшнїю глѣбнѣ бжѣтвеннаго непѣтїжѣнїѣ * бѣгѣтнѣ ѡкѣрзѣ, * оѣмъ ѣкѡ иѣзѣ камене неѡбѣмлемы*²⁶ бѣгѣначальныѣ возвѣснѣє єси тѣрѣцы, * всѣблѣжѣннѣ ѡѣе їзѣтїне, * тѣ вѣлнѣѣемъ.

Гѣослѣвскѣе дѣло продолжїлъ*²⁷ єси на землѣ, * бѣговѣстѣѣѣ въ цркви єрвскѣи хрѣтѣбѣгочлѣвѣческѣе соѣвршѣнство: * тѣмже кз сѣвѣ бѣголикѣмъ*²⁸ ѡшѣлъ єси, * ѣкѡ ко ѣвралѣмовѣ покѣнцѣ, * єз нїмже молїса ѡ тѣ вѣлнѣѣющїхъ.

^{26*} у савременим руским издаѣнїѣма: неѡблѣтныѣ.

^{27*} у изворнику: продѣлїлъ.

Подвигомъ добрымъ подвижася, * вѣрѣ ѡакѡ свѣтосїаннѣи*²⁹
 Падмантъ стажавъ, * стѣпѣннѣи бѣослѣбїемъ, ѡакѡ прѣцею
 дѣдовою, врагѣи црѣкви побѣдївъ. * тѣмже ѡ хрѣста неувладѣемымъ вѣнцѣмъ
 оувѣзася сїи, ѡбѣдѣне: * молїи ѡ вѣрѣхъ тѣхъ почитѣющїихъ.

Ѡвѣрзи твоѣ оустѣхъ бѣоглѣвливыхъ, ѡбѣдѣне, * ѡи трѣцѣ прѣблѣгостнѣю
 оумолїи, оумирїтїи мїрѣхъ, * ѡи црѣкви кадѣолїчестѣи дарѣвѣтїи
 всеправослѣвное сїднїе, * ѡи ѡбоженїе ннзпослѣтїи вѣрѣмъ крѣвѣтнѣмъ
 землїи. **Бѣорѣднѣнѣ:**

Юница вѣтѣвенна, ѡтрокѣвнѣце всечѣтна, * вѣтѣвеннаго юнца молїи,
 сїгоже родилѣ сїи нескѣзаннѣ: * ѡбновїтїи мїрѣхъ, ѡветшѣвшїи
 стѣрѣтнѣи, * ѡи млнстѣвѣтїи слѣбѣю правослѣвнѣмъ хрѣтїанѣмъ, * ѡи
 юношескѣи возрѣстѣтїи вѣхъ добродѣтелїи.

Свѣтїленѣхъ, глѣсѣ ѡ:

Ѡакѡ полнаа лѣна на тѣвѣрди, * возсїалѣ сїи црѣкви сѣрвстѣи, *
 Ѡночь разсѣвѣвѣа мрѣчнагѡ грѣхѣа, * ѡи свѣтѣа нїколаю,
 сїнцѣзрѣчнѣмъ проповѣднїкѣмъ, * мїрѣхъ ѡзарѣа бѣорѣзѣмїемъ: * тѣмже
 молїтѣсѣа ѡ насъ всегдѣа.

Слѣва, ѡи нынѣ, [бѣорѣднѣнѣ].

Пѣ: Го оучнїкн:

Ѡггльскнхъ сїлѣхъ архїстѣратнѣхъ * послѣнѣхъ вѣстѣ ѡ бѣа вседѣржнѣтелѣа кѣ
 Ѡчѣтѣи ѡи дѣтѣ, * блѣговѣстїтїи стѣраннѣе ѡи ннзрѣчѣннѣе чѣдо: * занѣ
 бѣхъ, ѡакѡ члѣвѣкѣа, ннз неа млададѣнстѣвѣтѣсѣа безъ сѣмене, * назнѣаѣи
 вѣсѣ члѣвѣческїи рѣдѣхъ: * лѣдїе, блѣговѣстїтѣ ѡбновлѣнїе мїра.

На хвалїтѣхъ стѣхнѣры, глѣсѣ ѡ.

Пѣ: Ѡ днѣвное чѣдо:

Ѡ днѣвное чѣдо! * ннстѣчннѣхъ бѣослѣбїѣа * во днїи послѣднїа ѡвѣрзѣсѣа,
 * напѣаѣи рѣзѣмѣ бѣовѣдѣнїемъ: * вѣселїсѣа ѡ сѣмъ, црѣковѣ

^{28*} болѣ бн бнло: бѣосѣбрѣзномъ / бѣовнѣднѣномъ / бѣопѣдѣбнѣномъ.

^{29*} у извѣорннѣкѣ: сїѣосїаннѣи.

сѣрвскаѧ, * сѣослѣвскій сѣый дѣме. * возопїимъ, вѣрнїи, * ѿстїна ѿмѣще
ѣакъ оучїтелеѧ: * бл҃гвѣнъ єси, гдїи, * ѣакъ во плѣти къ намъ пришѣлъ
єси, * подадїи мїрови * собою вѣлю мѣть.

Ѡ дѣвное чѣдо! * ѿсточникъ жїзни * Ѡ вѣрннхъ оустѣнъ
ѿсточаетсѧ, * ѿ лѣстѣвица къ нѣси бѣговѣщанїи глаголы биваютъ.
* веселїтсѧ Ѡ семъ ѿстїнъ премѣдрый, * ѿже дѣмъ бѣослѣвїѧ трѣчагъ
ѣвнїѧ. * возопїимъ, вѣрнїи, * воспѣвающе славу сѣрвскаѧ: * прѣбннй
нашъ оучїтелю, радѣнїѧ, * ѣакъ тобою * воспрїѣхомъ Ѡ хрїта * вѣлю
мѣть.

Дѣвны твоѧ тѣлнн, ѿстїне, * добродѣтельнн ѣакъ свѣздамн
оукрасивнїѧ: * нѣць неразѣмїѧ прогналъ єси, *
трисвѣтослѣннагъ*³⁰ бѣа въ сѣцѣ стѣжѣвъ, * ѿ ѣвѣ раскрѣвъ намъ
тѣлнн євнлскїѧ, * бѣотѣорѣщѣмъ дѣшы нашѧ, * ѿ херѣвїмскнмъ
бѣослѣвїемъ насъ ѡзарївъ, * къ нѣннмъ ѡвнїтелѣмъ свѣтлѧ возшѣлъ
єси, * ѿдѣже трѣцѣ предстѣ, * со всѣмн сѣымн, * молнїѧ, прѣбне, *
даровѣти намъ вѣлю мѣть. **Слава, гласъ 5:**

Прѣбне ѿче ѿстїне * во всю зѣмлю ѿзыде вѣщанїе ѿправлѣнїѧ
твоїхъ: * тѣмже на нѣсѣхъ ѡбрѣлъ єси мзда трѣдѣвъ твоїхъ, *
дѣмннскѧ разорїлъ єси пѣлнннѧ, * ѿ ѧггльскїѧ достїгѣлъ єси чїны, *
ѿже жнтію непорѣчнѧ поревновѣлъ єси: * дерзновѣнїе ѿмѣѧ ко хрїту бѣ, *
* мнръ ѿпросїи дѣшѧмъ нашымъ. **И нннѣ, бѣорѣднченъ, гласъ тѣйже:**

Бѣе, ты єси лозѧ ѿстїннаѧ, * возрѣстївшаѧ намъ плѣдъ жнвѣтѣ,
* тѣбѣ молнїѧ: * молнїѧ, вѣчѣе, * *сѧ прѣбннмъ ѿстїномъ,*³¹ *
[ѿ со всѣмн сѣымн,]*³² * *помнїловѣтнїѧ дѣшѧмъ нашымъ.*³³

Славослѣвїе велїкое, єктенїѧ, ѿ ѡпѣстѣ.

^{30*} и изворнику: трисѣтослѣннагъ.

^{31*} у изворнику: со сѣымн лпѣ.

^{32*} испуштено у изворнику.

^{33*} наша измена, у изворнику: помнїловѣтнїѧ дѣшы нашѧ.

Ἡ ΛΙΤΟΥΡΓΙΑ.

Βλῆννι ὦ κανῶνα, πῆσν ἱ-α ἢ ἑ-α.

Προκίμενζ, γλῶσζ ἑ:

Ψηὰ πρὲ ἡμῶν * σμῆρτῃ πρῶτων ἑγῶ.*³⁴

Ἐπίχζ: Ἐτὸ βοζδῶμζ ἡμῶν κτῆχζ, * ἡμῶν βοζδῶμζ μῖ;*³⁵

Ἰπλζ κζ γαλάτωμζ, ζαχῶλο ἑῖ.

Ἰλληλῶζ, γλῶσζ ἑ.

[Ἐπίχζ:] Βλῆνζ μῶζ βοῶνζ ἡμῶν, * κζ ζῶντων ἑγῶ κωχῶσζετζ σῆλῶ.*³⁶

Ἐπίχζ: Ἐν ἡμῶν ζεμλῆ βδῶετζ σῆμα ἑγῶ, * [ῥῶδζ πρῶτων βλῆντῶζ].*³⁷

Ἰπλῆ ὦ ματῶζ, ζαχῶλο ἡμῶν.

Πρῶτων:

Βζ πῶμῶτῃ κτῆσζ βδῶετζ πρῶτων, * ὦ ἡμῶν ζαχῶλο ἡμῶν.*³⁸

³⁴* Πс. 115,6.

³⁵* Πс. 115,3.

³⁶* Πс. 111,1.

³⁷* Πс. 111,2.

³⁸* Πс. 111,6 и 7.

Преп. Јустин Ђелијски (рад непознатог грчког зографа)

ПРЕПОДОБНИ ЈУСТИН (ПОПОВИЋ) ЋЕЛИЈСКИ.*¹

Преподобни Јустин (Поповић) Ћелијски родио се на Благовести (25. март / 7. април) 1894. године у Врању од благочестивих родитеља Спиридона и Анастасије. На његову рану побожност од детињства утицала је близина манастира Преподобног Прохора Пчињског где је често као дете одлазио са родитељима. Основну школу мали Благоје (његово крштено име) завршио је у месту рођења. Деветоразредну Богословију Светога Саве завршио је у Београду (1905-1914). Као ученик Богословије показивао је Благоје велике склоности ка изучавању Светог Писма, дела Светих Отаца, хришћанског мудрољубља (философија), а истицао се такође и у литерарним ђачким дружинама пишући саставе на различите теме из хришћанског живота.

Вихор Првог светског рата прекинуо је редовно школовање младог Благоја и једног целог нараштаја младих српских богослова у Краљевини Србији у сам освит XX века. Они су делили трагичну судбину једног православног хришћанског народа. У току 1915. године Благоје се са ђачком болничком четом повлачи преко Албаније до Скадра. Почетком 1916. године Благоје је, сагледавајући са хришћанске тачке гледишта, све метеже овога света и сву трагичност и испразност људског постојања и живота овде на земљи, примио монашке завете у Скадру у храму Светог Николе. Узео је на монашењу име Јустин, по Светом Јустину Мученику и Мудрољубцу (Философу – из 2. века, око 165. године у време римског цара Марка Аурелија) чији ће пример хришћанског живота и подвига следовати све време свога земаљског живота. Време до лета 1916. године млади монах Јустин провео је на Духовној академији у Петрограду у Русији. Међутим, трагични догађаји у царској Русији одвели су га потом у Енглеску где борави на студијама у Оксфорду до 1919. године. Тамо је, колико је то било могуће у ратним годинама, изучавао богословље пишући рад на тему *Философија Фјодора Михаиловича Достојевског*, коју, нажалост није тамо одбранио због начелних неслагања са инославним хришћанским мислиоцима (протестанти и англиканци).

По окончању Првог светског рата јеромонах Јустин је већ 1919. године наставник у Богословији у Сремским Карловцима. Убрзо као стипендиста Светог архијерејског синода одлази (1919.) у Атину на тамошњи Богословски факултет на којем ће одбранили докторску дисертацију на

---

^{1*} приређено према издању: „Београдски мученици Ермил и Стратоник и преподобни Јустин Ћелијски: житија и службе“, приредили Р. Поповић и П. Миодраг, Академија СПЦ за уметност и конзервацију, Београд 2013. године, стр. 25-30. Ово Житије написао је протојереј-ставрофор д-р Радомир В. Поповић.

тему *Проблем личности и сазнања по Светом Макарију Египатском* (1926. године). У отаџбини је опет на располагању својој Цркви. Предавао је у Карловачкој богословији више богословских предмета. Тамо покреће и уређује часопис *Хришћански живот*. Као млади и учени православни богослов осетио је сву празнину и духовно сиромаштво када је реч о делима Светих Отаца на српском језику. Још тада је предлагао да се у наставни план и програм Богословија уведе посебан наставни предмет *Житија Светих*. Његов предлог, нажалост, тада није прихваћен, али оца Јустина то није обесхрабрило да изучава на изворном грчком и латинском језику Свете Оце и да их преводи на српски језик. Први његови преводи су Беседе Светог Јована Златоустог, затим *Лавсаик* Паладија Еленупољског, дела Светог Василија Великог, Светог Исака Сирина и других Светих Отаца. Јеромонах Јустин је био увек искреног и отвореног духа, велики молитвеник и подвижник, није се мирио са многим неправилностима у текућем животу наше Цркве између два светска рата, када су многе недоумице и сумње у темељне истине хришћанске вере заокупљале многе српске интелектуалце и мислиоце. Он се отворено супротстављао таквим појавама што га је често пута коштало и личне жртве – био је више пута премештан по казни у Призрен, Београд, Битољ, Сремске Карловце. Као погодна личност 1931. године одређен је за помоћника скопском митрополиту Јосифу (Џвијовић) на организовању и уређењу Православне Цркве у Прикарпатској Русији и Чехословачкој, након повратка православних из уније. У том послушању се истакао као одличан и савестан мисионар и организатор црквеног живота. Међутим, одбио је да буде изабран за првог епископа новоосноване Мукачевске епископије у Прикарпатској Русији. Дошао је поново као професор Богословије у Битољ, у јужној Србији. Тамо је завршио прву књигу своје *Догматике* (1934.) или *Православне философије истине*. Исте године (1934) постао је доцент на Православном богословском факултету Универзитета у Београду за предмет *Догматика и упоредно богословље*. Имао је такође позив да предаје *Догматику* на Варшавском Универзитету у Пољској. Другу свеску своје *Догматике* објавио је већ следеће 1935. године. Заједно са групом угледних српских интелектуалаца оснивач је Српског философског друштва (1938.).

На Богословском факултету у Београду као професор остао је до краја Другог светског рата. Као неподобан, од стране нових властодржаца (комуниста) протеран је са Универзитета. Од 1948. године па све до смрти, 7. априла 1979. године провео је у манастиру Ћелије код Ваљева, Епископија шабачко-ваљевска. У овој женској обитељи служио је као

духовник и исповедник не само монахињама, већ и свима који су из света и са разних страна долазили код њега ради духовних савета, охрабрења, утехе, поуке, духовне помоћи. Упокојио се на Благовести, на свој 85. рођендан и погребен у манастиру Ђелије у којем је провео последње деценије свог живота.

Преподобни отац Јустин је један од најплоднијих православних богослова у, по много чему метежном, XX веку у целом хришћанском свету. Својим подвижничким хришћанским животом, који је истовремено био и исповеднички, али исто тако и својим бистрим и плодним богословским умом, сведочио је у безбожном и ослабљеном XX веку истиниту и чисту православну хришћанску веру. Његов целокупан живот и хришћанско дело испуњавају цели XX век. Он је дао недвосмислено аутентичан (истинити) хришћански одговор на све изазове којима је био изложен хришћанин у наше дане. Од прворазредног значаја је његово бављење Светим Оцима, у првом реду *Житијама Светих*. Ово капитално и јединствено дело у целом православном хришћанском свету угледало је светлост дана на српском језику у дванаест књига (по једна за сваки месец у години) у Београду 1972-1977. г. Дело је приређено уз свесрдну помоћ његове духовне деце, тада младих и учених јеромонаха Атанасија (Јевтића), Амфилохија (Радовића) и Артемија (Радосављевића) и залагање, исто тако, монахиња манастира Ђелије на челу са настојатељицом Гликеријом. Још пре Другог светског рата отац Јустин је објавио дело *О прогресу у воденици смрти* (Битољ 1933.), затим *Основно богословље* (Београд 1935.), *Достојевски о Европи и Словенству* (Београд 1940.). После Другог светског рата многа његова дела су могла бити штампана само у иностранству. Тако се у Минхену (Немачка) појавило дело *Светосавље као философија живота* (1953.), *Философске урвине* (1957.), *Живот Светога Саве и Светога Симеона* (1962.), *Човек и Богочовек – студије из православне теологије* (Атина 1969.), *Православна Црква и екуменизам* (Солун 1974.), као и многобројне студије и чланци на различитим језицима. Посебно место у његовим богословским студијама заузимају тумачења Светог Писма Новог Завета (*Тумачење Светогјеванђеља по Матеју; Тумачење Светог јеванђеља по Јовану*, Београд 1979. и 1989.), *Тумачење Посланица Апостола Пвла, Тумачење саборних Посланица*. Отац Јустин, то треба нагласити, има светоотачки приступ у тумачењу писаног Откривења Божијег и то га издваја од свих савремених православних библијских тумача, чак и у православној Цркви.

Ава Јустин у манастиру Ћелије.

Савременици оца Јустина памте га као великог молитвеника који се непрестано молио, дисао молитвом, састављао молитве и преводио их на српски језик како би и другима биле приступачне. У ту сврху је превео *Литургију Светога Јована Златоустога* (1922, 1978.), *Мали требник* (1993.) и *Велики требник* (1993.). Његове беседе на недељна Јеванђеља и на велике празнике постале су одавно незаменљиво читиво, одишу животношћу и актуалношћу у духу беседа древних Отаца и Учитеља древне Цркве.

Још за живота отац Јустин је сматран за светога. То је потврдио Свети архијерејски сабор Српске православне Цркве 2. маја 2010. године и након тридесет година од упокојења, уписао га је у диптих Светих, а слави се 1/14. јуна, када је и споменц Светог Јустина Мученика и Философа.

Ава Јустин пише Житија светих.

ΤΗΙ Α' ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ
ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΠΟΠΟΒΙΤΣ ΟΣΙΟΥ ΣΕΡΒΟΥ
ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ*1

(*Ἀθανασίου Σιμωνοπερίτου. Ἅγιον Ὅρος, 2009, βθ'.*)

ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ

Ἰστῶμεν στίχους στ', καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσόμοια τοῦ Ὁσίου.

Ἦχος α'. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Χριστὸς Ἐκκλησίας κεφαλή, φιλανθρωπευσάμενος, σάρκα βροτεῖαν προσείληφε, καὶ ἐπανόρθωσε, γένος τῶν ἀνθρώπων, Πνεῦμα δούς τὸ Ἅγιον, δι' Οὗ ἡ ἀγιότης παρέχεται, τοῖς καθαρεύουσιν, ἀπὸ πάσης παλαιότητος, μεθ' ὧν πέλει, Ἰουστῖνος Τσέλιγιε.

Ἐκ βρέφους ἐκλέλεξαι Χριστῶ, Ἰουστῖνε Ὅσιε, Οὗ τὸ σεπτὸν Εὐαγγέλιον, σαφῶς ἐβίωσας, καὶ ὀρθοτόμησας, θεολόγος γέγονας, τῶν πάλαι διδασκάλων ισότιμος, τὸ δὲ μαρτύριον, τοῦ Σταυροῦ βιώσας ἄριστα, τῇ ἀσκήσει, τοῦτο συνεκέρασας.

Θεάνθρωπον ἔχων ὡς ἀρχήν, καὶ ὡς βάσιν Ὅσιε, κενὴν σοφίαν ἐμίσησας, ὅθεν γεγένησαι, Ἰουστῖνε μάκαρ, ἐκφαντορικώτατος δογμάτων ἐρμηνεὺς τῆς θεώσεως, ἧς περ ἐπέτυχες, δούς τὸ αἷμα κατὰ πρόθεσιν, καὶ πρεσβεύεις, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Ἔτερα. Ἦχος πλ. Β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Δεῦτε συντιμήσωμεν, τῶν Ὁρθοδόξων τὰ πλήθη, Ἰουστῖνον σήμερον, ὅστις τῆς θεώσεως μύστης γέγονεν, συγκεράσας ἄριστα, γνῶσιν ἀνθρωπίνην, Ἐκκλησίας ἐμπειρίαν τε, ἣτις χαρίζεται, τοῖς ἀσκητικῶς διαπρέπουσι, καὶ γέγονεν ισότιμος, παλαιῶν Πατέρων ὁ ἔνδοξος· ὅθεν Σέρβων γένος, ἀγάλλεται βλαστῆσαν ἐν Θεῷ, τοιοῦτον ἄνδρα θεόσοφον, Σάββα τὸν συνόμιλον.

Πάντα ὑπεδούλωσας, εἰς τὴν Χριστοῦ γνῶσιν Πάτερ, Ἰουστῖνε πάνσοφε, διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῶν θλίψεων. Τοῦ Σταυροῦ πείρα γνώς, τὴν γλυκεῖαν ἄρσιν, ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν, σοφῶς πεπόρευσαι, κράζων μυστικῶς πρὸς τὸν Κύριον· Ὅς πᾶσάν σου τὴν ὑπαρξιν, Πνεύματος Ἁγίου ἐπλήρωσε, δείξας σε ἐν χρόνοις, ἐσχάτοις θεολόγον μυστικόν, ὁμολογίας τε μέτοχον, καὶ λαοῦ παράκλησιν.

*1 изворни грчки текст службе преузет са блогоа [Илије Вучинаса](#).

Σὺν Ἁγίοις ἅπασιν, ὧν περ συνέθου τοὺς βίους, Ἰουστῖνε ἴστασαι, πρὸ Ἠγαπημένου σου, ὡς ἐστόχευες· καὶ λαβὼν στέφανον, τῆς δικαιοσύνης, κατὰ Παῦλον καὶ Χρυσόστομον, αἶρε τὰς χεῖράς σου, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ τέκνου σου, οἵτινες ἐν πίστει, προστρέχομεν μνημείῳ σου σεπτῶ, ὃ προσκυνοῦντες δοξάζομεν, Ἰησοῦν Θεάνθρωπον. *Δόξα. Ἦχος πλ. Β'.*

Τῶν ὀρθοδόξων δογμάτων ἐκφραστής, καὶ τοῦ θεανθρωπίνου ἤθους ἐργάτης, τῆς ἁγιοσαββιτικῆς ὁδοῦ ἐν βάθει γνώστης, καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἁγιασμοῦ ἔμπειρος ἀσκητής, ὀσιώτατε Ἰουστῖνε ἀνεδείχθης. Ὅθεν ὡς πατὴρ τρυφερός καὶ φιλότεκνος μὴ ἐπιλάθου τοῦ ἠγαπημένου σοι καὶ μαρτυρικοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἱεραῆς Μάνδρας τοῦ Τσέλιγιε, τὰς εὐχητικὰς σου εὐλογίας πλουσιώτερον ἐξαπόστειλον, πρεσβεύων ἀδιαλείπτως τῶ φιλανθρώπως ἐνανθρωπήσαντι Δεσπότη, ὅπως τύχωμεν ἅπαντες τῆς ποθητῆς θεώσεως. *Καὶ νῦν. Τῆς ἐορτῆς ἢ τὸ Θεοτοκίον.*

Τις μὴ μακαρίσει σε, [Παναγία Παρθένε; τίς μὴ ανυμνήσει σου τὸν ἀλόχευτον τόκον; ὁ γὰρ ἀχρόνως ἐκ Πατρὸς ἐκλάμψας Υἱὸς μονογενῆς, ὁ αὐτὸς ἐκ σοῦ τῆς Ἀγνῆς προήλθεν, ἀφράστως σαρκωθείς, φύσει Θεὸς ὑπάρχων, καὶ φύσει γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς, οὐκ εἰς δυάδα προσώπων τεμνόμενος, ἀλλ' ἐν δυάδι φύσεων, ἀσυγχύτως γνωριζόμενος. Αὐτὸν ἰκέτευε, σεμνὴ Παμμακάριστε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.]

Εἵσοδος. Φῶς ἰλαρόν. Καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Γ'. 1-9).

Δικαίων ψυχὰι ἐν χειρὶ Θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἄψηται αὐτῶν βάσανος. Ἔδοξαν ἐν ὀφθαλμοῖς ἀφρόνων τεθνάναι, καὶ ἐλογίσθη κάκωσις ἢ ἔξοδος αὐτῶν, καὶ ἢ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα· οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ. Καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων ἐὰν κολασθῶσιν, ἢ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης. Καὶ ὀλίγα παιδευθέντες, μεγάλα εὐεργετηθήσονται. Ὅτι ὁ Θεὸς ἐπέειρασεν αὐτούς, καὶ εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν αὐτούς, καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσεδέξατο αὐτούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσι, καὶ ὡς σπινθῆρες ἐν καλάμῃ διαδραμοῦνται. Κρινοῦσιν ἔθνη, καὶ κρατήσουσι λαῶν, καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῶ,

συνήσουσιν ἀλήθειαν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενοῦσιν αὐτῶ· ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Ε'. 15-23 & ΣΤ', 1-3).

Δίκαιοι εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι, καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν, καὶ ἡ φροντίς αὐτῶν παρὰ Ὑψίστῳ. Διὰ τοῦτο λήφονται τὸ βασίλειον τῆς εὐπρεπείας, καὶ τὸ διάδημα τοῦ κάλλους ἐκ χειρὸς Κυρίου· ὅτι τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ σκεπάσει αὐτούς, καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν· ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης, καὶ περιθήσεται κόρυθα, κρίσιν ἀνυπόκριτον· λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον, ὁσιότητα· ὄξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομφαίαν· συνεκπολεμήσει αὐτῶ ὁ κόσμος ἐπὶ τοὺς παράφρονas. Πορεύονται εὖστοχοι βολίδες ἀστραπῶν, καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, καὶ ἐκ πετροβόλου θυμοῦ πλήρεις ῥιφήσονται χάλαζαι. Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνάμεως, καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλικμήσει αὐτούς. Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία, καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέξει θρόνους δυναστῶν. Ἀκούσατε οὖν βασιλεῖς, καὶ συνέτε· μάθετε, δικασταὶ περάτων γῆς. Ἐνωτίσασθε οἱ κρατοῦντες πλήθους, καὶ γεγυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῖν, καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα (Κεφ. Δ'. 7-15).

Δίκαιος ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον, οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῶ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις· καὶ ἡλικία γῆρας, βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἀμαρτωλῶν μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξη σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ. Βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακροῦς· ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς αὐτοῦ.

Εἰς τὴν Λιτὴν. Τῆς Ἱ. Μ. Τσέλιγιε. Ἦχος α΄.

Οσιε Πάτερ Ἰουστίνε νέε, σήμερον ἐν τῇ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἔστῳς, πρέσβευε ὑπὲρ τῶν κατὰ πνεῦμα μαθητῶν σου καὶ τοῦ πάσχοντος λαοῦ σου, τοῦ νῦν ὑπὲρ ποτε καὶ ἄλλοτε ἔχοντος ἀνάγκην πολλὴν τῆς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ βοηθείας σου. Εὐχέτα τῶν ἐν λύπαις καὶ ἀδικίᾳ εὐρισκομένων, τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου ἰσοστάσει, ἅμα σὺν αὐτῷ καὶ πᾶσι τοῖς Πατράσιν, αἴτει παρὰ τοῦ Φιλανθρώπου Χριστοῦ τὸ μέγα ἔλεος καὶ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν. *Ἦχος β΄.*

Εὐφραίνεται σήμερον ἡ ἔρημος τοῦ Τσέλιγιε, ὅτι ὁ ἐν αὐτῇ ἄσκήσας Ἰουστίνος ὁ νέος φιλόσοφος, καὶ κατὰ συνείδησιν μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, οὐπερ ἡ καρδιά ἔπασχε μετὰ τῶν πασχόντων καὶ ὅς ἐλειτούργει τὴν Θεῖαν εὐχαριστίαν μετὰ δακρῦων, ἱερουργῶν τὸ μυστήριον ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου παντὸς σωτηρίας. Διὸ παρακαλοῦμέν σε, Πάτερ ἡμῶν ἀγιώτατε, ὅπως ταῖς πρεσβείαις σου ὁδηγήσῃ τὰς καρδίας πάντων εἰς μετάνοιαν καὶ δοξολογίαν τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἵνα ὁ Κύριος σώσῃ τὸν κόσμον καὶ τὸ Ὁρθόδοξον γένος ἡμῶν. *Ἦχος γ΄.*

Δεῦτε πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί, σήμερον συστήσωμεν σύναξιν καὶ ἐν μεσῷ Ἐκκλησίας τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, εὐσεβῶς ἐορτάσωμεν, τὴν ἁγίαν μνήμην Πάντων τῶν Ἁγίων λέγοντες· Χαίρετε πανεύφημοι Ἀπόστολοι Χριστοῦ, σὺν τοῖς Προφήταις καὶ Μάρτυσιν, Ἱεράρχαις καὶ Νεομάρτυσι, Ποιμενάρχαις τε καὶ Διδασκάλοις τῆς αἰωνίου ζωῆς. Χαίρετε καὶ ὑμεῖς, Ἰουστίνε Μάρτυς καὶ φιλόσοφε, σὺν τῷ νέῳ Ἰουστίνῳ τῇ προαιρέσει ἀθλήσαντι διὰ Χριστόν. Πρεσβεύσατε Πάντες Ἅγιοι ὑπὲρ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ὅλῳ ποιμνης τοῦ Χριστοῦ, ὅτι μία ἐστὶν ἡ οὐρανοῦ καὶ γῆς Ἐκκλησία, μία ἡ πίστις καὶ μία ἡ δόξα τῆς Παναγίας Τριάδος.

Δόξα. Ἦχος πλ. Α΄. Ἀθανασίου ἐπισκόπου.

Δόξα τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ, Ὅστις σὲ Ἰουστίνε ἐλλογοποίησεν καὶ ἔλλογον εὐαγγελιστὴν ἀνέδειξε τοῦ Εὐαγγελίου τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεανθρώπου, διὰ τῆς ἐν Τριάδι τελεσθείσης Θεῖας Οἰκονομίας, Ἦς κατενώπιον παριστάμενος δεήθητι Πάτερ, ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου, τοῦ διακρατουμένου διὰ τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μακαρίζομέν Σε Θεοτόκε Παρθένε [καὶ δοξάζομέν σε οἱ πιστοὶ κατὰ χρέος, τὴν πόλιν τὴν ἀσειστον, τὸ τεῖχος, τὸ ἀρρηκτον, τὴν ἀρραγὴ προστασίαν, καὶ καταφυγὴν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.]

Εἰς τὸν στίχον. Ἦχος πλ. Α'. Χαίροις ἀσκητικῶν.

Χαίροις, Βράνιε θεῖος βλαστός, Τσέλιγιε δόξα, καὶ Σερβίας Χαγλαΐσμα, ὁ νέος ἐν Θεολόγοις, καὶ ἐν Πατράσι σοφός, μυστικῶν δογμάτων γνώστης ἔμπειρος· Ἁγίων συνόμιλος, ὧν τοὺς Βίους συνέγραψας, εὐχῆς ἐργάτης, νοεῶς ἀκατάπαυστος, δῶρον πάντιμον, Ὁρθοδόξων πιστεύουσιν. Πρόσβευε οὖν δεόμεθα, Χριστῶ παμμακάριστε, Οὐπερ τὸ κάλλος ἠράσθης, καὶ ἐν αὐτῷ κατεφώτισαι, δοθῆναι τοῖς ὅσοι, σὲ τιμῶσιν Ἰουστίνε, τὸ μέγα ἔλεος.

Στ.: Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.

Χαίροις, τοῦ Ἀποστόλου Χριστοῦ, Παύλου ἢ σάλπιγξ Ἰουστίνε ἡ εὐήχος, ἃ οὗτος γὰρ ἐγεγράφει, ταῖς Ἐκκλησίαις πυκνῶς, σὺ σοφῶς ἐξέθου ἐκτενέστερον, καὶ οὕτως Θεάνθρωπον, Ἰησοῦν γνοὺς Φιλάνθρωπον, Θεολογίας ἐμνήθης μυστήρια, καὶ παρέθηκας τοῖς διψῶσι τὸν Κύριον. Ἄνθρωπε ἐπουράνιε, ἐπίγειε Ἄγγελε, ἡ τελευταία ἀκρότης, Ἁγίων Σέρβων γενόμενος, Χριστὸν μὴ ἐλλείπης, ἰκετεύειν ἅμα τούτοις, ὑπὲρ τῶν τέκνων σου.

Στ.: Καυχῆσονται Ὅσιοι ἐν δόξῃ, καὶ ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κοιτῶν αὐτῶν.

Χαίροις, τοῦ Χρυσοστόμου πατρός, ὁ ἐραστής καὶ μαθητὴς ἐπιστήθιος, θεόσοφε Ἰουστίνε, ἐξ οὗ τὰ θεῖα σαφῶς, ἔγνωσ ἐν ἐκστάσει πόθῳ ζέοντι, καὶ γέγονας χεῖμαρρός, θείου λόγου χριστόρρειθος, καὶ τὸν ἔρωτα, ὑπανάπτων τὸν ἄϋλον. Ἐκτεινον οὖν τὰς χεῖράς σου, ὦ Πάτερ τρισόλβιε, καὶ τὴν τοῦ Πνεύματος χάριν, τοῖς σὲ τιμῶσι κατάγαγε, κλεινὸν Ἰουστίνε, τῆς Τριάδος τῆς Ἁγίας, κήρυξε θεόφθογγος. *Δόξα. Ἦχος πλ. Δ'. Ἀθανασίου Ἐπισκόπου.*

Κύριε καὶ Σωτὴρ ἡμῶν, Ἰησοῦ Θεάνθρωπε, μεγάλη ἡ δόξα σου, ὅτι γνωστὸς ἐγένου καὶ ἐν τοῖς δυσὶ Ἰουστίνοις τούτοις τοῖς ἐνδόξοις θεράπουσί σου. Ὁ μὲν πρῶτος Ἰουστίνος ἔσβησε πάσαν τὴν κοσμικὴν σοφίαν καὶ τῷ αἵματι τοῦ μαρτυρίου ἀπέκτησέ σε τὴν Σοφίαν τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ δεύτερος ὑπερέβη πᾶσαν τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ τοῖς ἐν χάριτι ἄθλοις ἐκτήσατο τὴν κατὰ Χριστὸν φιλοσοφίαν. Θεάνθρωπε, δόξα Σοι. *Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.*

Ανύμφευτε Παρθένε, ἢ τὸν Θεὸν ἀφράστως συλλαβοῦσα σαρκί [Μήτηρ Θεοῦ τοῦ υψίστου, σὼν οἰκετῶν παρακλήσεις δέχου Πανάμωμε, ἡ πάσι χορηγοῦσα καθαρισμόν τῶν πταισμάτων, νῦν τὰς ἡμῶν ἰκεσίας προσδεχομένη, δυσώπει σωθῆναι πάντας ἡμᾶς.]

Νῦν ἀπολύεις. Τρισάγιον.

Ἀπολυτίκιον. Ἦχος πλ. Δ΄. Ὁρθοδοξίας ὁδηγέ.

Ορθοδοξίας τὸ γλυκύ, καὶ νεκταρῶδες, Πάτερ ἀμάλαμα, μετοχετεύσας τῶν πιστῶν, ἐν ταῖς καρδίαις ὡσπερ θησαύρισμα, τῷ βίῳ καὶ ταῖς ἀρεταῖς, βιβλίον ζῶν τοῦ Πνεύματος δέδειξαι, Ἰουστίνε θεόσοφε· ἰκέτευε διὰ παντός, ἔλλογωθῆναι τοὺς ὑμνοῦντάς σε.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Οδί ἡμᾶς γεννηθεὶς ἐκ Παρθένου [καὶ σταύρωσιν υπομείνας ἀγαθῆ, ὁ θανάτῳ τὸν θάνατον σκυλεύσας, καὶ Ἐγερσιν δείξας ὡς Θεός, μὴ παρίδης οὐς ἐπλασας τῇ χειρὶ σου, δείξον τὴν φιλανθρωπίαν σου ελεήμον, δέξαι τὴν τεκούσάν σε Θεοτόκον πρεσβεύουσαν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ σῶσον Σωτὴρ ἡμῶν, λαὸν ἀπεγνωσμένον.]

Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α΄ στιχολογίαν. Κάθισμα. Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Τὰ πάντα δοὺς Χριστῷ, τὸν Χριστὸν οὐδενὶ δέ, καὶ τοῦτο πρακτικῶς, Ἰουστίνε παρέθου, ὡς κληρὸν καὶ θησαύρισμα, τοῖς σοῖς τέκνοις μακάριε· ὅθεν γέγονας, τοῦ Παραδείσου οἰκῆτωρ, ἔνθα πρέσβευε τῷ Φιλανθρώπῳ Δεσπότη, μετὰ τῆς Θεομήτορος.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Εκύησας σαρκί, τὸν ὑπέρθεον Λόγον, θεώσαντα Ἄγνη, τῶν βροτῶν τὴν οὐσίαν, καὶ ἅπασιν παρέχοντα, σωτηρίαν αἰώνιον, τοῖς δοξάζουσι, σὲ ἀληθῆ Θεοτόκον, ἀλλὰ Δέσποινα, μὴ διαλίπης πρεσβεύειν, ὑπὲρ τῶν τιμώντων σε.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν, κάθισμα. Ἦχος γ΄. Τὴν ὠραιότητα.

Τῷ θείῳ ἔρωτι, Σταυρὸν ὑπέμεινας, τοῦ μαρτυρίου σου, τῆς συνειδήσεως, δι' οὗ ἀπέδειξας τρανῶς, τὴν πίστιν σου Ἰουστίνε. Ὅθεν ὡς ἀντίδωρον, ἐκ Κυρίου ἀπείληφας, χάριτος τὰ ρεύματα, Θεολόγε ὑπέρσοφε, δι' ὧν τὴν Ἐκκλησίαν ποτίζει, δεικνύων πᾶσιν τὸν Θεάνθρωπον.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ο ὑπερούσιος, Θεὸς καὶ Κύριος, ἐκ σοῦ σεσάρκωται, δι' ἀγαθότητα, τὸ καθ' ἡμᾶς οὐσιωθεὶς, καὶ μείνας ὅπερ πέφυκεν· ὅθεν καὶ Θεάνθρωπον, τοῦτον σέβοντες Πάναγνε, σὲ τὴν ἀπειρόγαμον, Θεοτόκον κηρύττομεν, δοξάζοντες τὸ μέγιστο θαῦμα, τῆς σῆς ἀσπόρου κυήσεως.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα. Ἦχος δ'. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Ως δορκὰς βέλει τρωθεὶς, τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ, τοῦτον μόνον ἐν παντί, ἔσχες κριτήριον σοφῶς, διόπερ εἴλκυσας ἐχθροῦ τὴν μῆνιν· καὶ Μάρτυς γεγονώς, τῆς συνειδήσεως, τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ, σφοδρῶς ἠγάπησας, ὦ Ἰουστίνε φίλε Ἁγίων, καὶ μιμητὰ πολιτείας αὐτῶν· ὅθεν τιμῶντας, σεπτὴν σου μνήμην, ἀδιαστάτως Κυρίῳ σύναψον.

Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Μετὰ σώματος Ἀγνή, προαγαγοῦσα τοῖς ἐν γῆ, τὸν ἀσώματον Θεόν, διὰ τὸ σῶσαι τὸν Ἀδάμ, τὸν συντριβέντα ἀπάτη τοῦ βροτοκτόνου, ὠφθης ἀληθῶς, θρόνος πυρίμορφος, φέρουσα χερσί, τὸν πάντα φέροντα, καὶ οὐρανῶν πλατυτέρα ἐγνώρισται, ἢ σὴ γαστρὶ ἢ ἀκήρατος. Ἀλλ' ὦ Παρθένε, τῆς οὐρανίου, δόξης ἡμᾶς καταξίωσον.

Οἱ ἀναβαθμοί, τὸ α' ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκ.:

Τίμιος ἐναντίον Κυρίου, ὁ θάνατος τοῦ Ὁσίου Αὐτοῦ.

Στ.: Τι ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;

Εὐαγγέλιον Ὁσιακόν, βλ. Ὁρθρον Ὁσ. Σάββα (Ε' Δεκεμβρίου)

Ὁ Ν' ψαλμός.

Δόξα: Ταῖς τοῦ σοῦ Ὁσίου...

Καὶ νῦν: Ταῖς τῆς Θεοτόκου...

Ἰδιόμελον. Ἦχ. πλ. Β'.

Στ.: Ἐλεῆμον, ἐλέησόν με ὁ Θεός ...

Ἐξ οὐρανοῦ κατήλθες σαρκωθεὶς Θεάνθρωπε, ἵνα θεώσης τὸν πεσόντα ἄνθρωπον. Ὅθεν ὁ μακάριος Ἰουστίνος εὐαγγελικῶς ὡς θέλεις πολιτευθεὶς, γῆθεν ἀνῆλθεν καταπαύσας εἰς οὐρανοὺς, ἵνα τὸ στέφος ἀπολάβῃ τῶν ὑπὲρ σοῦ ἀγώνων. Ἡμεῖς δὲ τὴν Κεχαριτωμένη Μητέρα Σου δοξάζοντες, βοῶμέν σοι ἐκ καρδίας ἐκτενῶς· σκῆνωσον Δέσποτα ὡσπερ τῷ Ὁσίῳ Ἰουστίνῳ καὶ ἡμῖν, ὅπως σε πνευματικῶς κυοφορήσαντες, θεοτόκοι κατὰ χάριν γενώμεθα.

Εἶτα, ὁ Κανὼν τοῦ Ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς:

Ὁρθοδοξίας ὑμῶν σάλπιγγα Ἰουστίνων. Α(θανάσιος).

Ωιδὴ α΄. Ἦχος δ΄. Ανοίξω τὸ στόμα μου.

Ορθόδοξοι χαίροντες, τὴν ἱερὰν μνήμην σήμερον, ἐν ὕμνοις τιμήσωμεν, τοῦ Ἰουστίνου πατρός, ὃς ἐγένετο, ἐν χρόνοις τοῖς ἐσχάτοις, Χριστοῦ σάλπιγξ εὐήχος, Σέρβων τε καύχημα.

Ρητόρων τὴν δύναμιν, ὦ Ἰουστίνε ὁ βίος σου, σαφῶς ὑπερήλασεν, ὅτι ἰσάγγελον, ἔσχες φρόνημα, δι' οὗ τοῦ Θεανθρώπου, ἐκμίμημα γέγονας, εἰκῶν τε ἔμψυχος.

Θεὸν προετίμησας, ἀπὸ νηπίου μακάριε, καὶ ἤρμους ἀριστα, πρὸς τοῖς χαρίσμασιν, τοῖς ἐκ φύσεως, εὐλάβειαν πατρῶαν, ἦν Σέρβοις ἐδίδαξε, Σάββας ὁ ἔνδοξος. *Θεοτοκίον.*

Ολόγος σεσάρκωται, φιλανθρωπία κινούμενος, ἐν μήτρᾳ Θεόπαιδος, χρόνοις οὖς ὤρισεν, Οὗ μυστήρια, ὁ θεῖος Ἰουστίνος πανσόφοις ἐν ῥήμασιν, σαφῶς ἐξέθετο.

Ωιδὴ γ΄. Τοὺς Σοὺς ὕμνολόγους.

Δαμάσας προκλήσεις ἐπιγείους, σκοπὸν Ἰουστίνε πρὸς Θεόν, ὀλοτελῶς κατηύθηνας, καὶ Τοῦτον κατεδίωξας, ἕως εὐρες ἀνάπαυσιν, χριστοδιψάστου καρδίας σου.

Ολόγος Θεοῦ κατείληφέ σου, τὸν νοῦν Ἰουστίνε καὶ ψυχὴν, ἐκ πρώτης σου νεότητος, μέχρι ἐσχάτου γήρατος, ὅθεν ἐθεολόγησας, στοιχῶν Πατέρων τοῖς ἴχνεσι.

Ξενήκουστος φαίνεται ὁ βίος, ὃν Πάτερ διήλθες ἐπὶ γῆς· Σταυροῦ γὰρ τὴν γλυκύτητα, ἐμπειρικῶς γευσάμενος, ηγάπησας μαρτύριον, διὰ Χριστόν σου παμφίλτατον. *Θεοτοκίον.*

Ἰδοὺ Ἰουστίνος Θεοτόκε, καρπὸς τῆς σαρκώσεως Χριστοῦ, ἥς ἀπ' Ἄρχῆς γέγονασι, Ἅγιοι Πάντες μέτοχοι, καὶ Ἐκκλησίας δαίκνυται, ἡ θεοδώρητος δύναμις.

Κάθισμα. Ἦχος πλ. Δ΄. Αὐλῶν ποιμενικῶν.

Φωτὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐλκυσθεὶς Ἰουστίνε, φῶς δεύτερον Αὐτοῦ ἀπαστράπτων ἐδείχθης, πᾶσιν ὑποδεικνύων, ὁδὸν ἀγίαν Χριστοθεώσεως, δι' ἧς ἡ σὰρξ πυροῦται, τῇ φωταυγείᾳ τοῦ θείου Πνεύματος, καὶ συμμετέχει πλήρως ἄνθρωπος ζωῆς, σὺν τοῖς Ἁγίοις ἅπασι. *Δόξα. Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.*

Παρθένε Μαριάμ, τῶν Ἀγγέλων ἡ δόξα, ὠραῖσμα τερπνόν, καὶ Ἀγλαῖσμα κόσμου, δίδου τοῖς σὲ ὕμνουσιν ἀμαρτημάτων παντοίων συγχώρησιν, ἴλαθι τοῖς σοῖς δούλοις, ὅτι ὑπάρχεις βεβαία λύτρωσις, ἀπεγνωσμένων καὶ τὸ ἰσχυρόν, ἀνθρώπων καταφύγιον.

ᾠδὴ δ'. Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

Ἄγγελος ἐφάνης ἐν λειτουργοῖς, Πάτερ Ἰουστίνε μακάριε· τῷ Χρυσοστόμῳ, γὰρ ὑπέκλινας τὸ οὖς, ὅτε ποτὲ ἐπώφθη σοι, καὶ ὡς φίλος φίλω ἐλάλησε.

Σῶμα ὑποτέταχας θαυμαστῶς, ἐν ἀσκήσει πάντα τὸν βίον σου, ὦ Ἰουστίνε συμμορφούμενος χορῶ, τῶν ἀσκητῶν τῆς πίστεως, ἐν τε θεωρίαις καὶ πράξεσιν.

Ἦπαρ ἠξιώθης Πάτερ ἰδεῖν, Σεραφεῖμ Σαρῶφ τὸν θαυμάσιον, παρ' οὗ τὴν δόξαν, Παραδείσου μνηθεῖς, Χριστὸς ἀνέστη ἔκραζες, φανερῶν χαρὰν ἀναστάσιμον. *Θεοτοκίον.*

Μοναζόντων πέφυκας γλυκασμός, καὶ παρθενευόντων Πανάχραντε, ὅτι ἐγένου, ἀγνωτάτου Ἰησοῦ, οἶκος παγκαθαρώτατος, τοῦ τὴν παρθενίαν διδάξαντος.

ᾠδὴ ε'. Ἐξέστη τὰ σύμπαντα.

Νοῦν ἔσχεσ ἀσύλητον, ἐκ λογισμῶν πανόσιε, τοῦτον γὰρ προσήλωσας Κυρίου, σταυρῶ ἐν γνώσει τῆς αἰδίου ζωῆς, ἥτις ἐκπηγάζει μυστικῶς, τοῖς εἰς ἀδιάλειπτον, προσευχὴν ἐπιμένουσιν.

Ὡς δῶρον δεξάμενος, τὸν ἐγκλεισμόν σου Ὅσιε, τοῦτον μετεποίησας πανσόφως, εἰς ἐργασίαν οἰκοδομῆς τῶν πιστῶν, διὰ συγγραφῆς πνευματικῆς, ἥτις κατεπόντισεν, Ἐκκλησίαν Ὁρθόδοξον.

Σκοπὸν καὶ συνείδησιν, Ὁρθοδοξίας ἀγρυπνον, ὁ Χριστὸς θεόφρον Ἰουστίνε, ἀνέδειξέ σε ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς, Ἐκκλησίας πείραν ἱεράν, καθαρῶς διδάσκοντα, καὶ τὴν πλάνην ἐλέγχοντα. *Θεοτοκίον.*

Ἀρήτως γεγέννηκας, Χριστὸν αὐτοαλήθειαν, Ὅν ὁ Ἰουστίνος παρῶρησία, ὁμολογήσας ἐλπίδα κόσμου παντός, ἔτυχε δεσμῶν καὶ φυλακῆς, Πάναγνε ἀλλ' ἔμεινε, ὥσπερ στύλος ἀκλόνητος.

Ὡιδή στ'. Τὴν θεῖαν ταύτην.

Λαοῦ παράκλησις δέδοσαι, τῶν Σέρβων Ἰουστῖνε μακάριε, ἄπερ συνέπασχες, ὑπενθυμίζων παθήματα, Χριστοῦ τοῦ Ἀναστάσει, θάνατον λύσαντος.

Πατέρων βίον ἠγάπησας, καὶ ὥσπερ τις φιλόπονος μέλισσα, τούτων ἐνέκυψας, ἔργοις τρυγήσας ἐν Πνεύματι, Θεολογίας μέλι Πάτερ τὸν ἥδιστον.

Ἰδὼν λαοῦ σου τὴν κάκωσιν, Θεὸς ὡς Μωϋσῆν σε ἀπέστειλε, καθοδηγήσαντα, αὐτὸν εἰς Πόλιν τὴν ἄσειστον, ἐν ἣ ἰεροὶ Ἁγίων, Πάτερ εὐφραίνονται. *Θεοτοκίον.*

Γεραίρομέν σε Πανάμωμε, γεννήσασαν Χριστὸν τὸν Θεάνθρωπον, Οὗ στόμα δέδεικται, λαμπρὸν καὶ κήρυξ θεόσοφος, ὁ νέος Ἰουστῖνος, Τσέλιγιε καύχημα.

Κοντάκιον. Ἦχος πλ. Δ. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Θεανθρωπίνως τὴν ζωὴν σου ὠκονόμησας, ὡς μέτρον ἔχων τὸν Θεάνθρωπον ἐν ἅπασιν, εἰς τὸ ὕψος ἐπιφθάσας Θεολογίας· καὶ νῦν Λόγῳ συνεστῶς Ἠγαπημένῳ σοι, δὸς ἡμῖν τῶν πρεσβειῶν σου χάριν Ἁγίε, τοῖς κραυγάζουσι· Χαῖρε Πάτερ θεόσοφε. *Οἶκος.*

Ἄγγελοι τὴν ψυχὴν σου, Ἰουστῖνε λαβόντες, προσήνεγκαν αὐτὴν τῷ Δεσπότη· Ὅς ταύτην εὐμενῶς δεξάμενος ἐστεφάνωσε, βραβεύων τοὺς σεπτοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ ὀσιακά σου σκάμματα, ἡμεῖς δὲ περιχαρῶς τὴν μνήμην σου ἐορτάζοντες, συμφώνως ἐκβοῶμεν ταῦτα· Χαῖρε τοῦ Βράνιε βλαστὸς θεῖος· χαῖρε Σερβίας χριστόδωρον εὖχος. Χαῖρε θεολόγων Ἐκκλησίας ἀκολούθημα· χαῖρε, μοναζόντων ἀρχαίων ἀπείκασμα. Χαῖρε, φιλοσόφων ἀσόφων ἀναιρέσας τὴν πλάνην· χαῖρε, σαρκωθέντος Θεανθρώπου ἀποδείξας τὴν χάριν. Χαῖρε, ὅτι διδάσκεις τῶν δογμάτων σωτήριον ἀλήθειαν· χαῖρε, ὅτι φανεροῖς τῶν Ἁγίων Θεοῦ χριστοθήθειαν. Χαῖρε, ἁγιοσαββιτικῆς πορείας μυητά· χαῖρε, θαυμάτων παραδόξων ποιητά. Χαῖρε, Πατὴρ πλήρης φιλοστοργίας· χαῖρε, λειτουργῆ χρυσοστομικῆς φιλοθεΐας. *Χαῖρε Πάτερ θεόσοφε.*

Συναξάριον.

Τῇ 14ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τοῦ Ὁσίου καὶ θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν **Ιουστίνου** (Πόποβιτς), τοῦ νέου ὁμολογητοῦ καὶ θεοσόφου θεολόγου τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ θαυματουργοῦ, κοιμηθέντος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Ἀρχαγγέλου Τσέλιγιε Σερβίας, κατὰ τὸ ἔτος 1979.

Στίχοι:

Ιουστῖνος ὑπνώσεν Σέρβος ὁ μέγας,
Θεολόγων σύνεδρος, Ἁγίων φίλος.

Θεανθρώπῳ ἠγνῶται ὑπνώσας λέων Ὁρθοδοξίας.

Οὗτος ὁ τρισόλβιος καὶ μέγας Πατὴρ καὶ σοφώτατος διδάσκαλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Ἰουστῖνος, πατρίδα μὲν ἔσχε τὴν σερβικὴν πόλιν Βράνιε, ἐν ἣ ἔγεννήθη ἐξ εὐσεβῶν γονέων, Σπυρίδωνος καὶ Ἀναστασίας, τὸ σωτήριον ἔτος 1896 κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ θείου Εὐαγγελισμοῦ, διὸ καὶ Μπλαγόε (Εὐάγγελος) ὠνόμασται. Ἐκ παιδὸς διακρινόμενος διὰ τε τὴν φυσικὴν ὀξύνοια καὶ τὴν θεοευλάβειαν, παιδείας μετέσχε οὐ τῆς τυχούσης. Μεταξὺ τῶν διδασκάλων αὐτοῦ ἔσχε καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον Βελεμίροβιτς, ἐπίσκοπον Ζίτσης, μεθ' οὗ συνεδέθη λίαν στενῶς διὰ δεσμῶν ἰσοβίου πνευματικῆς ἀγάπης καὶ ἀλληλοεκτιμήσεως. Τὸν παιδιόθεν δὲ πόθον αὐτοῦ ἐκπληρῶν ἀφιέρωται ὀλοτελῶς τῷ Κυρίῳ ἐν ἡμέραις τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου καρεὶς μοναχὸς καὶ λαβὼν τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου. Χειροτονηθεὶς δὲ καὶ σταλεὶς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας δι' ἀνωτέρας σπουδὰς εἰς Ρωσίαν, Ἀγγλίαν καὶ Ἑλλάδα, ἐπιστρέψας διηκόνησεν κατ' ἀρχὰς ὡς καθηγητῆς ἱερατικῶν σχολῶν καὶ εἶτα ἀνηγορεύθη καὶ καθηγητῆς Δογματικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βελιγραδίου. Προγραφεὶς ὁμως ὑπὸ τῶν κρατησάντων κομμουνιστῶν ἐδιώχθη καὶ τελικῶς ἐπέλεξεν ὡς αὐτοέγκλειστος παραμεῖναι ἐφημέριος ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ ἐν Τσέλιγιε τοῦ Βάλιεβο, ἔνθα ἐπὶ μίαν τριακονταετίαν καθημερινῶς ἀγγελικῇ παραστάσει καὶ εὐλαβείᾳ κατανυκτικῇ ἐλειτούργει τῷ ἱερῷ θυσιαστηρίῳ. Ἐκεῖ ἐπεδόθη ὅλη ψυχῇ καὶ καρδίᾳ εἰς τὴν ἀσκητικὴν ζωὴν, νηστεύων, προσευχόμενος, μελετῶν καὶ συγγράφων τὰ ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον γλυκύτερα καὶ θεόπνευστα ἔργα αὐτοῦ, ἰσάξιος γενόμενος τῶν πάλαι Ἁγίων Πατέρων καὶ Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας. Σχῶν δὲ θείας καὶ

οὐρανίους ἐμπειρίας ἐκτάκτους, συνεκόμισεν ἐν ἑαυτῷ πλοῦτον ἄμετρον Θεολογίας, ἧς τὸν καρπὸν τρυγᾷ σήμερον σύμπασα ἡ οἰκουμενικὴ Ὁρθοδοξία. Λίαν δὲ φιλαδέλφως φερόμενος συνανεστρέφετο, ἠγάπα καὶ ἐδέχετο τὸ ἀπλοῦν ὀρθόδοξον σερβικὸν λαόν, τὸν ἀγιώτατον Σάββαν ἐν τούτῳ μιμούμενος, καθοδηγῶν καὶ ἐνισχύων αὐτὸν ὅπως ἐμμένῃ, εἰς τὴν πατρῶαν πίστιν καὶ εὐσέβειαν. Πλείστας δὲ διώξεις καὶ δυσκολίας ὑποστάς ὑπὸ τῶν ἀθέων ἀρχῶν, οὐδαμῶς ὑπέστειλε τὸ φρόνημα, τηρῶν ἀκλόνητον τὴν χριστοδώρητον εἰρήνην ἐν τῇ θεοφλέκτῳ καρδίᾳ αὐτοῦ, πάντας ἀγαπῶν καὶ ὑπὲρ πάντων μετὰ δακρύων εὐχόμενος. Βλαβείσης δὲ σοβαρῶς τῆς υἰγείας αὐτοῦ καὶ τῷ προΐοντι γήρατι τρυχωθεῖς, ὑπέκυψεν ἐν τέλει ἐκ καρδιακῆς ἀνεπαρκειίας, παραδοὺς ὁσιακῶς τὴν ἀγιωτάτην ψυχὴν αὐτοῦ ταῖς χερσὶν τοῦ ἠγαπημένου Θεανθρώπου Κυρίου αὐτὴν ταύτην τὴν γεννέθλιον ἡμέρα τοῦ θείου Εὐαγγελισμοῦ κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος 1979. Πλήθη δὲ θαυμάτων ἐπιτελῶν καθ' ἡμέραν τοῖς προσερχομένοις μετὰ πόθου τῷ ἀγίῳ τάφῳ καὶ ἐν πίστει ἐπικαλουμένοις τὴν αὐτοῦ ἀκοίμητον πρεσβείαν πρὸς Κύριον, δικαίως ἐκτήσατο καὶ τὴν προσωνυμίαν τοῦ θαυματουργοῦ.

Τῇ Α' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Ἰουστίνου τοῦ Φιλοσόφου.

Στίχοι:

Ἰουστίνον κώνειον ἤρην ἐκ βίου,
Ὡς εἶθε πρῶτον τοὺς πιεῖν δεδωκότας.
Πρώτῃ Ἰουνίου Ἰουστίνε ἐλλεβορίζῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἰουστίνου, Χαρίτωνος, Χαριτοῦς, Εὐελπίστου, Ἰέρακος, Πέωνος καὶ Βαλλερικανῶ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ Ἁγίου Φίρμου τοῦ Μάρτυρος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, Μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Θεσπεσίου.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβείαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.*²

Ὡιδὴ ζ'. Οὐκ ἐλάτρευσαν.

Γρηγοροῦσάν σε, συνείδησιν ἐγνώκαμεν, πίστεως Ὅσιε· μὴ φέρων γὰρ οὐδαμῶς, δογμάτων τὴν νόθευσιν, καὶ παραδόσεως, ὑπεδεικνυες, ἐν τεκμηρίοις πρέπουσαν, στάσιν Πάτερ Ἰουστίνε.

^{2*} у изворном тексту дати синаксари и стихови према новом календару за 14. јуни, а ми дајемо према старом за 1. јуни у грчком [ΤΑ ΜΗΝΑΙΑ](#).

Ακατάβλητος, ἐν διωγμοῖς καὶ πάθεσιν, ἀθέων ἔστηκας, Κυρίου ἔχων ἐν νῶ, τὰ πάθη θεόσοφε, πάντα ὑπέμεινες, καὶ ἐδόξαζες, τὸν οὕτως σε δοξάζοντα, Ἰουστίνε φιλοτέκνωσ.

Γερώτατος, ἐν ἱερεῦσι πέφηνας, καθάπερ Ἄγγελος, θυσίαν ὑπερφυᾶ, τελῶν παμμακάριστε, ὑπὲρ τῆς πάντων ζωῆς, ἦν δεδώρηται, ἐνανθρωπήσας Κύριος Ἐκκλησία Ἰουστίνε. *Θεοτοκίον.*

Οὐ κατέλιπεν, Υἱός σου κόσμον Πάναγνε, εἰς τὴν ἀπώλειαν, ἀλλὰ ἐκ σοῦ σαρκωθείς, Ἁγίους ἐκάστοτε, σημεῖα δίδωσιν, κατευθύνοντας, χριστιανούς πρὸς θέωσιν, ὡς ἐσχάτως Ἰουστίνον.

Ἰδιὴ η'. Παῖδας εὐαγεῖς.

Υλὴν ἀγιότητος ποιήσας, ἐχθροῦ Ἰουστίνε τὰ φρουάγματα, τοῦ λαοῦ σου γέγονας, παρακλήτωρ μέγιστος, πεσόντος ἐν τῷ καύσωνι, τῶν πειρασμῶν πολλαχῶς, θείου Σάββα, πατρικὸν ὑπόδειγμα, παριστῶν ἐν γραφαῖς καὶ τοῖς λόγοις σου.

Στύλος τῆς ἐν γῇ Ὁρθοδοξίας, ἐφάνης ὦ Ἰουστίνε θεοφόρητε, μυστικῶς γὰρ ἐκλίνας, στήθει τοῦ Δεσπότη σου, καὶ ἀπαντήσας νάματα, ἐκεῖθεν ζωήδωρα, ἐπότισας ἡμᾶς, ἐπότισας ἡμᾶς ὑπερμέτρως· τὴν μνήμην ὅθεν τέταρτόν σε καλοῦμεν Θεολόγον.

Τύπος Ὁρθοδόξου πολιτεῖς, πιστοῖς Ἰουστίνε ἀναδέδειξαι, βίους ἐκμιμούμενος, τῶν Ἁγίων ἄριστα, οὓς περ γραφῇ παρέδωκας, ὥσπερ θησαύρισμα, πληρώματι Χριστοῦ Ἐκκλησίας, σοῦ πανευγνωμόνως, ἐπιτελοῦντι μνήμην. *Θεοτοκίον.*

Γλεων ἀπέργασαι Παρθένε, ἡμῖν τὸν Δεσπότην παροργίζουσι, λόγοις τε καὶ πράξεσιν· εἰ καὶ κλήσιν φέρομεν, Αὐτοῦ τὴν χριστεπώνυμον, ὅμως οὐ παύομεν, ἐν γνώσει παραβαίνοντες ὅσα, δέδωκεν ἀγάπη, ἡμῖν εἰς σωτηρίαν.

Ἰδιὴ θ'. Ἄπας γηγενῆς.

Νοῦς χριστοειδής, καρδία θεόφλεκτος, ἀγάπης οἶκημα, ἄγαλμα θεόμορφον, τοῦ Θεανθρώπου τερπνὸν γεγένησαι, Θεολογίας τέμενος, δέδειξαι Ὅσιε, Ἰουστίνε, Ὁρθοδόξων καύχημα, καὶ τῆς ἄνω Σιών μέλος ἅγιον.

Οταν ὁ Χριστός, ἐλεύσῃται Ὅσιε, τοῦ κρῖναι ἅπαντας, τότε σὺ μεσίτευσαι, ὑπὲρ τιμώντων τὴν θείαν μνήμην σου, καὶ ἐντροφώντων ἔργοις σου, τοῖς γεγραμμένοις σαφῶς, ἐνεργεῖα, τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ πηγάζουσι νέκταρ τῆς Χάριτος.

Νῦν τε καὶ αἰεὶ, κατέχει σε Ἄγιε πλοῦτον ἀσύλητον, καὶ πρὸς τὸν Φιλάνθρωπον, πρέσβυν Σεργία πατρὶς ἐπίγειος, ἡ δὲ Σιών ἡ ἄσειστος, ἐν τῷ Ὀσίῳ χορῷ, Ἰουστίνε, σὲ καταπεπλούτηκεν, ἔνθεν πᾶσι τὴν χάριν κατὰπεμπε. *Θεοτοκίον.*

Ἀρχαγγελικόν, ἐδέξω Πανάμωμε χαιρετισμὸν θαυμαστῶς, καὶ Χριστὸν συνείληφας, Ὃν ἐκδυσώπει σὺν Ἰουστίνῳ αἰεὶ, ὑπὲρ Μονῆς τοῦ Τσέλιγιε, καὶ τῶν τελούντων αὐτοῦ, τὴν ὀσίαν ἑορτὴν καὶ κοίμησιν, ὅπως χάριν καὶ ἔλεος λάβωμεν.

Ἐξαποστειλάριον. Ἦχος β΄. Τοῖς Μαθηταῖς συνέλθωμεν.

Χριστοῦ σε εὐαγγέλιον, ἔμπνουν ἔγνωμεν Πάτερ, τοῦ Θεανθρώπου φέροντα, ἐν ψυχῇ χαρακτῆρα, προσλαβομένου ἐκ βρέφους, ἕως γήρους ἐσχάτου, καὶ ἀρεταῖς κοσμήσαντος, σοῦ τὸν ἔνθεον βίον, ὅθεν φαιδρῶς, μνήμην σου τελοῦντες τὴν μακαρίαν, ὧ Ἰουστίνε Ὅσιε, Τοῦτον δοξολογήσωμεν. *Θεοτοκίον.*

Χαῖρε κατάρας λύτρωσις, τοῦ Ἀδὰμ Θεοτόκε· χαῖρε σεμνὴ Μητρόθεε· χαῖρε ἔμψυχε βάτε· χαῖρε λαμπάς· χαῖρε θρόνε· χαῖρε κλίμαξ καὶ πύλη· χαῖρε τὸ θεῖον ὄχημα· χαῖρε κούφη νεφέλη· χαῖρε ναέ· χαῖρε στάμνε πάγχρυσε· χαῖρε ὄρος· χαῖρε σκηνὴ καὶ τράπεζα· χαῖρε Εὐας ἡ λύσις.

Αἶνοι. Ἦχος α΄. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Ἐνανθρωπήσει τοῦ Λόγου, σαρκὶ γεγέννηται, καὶ θεῖος Ἰουστίνος, οὗ τὴν μνήμην τιμῶμεν. Αὐτοῦ γὰρ τὰς πρεσβείας καὶ προσευχάς, πρὸς Δεσπότην αἰτούμεθα, ὅπως ὁδὸν τῆς θεώσεως καὶ ἡμεῖς, ἦν ἐβάδισεν βαδίσωμεν.

Τῆς Θεομήτορος σκεῦος, ὠφθης ὧ Πάτερ λαμπρόν, Ἦς εὐαγγελιζομένης, εἰς ζωὴν ταύτην ἦλθες, καὶ αὐθις τὴν ψυχὴν σου τὴν καθαρὰν, ἑορτῇ ταύτης δέδωκας, τῷ σαρκωθέντι ἀφράστως Λόγῳ Θεοῦ, πολυτρόπως σε τιμήσαντι.

Φίλος Θεοῦ καὶ Ἁγίων, ὧ Ἰουστίνε φανείς, νῦν ἐν τῷ Παραδείσῳ, καθορᾶς τὸν Δεσπότην, δι' Ὃν σταυρὸν βαστάσας τῶν διωγμῶν, ἐν ἀσκήσει ἡγίασας, καὶ αἰτεῖσαι δοθῆναι χάριν ἡμῖν, τοῖς τιμῶσί σου τὴν κοίμησιν.

Τῷ πανιέρῳ σου τάφῳ, πόθῳ προστρέχοντα, πλήθη τῶν Ὁρθοδόξων, μὴ κενὰ ἀποστρέψης, ἀλλ' ὥσπερ Ἰουστίνε σαρκὶ βιωῶν, φιλανθρώπως διέκεισο, οὕτω καὶ νῦν τὰ δωρήματα δὸς πιστοῖς, ἐκπληρῶν τοῦτων αἰτήματα. *Δόξα. Ἦχος β΄.*

Ως χριστοσκεύαστον θυμίαμα ὁ βίος σου, Ὅσιε Πάτερ Ἰουστίνε ἀναδέδεικται, ἐξ ἀρετῶν πάντων τῶν Ἁγίων συντεθειμένος, τοὺς φιλαγίους ὑπερβαλλόντως κατευωδιάζων καὶ πρὸς ἀγάπην τοῦ Δεσπότης μυστικῶς παρακινῶν. Σὺ δὲ νῦν ἀπολαύων ὡς ἐπόθεις τῆς θεώσεως, πρέσβευε τῷ σαρκωθέντι Θεανθρώπῳ Χριστῷ, ὑπὲρ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, τῆς ἐπαξίως τιμώσης σε. *Καὶ νῦν. Θεοδοκίον.*

Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου [εἰς σέ ανατίθημι, Μήτηρ τῆς ζωῆς, φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου.]

Δοξολογία Μεγάλη καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΕΙΑΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά, καὶ ἐκ τοῦ κανόνος ᾠδὴ γ' καὶ στ'.

Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον, τὰ ὀσιακά.

Κοινωνικόν:

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται δίκαιος. Ἀλληλούϊα.

Μεγαλνάρια.

Χαίροις τῆς Σερβίας γόνος κλεινός Τσέλιγιε ἡ δόξα, Ὁρθοδόξων πάντων χαρά, Πάτερ Ἰουστίνε, τοῦ Θεανθρώπου Λόγου, μύστα καὶ ὑπηρέτα, χριστοφιλέστατε.

Χαίροις τῶν δογμάτων ὁ ἐρμηνεύς, τῶν θείων Πατέρων, Ἰσοστάσιος μιμητής, Παύλου ἄλλον στόμα, καὶ Χρυσοστόμου φίλε, ὦ Πάτερ Ἰουστίνε, Ἁγίων σύνοδρε.

Ἐχει σοῦ τὸ σκῆνος τὸ ἱερόν, Τσέλιγιε ἡ μάνδρα, βλύζον χάριν ὦ πᾶσι πιστοῖς, οὐρανὸς πλουτεῖ δε, τὴν ἄχραντον ψυχὴν σου, ὦ Ἰουστίνε Πάτερ, μακαριώτατε.

Σὺν τῷ θείῳ Σάββα καὶ τοῖς λοιποῖς, Ἁγίοις Σερβίας, Ἰουστίνε ἴστασαι νῦν, πρὸ θρόνου Δεσπότης, αἰεὶ καθικετεύων, ὑπὲρ λαοῦ καὶ πάντων, τέκνων σου Ὅσιε.

Χαίροις Ἰουστίνε θαυματουργέ, ἐκ τοῦ Θεανθρώπου, χάριν πλείστην προσειληφώς, Ὡ αἰεὶ μὴ παύση, ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύων, ἰᾶσθαι ἀσθενείας, ψυχῆς καὶ σώματος.

Στίχοι:

*Δέξαι, ὦ Πάτερ θεόφρον Ἰουστίνε,
Οὓς περ ὕμνους ὕφανα εὐγνωμοσύνης.*

САДРЖАЈ:

1. 25. марта – Служба преп. и богоносног оца нашег Јустина Ћелијског, новог исповедника [аутор: 7-м Атанасије Симонопетритски / превод: еп. Атанасије (Јефтић)] 1
2. Акатист [први] преп. оцу Јустину Новом Ћелијском 20
3. Житије св. аве Јустина – еп. Атанасије (Јефтић) 36
4. 1. јуна – Служба преп. и богоносног оца нашег Јустина Ћелијског, новог богослова и исповедника [аутор: 7-м Атанасије Симонопетритски – превод: еп. Атанасије (Јефтић)] 50
5. Акатист [други] св. ави Јустину Новом Ћелијском 72
6. Служба преп. и богоносног оца нашег Јустина Ћелијског, Срвског (аутор: 7-м Никон Оптинопустински) 81
7. Житије преп. Јустина (Поповића) Ћелијског – протојереј-ставрофор д-р Радомир в. Поповић 97
8. ΤΗ_ς Α' ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ - ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΠΟΠΟΒΙΤΣ ΟΣΙΟΥ ΣΕΡΒΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ 101

✦ НОВИИ СЕРБАДКА РИТ ГОДА ВЪ БЛАГРАДЕ. © НОВИ СЕРБАДКА 2013. ГОД. У БЕОГРАДУ. ✦